

Organi krajevne samouprave v statutih komun

Komisija za družbeno upravljanje pri okrajnem odboru SZDL je na svoji nedavni seji sklenila, da se bo razdelila v tri podkomisije z določenimi nalogami. Tako je ustanovila tudi posebno podkomisijo z nalogo, da prouči mesto in vlogo organov v krajevni samoupravi v današnjih razmerah in jo primerja z vlogo, ki naj bi jo ti organi dobili v bodočih statutih komun.

Pretekli tork se je podkomisija zbrala na prvo sejo. Ko so se člani seznanili z na-

menom in bistvom analize, so se dogovorili o razgovorih, ki jih bodo pripravili v treh vrstah krajevnih skupnosti: v eni mestni, eni polindustrijski in eni vaški. Izbrali so Novo mesto-center, Stražo in Skočjan.

Ravno te dni potekajo v teh krajih razgovori podkomisije z odborniki občinskega ljudskega odbora, z odborom krajevne organizacije SZDL in s krajevnim odborom o tem, kako so se do sedaj uveljavile najrazličnejše oblike in dejavnosti teh najvažnejših organov v posameznem kraju. V Novem mestu so k razgovorom pritegnili namesto krajevnega odbora Izvršni odbor Sveta stanovaljske skupnosti.

Podkomisija je na prvi seji prišla do nekaterih načelnih ugotovitev, ki bodo zelo pomembne in dober pripomoček statutu so morda zaenkrat kot tudi političnim organizacijam. Razen načelnih političnih stališč do vloge in mesta teh organov v bodočem statutu so morda zaenkrat zelo zanimivi tudi materialni odnosi do njih. Tako je bila na primer ena izmed ugotovitev, da so se stano-

vanjske skupnosti mnogo hitreje uveljavile ravno zaradi tega, ker je bila že pred ustanovitvijo načelno in konkretno rešena materialna podlaga za njihov obstoj. Smiselno enaka trditev sicer velja tudi za krajevne odbore kot organe družbene samouprave, vendar tako precizno njihove materialne pristojnosti le niso bile določene. Iz te ugotovitve (ki jo navajamo le kot primer) že sledi ena konkretnih nalog, ki naj jih statuti komun bolj določeno postavijo.

O delu te podkomisije, ki jo vodi tov. Slavko Sitar, bomo še večkrat poročali tako za informiranje širše javnosti, kot tudi za pomoč občinskim komisijam in organizacijam SZDL.

Posvetovanje sekcij za zunanje politična vprašanja

Posvetovanje o delu sekcij za zunanje politična vprašanja bo pri okrajnem odboru SZDL v soboto, 17. februarja, ob 9. uri. Na njem bodo sodelovali, predvsem vodje sekcij, ki že obstajajo, in predsedniki nekaterih KO SZDL, koder nameravajo sekcije ustanoviti. Veliko bodo posvetovanju lahko prispevali tudi predsedniki idejno-vzgojnih komisij občinskih odborov SZDL, ki naj bi delo teh sekcij usmerjale.

POMOČ ZA IZGRADNJO BOLNIŠNIC V BREŽICAH IN NOVEM MESTU

Poročali smo že o zbiranju sredstev za izgradnjo bolnišnic v Brežicah in Novem mestu. Vsi delovni kolektivi gospodarskih in drugih organizacij ter zavodov v okraju so že decembra lani dobili navodila, kako naj razpravljajo kolektivi o nujnosti za to izredno pomoč, brez katere bolnišnice v Brežicah in Novem mestu ne bo mogoče dograditi. Objavljamo prvi pregled, kateri kolektivi so se že odločili, da prispevajo del sredstev za izgradnjo potrebnih bolnišničnih prostorov:

iz občine BREŽICE: Splošna bolnišnica, Brežice; ObLO v Brežicah.

iz občine CRNOMELJ: Rudnik rjavega premoga, Kanjarica;

iz občine METLIKA: Belokranjska trikotna industrija BETI, Metlika.

iz občine NOVO MESTO: Elektro, Novo mesto; Novo-mestska opekarna Zalog; Avtopromet GORJANCI, Novo mesto — Straža; Trg. podjetje ZELEZNINA, Novo mesto; Trg. podjetje IZBIRA, Novo mesto; Tobačni izdeiki, skladišče Novo mesto; Pekarija v Dol. Toplicah; VODOVOD, Novo mesto; Zavod za izobraževanje kadrov in produktivnost dela, N. mesto; Zdravilišče Dol. Toplice; Zdravilišče Smarješke Toplice; Zavod za urejanje gozdov, Obrtno komunalna zbornica, Novo mesto.

iz občine SEVNICA: Jugotani, Sevnica; Splošno trgovsko podjetje, Sevnica; Gostinstvo v Smarju; Konfekcija LISCA, Sevnica; Mizarstva produktivna zadruga, Sevnica; Dom počitka, Impolca; ObLO v Sevnici; Komunalna banka, Sevnica.

iz občine VIDEM-KRSKO: Elektrarna v Brestanici; To-

varna celuloze in papirja, Videm-Krško; Kmetijska zadruga Videm-Krško; Transport, Videm-Krško; Konfekcija papirja, Videm-Krško; Splošno obrtno podjetje v Krškem; ELEKTRO Krško; ObLO Videm-Krško; Zavod za zaposlovanje delavcev, Krško, in Veterinarska postaja v Brestanici.

Zmagali so naši traktoristi

Proti koncu lanskega leta je bilo zaključeno tekmovanje traktoristov, ki ga je vodil glavni odbor Ljudske tehnike Slovenije. Tekmovanje se je začelo na pobudo kmetijske strojne komisije pri okrajnem odboru LT v Novem mestu. Program je bil sestavljen tako, da dobi največ točk in zmaga tisti okraj, ki bo od začetka tekmovanja vključil v društva kmetijskih strojnikov največ mladine, ki bo hkrati ustanovil največ novih društev, najprej pobral in odvedel članarino ter pripravil tekmovanja in tečaje. Ker je program najbolj izpolnil novomeški okraj, mu je tekmovalna komisija prisodila prvo mesto, naslednja mesta pa so zasedli mariborski, koprski in murskosoboski traktoristi.

V našem okraju je bilo v tem času ustanovljenih 7 sekcij, med katerimi so bile zelo aktivne v Sevnici, Brežicah in Metliki. V društvo kmetijskih strojnikov je na novo vključenih 160 mladih traktoristov, tehnikov in inženirjev pri KZ, tako da je zdaj v društvu že 91 odstotkov vseh traktoristov. K zmagi na repu-

bliškem tekmovanju pa so pripomogli tudi seminarji, ki so bili organizirani v Metliki, Sevnici in v okrajnem merilu, ter okrajna in občinska tekmovanja. Za prvo mesto našim traktoristom čestitamo!

-mtr-

Za žrtve potresa smo zbrali nad 20 milijonov din

Okrajni odbor RK je zbral za prizadete v Makarski 10.901.053 dinarjev in 9.518.390 din vrednosti v materialu. Skupno torej kar 20.419.443 din. S tem je akcija za zbiranje pomoči Makarski zaljučena. RK se zahvaljuje vsem, ki so v akciji sodelovali in pripomogli k temu, da smo zbrali v našem okraju tako lepo pomoč.

VREME

ZA CAS OD 16.—25. FEBR.

Okrog 17. in 22. februarja izdatne dvodnevne padavine, vmes prehodno izboljšanje, po 22. februarju pa večnevno izboljšanje. — Okoli 17. februarja pričakujemo nov val mraza. Dr. V. M.

Zvezni seminar v Dol. Toplicah

Včeraj dopoldne se je začel v Dol. Toplicah seminar o zaščiti iglavcev, ki ga organizira Jugoslovanski posvetovalni center za kmetijstvo in gozdarstvo. Udeležuje se ga večje število gozdarskih strokovnjakov, predavajo pa jim o zaščiti iglavcev pred boleznimi, škodljivci, glodalci in plevelom. Razen domačih strokovnjakov predava na seminarju tudi dr. Robert Brandt, ekspert ICA (tehnične pomoči za preprečevanje in zdravljenje boleznih iglavcev in duglazije). Tako so se te dni zbrali v Toplicah gozdarski inženirji in drugi strokovnjaki z nasadov in plantaž iz vseh jugoslovanskih republik.

Mladina v društvih in organizacijah

Okrajni odbor SZDL bo na eni prvih sej obravnaval problematiko dela mladine v društvih in organizacijah. Te dni so zato organizirali razgovore z vrsto okrajnih zvez organizacij in društev, ki so jih vodili člani komisije za družbene organizacije in društva pri okrajnem odboru SZDL. Ekipa so obiskale tudi nekatera društva in organizacije po okraju, da bi lahko globlje obdelale čimveč vzgojnih, kadrovskih in materialnih problemov društev in organizacij, s katerimi se srečujejo pri uresničevanju vzgojnih smotrov.

Ob vsaki spremembi naslova nam sporočite svoj stari in novi naslov!

NOVOTEKS, KRKA in NOVOLES za novomeško osnovno šolo

V času Jugoslovanskih pionirskih iger.

Praktični pouk kemije je bil v zadnjem času zelo omejen, ker šola sama ni mogla nabaviti nujno potrebnih učil. Tu je priskočil na pomoč farmacevtski odsek tovarne »Krka«, ki je z raznimi kemikalijami in drugim omogočil, da se more pouk kemije vršiti po predpisanem učnem načrtu.

Tretji lep primer razumevanja pa je pokazala tovarna »Novoles«, ki je z dodelitvijo 80 m² parketa omogočila, da se bo lahko tudi v zim-

skem času vršil pouk v tehnični delavnici in v učilnici za gospodinjstvi pouk. Oba prostora sta imela doslej namreč cementna tla.

Solski odbor, učiteljski kolektiv in učenci osnovne šole izrekamo javno zahvalo tovarnam »Novoteks«, »Krka« in »Novoles«, ki so pokazale, da je danes skrb za šolstvo skrb celotne družbe. Zeleli pa bi, da ti primeri ne bi ostali osamljeni.

Pionirski odred in Mladinska organizacija osnovne šole »Katje Rupena«, Novo mesto

Inženir išče službo ...

Pred nedavnim smo v uvodniku poročali o potrebah po kadrih v kmetijski in gozdarski proizvodnji. Na posvetovanju, ki ga je sklicala kmetijsko-gozdarska zbornica, so ugotovili, da bodo posestva in kmetijske zadruge do leta 1965 potrebovale 68 strokovnjakov s fakultetno izobrazbo, med njimi 31 inženirjev agronomije. Na posvetovanju so se razen tega zedinili, da bo treba v kmetijskih organizacijah izpopolniti kadrovske službe in jo usposobiti, da bo lahko sproti spremljala razvoj in ugotavljal potrebe po kadrih. Kmetijska posestva in zadruge naj same predlagajo ustanovitve izobraževalnih centrov, ki bi skrbeli za prekvalifikacijo delavcev, pri obeh kmetijskih šolah v okraju pa bi po potrebi ustanovili centre, ki bi slušateljem posredovali praktično znanje za proizvodnjo. Mladim strokovnjakom, ki prihajajo iz šol brez praktičnih izkušenj, je treba pomagati, in jim v začetku dodeliti v pomoč izkušene ljudi. Republiška zbornica pa naj ponovno prouči programe poklicnih in srednjih strokovnih šol ter skuša določiti, da bi bili bolj praktični.

V naslovu smo danes zapisali: INŽENIR IŠČE SLUŽBO ... To ni mali oglas iz časopisa, to je »primer«, ki se je dogodil pri nas. Pred štirimi leti se je mlado dekle vpisalo na agronomsko fakulteto in z OLO Novo mesto sklenilo pogodbo o štipendiranju. 373 tisoč dinarjev ji je plačala družba v obliki štipendije, 112 tisoč dinarjev družbenih sredstev pa je dekle prihranilo, ker je končalo študij kot dobra študentka 14 mesecev pred pogodbenim rokom. V uvodu smo slišali, koliko inženirjev agronomije potrebujemo do leta 1965, mlada inženirka, o kateri govorimo, pa je kljub temu dje časa iskala službo. Pristuhnilo, kako so o njej — mladem kmetijskem strokovnjaku — razpravljali v nekaterih kmetijskih organizacijah!

»Ja, VERJETNO bi jo potrebovali! Od kod je pa doma?«

»Bojimo se, da bi se punca pri nas kot inženir slabo počutila med tehnikile!«

»Pogovoriti se bomo na delavskem svetu!« (Ko se ta ni mogel v tedni dni sestati, naj bi odločal aktiv komunistov, vendar do »odločitve« ni prišlo.)

»Teško bo šlo, ker obratovodjo že imamo!« (Naj nam bo dovoljeno pripomniti, da je le-ta izreden strokovnjak za maligane ...)

Tako so modrovali ponekod o dekletu, mladem strokovnjaku, ki je končalo študij 14 mesecev pred rokom in z drhtečim srcem, polno svetlih upov in volje, da bo pričelo sodelovati v proizvodnji, čakalo na zaposlitev! Vprašujemo se: zakaj moramo strokovnjake ponujati, ko vendar vemo, da jih imamo premalo? Odgovor je dokaj preprost: zato, ker o tem marsikdaj odločajo nesposobneži, ki so se že zasedeli in se boje, da bo njim odklenalo, ko bo podjetje dobilo strokovnjaka! Toda s to ugotovitvijo ne moremo končati. Iz šol bodo letos pričeli prihajati mladi ljudje, ki jih je štipendirala družba. (18 okrajnih študentov, ki jih OLO ne bo mogel zaposliti, bo letos končalo fakultetni študij, ki je družbo veljal 7 milijonov 200 tisoč din!)

Mar jih bomo ponujali in prosili: sprejmite jih, ko vendar vemo, kako jih potrebujemo? Bomo mar dopustili jalovo in škodljivo opravičevanje: »Kdor jih je štipendiral, naj jih pa zaposli!« ko vemo, da je okraj šele pred nedavnim opustil splošno štipendiranje?

Toliko zaenkrat: če se bodo podobni primeri še ponavljali, pa bomo prisiljeni objaviti imena organizacij in ljudi, ki s kadri tako ravna, in jih poklicati na pogovor pred javnostjo!

Borcem več skrbi

Pred dnevi so bili po vsej sevniški občini občni zbori krajevnih organizacij ZB. Člani so jih zadovoljivo obiskali, zlasti v Sevnici, kjer se jih je od 267 udeležilo 163. Teda so izvolili tudi nove predsednike krajevnih organizacij.

V Sevnici se je občni zbor začel s počastitvijo spomina na štiri člane, ki so umrli lanske leto. Zatem je bilo govora o pravicah, dolžnostih in ugledu, ki bi ga morali imeti člani ZB.

Poročilo je navajalo, da je bilo lani zelo dobro organizirano izobraževanje odraslih ter da smo tako dobili 25 visokokvalificiranih in 17 kvalificiranih delavcev, ki so člani ZB. Da bi jim bila priznana delovna doba, so borci vložili 62 prošelj, od ka-

terih so jih nekaj zavrnil, 16 jih je še v postopku, ostale pa so bile ugodno rešene. Nikakor ni prav, da borci iščejo priče za priznavanje svoje delovne dobe med nezanesljivimi ljudmi; v prihodnje bo taka vprašanja reševala le krajevna organizacija ZB. Za rekreacijo borcev pa bo treba še bolj skrbeti, saj se je lani zdravilo le 11 članov.

V občini so štiri plošče v spomin padlim, vendar so neurejene. Popravila pa čaka tudi okolica spomenika.

Glavni del razprave se je nanašal na dejstvo, da družba zelo skrbi za urejevanje vprašanja borcev, borci pa so enakovredno vključeni v vse organizacije in društva. Razen tega bodo morali kmalu izdelati topografijo ljudske revolucije in borb proti okupatorju.

Na koncu še tole: sramota je, da gasilska dvorana, v kateri je bil občni zbor, ni bila zakurjena. Borci so dovolj zmrzovali v NOB in jim vsaj zdaj ne bi bilo treba!

F. M.

DOLENJSKI LIST v vsako hišo Bele krajine, Spod. Posavja in Dolenjske!

Cenjene potrošnike in vse prebivalstvo Črnomlja pristočno pozdravljamo in čestitamo!

PARNA PEKARNA ČRNOMELJ

Pojasnilo bivše Mlekarne

V Dolenjskem listu št. 6 je izšel članek z naslovom: »TRIJE PRIMERI«. Pisec članka obravnava med drugim razdeljevanje osebnih dohodkov v mesecu decembra 1961 v bivšem podjetju, MLEKARNA Novo mesto. Podatke je pisec črpal iz mesečnega poročila o izplačanih osebnih dohodkih — obrazec DOD. Podatki v tem obrazcu so bili napačni in je bil proti povzročitelju uveden disciplinski postopek.

Ker je bila javnost napačno informirana in ker meče članek črn madež na organe delavskega samoupravljanja in celotni delovni kolektiv, bi želeli vsem povedati, da nismo popolnoma izpraznili »malhe« pred združitvijo, niti

niso bili izplačani tako visoki osebni dohodki kot je navedeno v članku.

Kar se tiče skladov, bi povedali samo to, da je v letu 1961 bilo ustvarjenih 15,7 milijona din skladov.

Po sklepu delavskega sveta podjetja z dne 9. decembra 1961 so bili razdeljeni iz čistega dohodka podjetja osebni dohodki v višini ene povprečne mesečne plače (najnižja 13.000 din, najvišja 56.000 din).

Povprečni izplačani osebni dohodki v letu 1961 se gibljejo med 63.402 din, kot najvišjim povprečkom, in 13.400 din kot najnižjim povprečkom.

KOLEKTIV bivšega podjetja MLEKARNA Novo mesto

TEDENSKI NOTRANJEPOLITIČNI PREGLED

V soboto je bila seja sekretariata Izvršnega odbora Glavnega odbora SZDL Slovenije, na kateri so izmenjali mnenja o raznih vprašanjih kulturnega življenja v komunah, o uspehu akcije za zbiranje pomoči prizadetemu prebivalstvu v Dalmaciji in o pripravi na proslavo 8. marca — mednarodnega dneva žensk. Glede bližnjega praznika so menili, da bi moral biti poudarek na vprašanjih zaposlene žene oziroma na pogojih, ki omogočajo zaposlitev in udeležbo žensk v družbenem življenju. Na seji so omenili tudi pobudo občinskega odbora SZDL v Trbovljah, da bi sredstva, ki bi jih sicer namenili za razne prireditve in pogostitve, prispevali v sklad za otroško varstvo. Glavni odbor je nadalje s posebnim pismom priporočil svojim organizacijam na terenu, naj bi bile proslave 8. marca v komunah.

V ponedeljek je bilo v Ljubljani posvetovanje o kulturnem življenju v komunah. Organizirali so ga Glavni odbor SZDL z republiškim svetom za kulturo in prosveto, republiškim Svetom sindikatov in Zvezo Svobod in prosvetnih društev Slovenije. Razprava je pokazala, da so v zadnjem času komune začele resneje razmišljati o problemih kulturnega življenja nasploh, prav tako pa tudi o materialnih sredstvih, ki so za to življenje potrebna. Posledice dosedanjega administrativno-proračunskega obravnavanja kulturnih institucij pa se še vedno kažejo v ozkem pojmovanju kulture, ki skoraj dosledno izloča znanost, založništvo, kinematografije, skratka vsa področja dejavnosti, ki jih komune doslej niso imele na skrbi svojih proračunov.

Tokrat je bila gostiteljica V. kongresu Zveze študentov Jugoslavije Ljubljana s svojo neponarejeno gostoljubnostjo in prisrčnostjo. Kongres je pokazal, da ima Zveza

študentov dvojno vlogo: po eni strani mora odpirati žive, bistvene probleme in sodelovati pri njihovem reševanju, po drugi strani pa mora doseči pri svojem članstvu učinkovitejši študij in hitrejšo diplomiranje. Kongres je pozdravila tudi tovarišica Vida Tomšič, ki je dala delegatom mnogo koristnih napotkov in spodbud.

Na plenumu Centralnega sveta Zveze sindikatov Jugoslavije je Svetozar Vukmanovič v uvodnem referatu poudaril, da vsa sin-

PRIPRAVE NA PROSLAVO 8. MARCA

dikalna gibanja na svetu čaka naloga, da se v interesu naprednega urejanja problemov in odstranjevanja nevarnosti, ki groze i delavskemu razredu i svetu v celoti, bore za krepitev vpliva delavskega razreda v nacionalnem in internacionalnem obsegu. Zveza sindikatov Jugoslavije, je rekel nadalje, si prek svoje prakse prizadeva uveljaviti in preveriti realnost teh in drugih načel.

V dvorani Inštituta za zgodovino delavskega gibanja v Ljubljani se je začel tridnevni seminar »Človek — stanovanje — naselje«, ki ga prireja Urbanistični inštitut LRS. Na dnevnem redu so bila predavanja o temah Človek in stanovanje, Medicinski pogledi na stanovanje, Razvojne težnje gospodinjstva itd.

V klubskih prostorih Narodne banke v Ljubljani so odprli I. republiško razstavo iznajdb in tehničnih izboljšav. Le-ta je sicer skromna po obsegu, predvsem zato, ker mnogih iznajdb praktično ni mogoče prikazati na fotografijah ali v modelih. Predsednik Združenja iznajditeljev LR Slovenije

ZUNANJEPOLITIČNI TEDENSKI PREGLED

Predsednik Tito je s soprogo pred nekaj dnevi prišel na obisk v ZAR. Namen obiska je sicer oddih — in zato je neuraden — toda predsednik Naser in Tito sta kljub temu imela dva delovna sestanka. Tretji tak sestanek bo po Titovi vrnitvi iz Sudana, kjer se bo sestal s predsednikom Vrhovnega vojaškega sveta in predsednikom sudanske vlade Abudom.

Kljub neuradni naravi obiska je Titov prihod v ZAR in poznejši obisk v Sudanu vzbudil veliko pozornost ne samo v javnosti teh dveh arabskih držav, ampak tudi po vsem svetu. Čeprav ni bilo objavljeno še nobeno uradno sporočilo, je mogoče iz pisanja tiska ZAR in drugega tiska povzeti, da sta se oba predsednika razgovarjala o razvoju mednarodnega položaja, prav posebej o razvoju po njunem zadnjem sestanku v Kairu lani novembra.

Casopisje tudi poroča, da sta se oba predsednika razgovarjala o tesnejšem sodelovanju izvenblokovskih držav, predvsem na gospodarskem področju. Kairski tednik »Vatani« je objavil uvodnik o teh razgovorih pod naslovom »Učinkovito sodelovanje proti ekonomski vojni, ki je bila napovedana izvenblokovskim državam«. Tednik piše, da so izvenblokovske države izpostavljene ekonomskemu pritisku nekaterih velesil, ki ustanavljajo ekonomske blokove in grupacije. Namen teh grupacij — nadaljuje časopis — je krepitev ekonomskega položaja teh držav in povečanje umetnih ovir, ki zavirajo nemoteno gospodarsko menjavo med narodi. Izvenblokovske države čutijo potrebo po osvoboditvi izpod tega pritiska in odkrivajo sredstva za boj proti ekonomski vojni, zaključuje »Vatani«.

Nekateri časopisi in agencije pa vedo celo povedati, da dozoreva »možnost sklicanja druge konference izvenblokovskih držav«. Ta nova konferenca naj bi bila predvsem posvečena vprašanjem gospodarskega sodelovanja med izvenblokovskimi državami. Vsekakor je še prerano z gotovostjo govoriti o teh zadevah. Drži pa, da je obisk predsednika Tita v ZAR in Sudanu pono-

no odgovarja na Kennedyjev in Macmillanov predlog o sklicanju konference zunanjih ministrov in predlaga konferenco voditeljev osemnajstih držav, ki pa ne bi bila »klasični sestanek na vrhu«.

Ceprav Zahod še ni odgovoril na to pismo, ker se še posvetuje, je zanj značilno izmikanje. Washington navaja več razlogov proti taki konferenci in

TITOV OBISK V ZAR

ven prispevek sodelovanju izvenblokovskih držav in še posebej krepitvi stikov med Jugoslavijo na eni strani in ZAR in Sudanom na drugi strani.

Zahodne države so bile gotovo presenečene, ko so sprejele sovjetski odgovor na svoj predlog o sklicanju konference zunanjih ministrov v vesil pred začetkom razorožitvene konference osemnajstih držav, ki naj bi skušala doseči prepoved atomskih poskusov.

Zahod je bil skoraj prepričan, da bo Sovjetska zveza odklonila ta predlog o sklicanju konference zunanjih ministrov. Tako bi Zahod dobil v nekem smislu proste roke za nadaljevanje atomskih poskusov v ozračju. Pri tem bi se izgovarjal, da je skušal v zadnjem hipu še rešiti to vprašanje s Sovjetsko zvezo, a da ta ni privolila v njegov predlog. Reagirane Moskve pa je bilo nepričakovano in je deloma osupnilo Zahod.

Odgovor Moskve je prišel v obliki pisma premiera Hruščeva predsedniku Kennedyju, v katerem sovjetski premier v zelo prijateljskem tonu posred-

med drugim poudarja, da Kennedy ne more zapustiti ZDA, dokler zaseda Kongres.

V odnosih med Vzhodom in Zahodom je v zadnjem tednu brez dvoma največ prahu dvignila izmenjava dveh vohunov: Sovjetska zveza je izročila ameriškim oblastvom na mejnem prehodu v Berlinu Garyja Powersa, pilota letala U-2, ki so ga sestrelili nad sovjetskim ozemljem maja 1960. Ameriška oblastva pa so hkrati izročila sovjetskemu organu na istem mestu sovjetskega vohuna Abela, ki ga je ameriško sodišče pred nekaj leti obsodilo na trideset let zapora zaradi vohunjenja v korist Sovjetske zveze. Iz vzhodnega Berlina pa so izpustili tudi zaprtega ameriškega študenta Priorja.

Taki dogodki sami ob sebi — kakor osamljena lastovka — še ne prinesejo pomladi, so pa koristni. In če jih je več, lahko ustvarijo vzdušje, v katerem so možne tudi pomembnejše odločitve za zmanjšanje napetosti med obema blokoma.

Kratke iz Straže

6. februarja je bil v mali dvorani desna »Svobode« občni zbor aktivna mladirske organizacije iz Straže. Zbralo se je okoli 40 mladincev, zastopnikov mladinske organizacije »Novolesa« in »Gorjancev«, zastopnik kluba strastnih študentov in sekretar osnovne organizacije ZK — Mladinci so se v burni razpravi pogovorili o larskolnem delu. Sklenili so, da bodo letos delo poživili. Njihova dejavnost se bo v glavnem odvijala v treh krožkih: v marksiističnem krožku se bodo člani politično izobraževali, v šoli za življenje pa bodo dobivali napotke za življenje. Člani filmskega kluba se bodo seznanjali z osnovami filmske tehnike in analizirali filmske predstave. Iz vsakega filma bodo skušali potegniti dobre ideje in moralne vrline. Ustanovili so tudi komisijo za društveno dejavnost in plesni odbor, ki bo skrbel za kulturno življenje in zabavo mladine.

Gasilci iz Vavte vasi so imeli občni zbor, na katerem so predvajali tudi filme o požarih in požarni varnosti. Po predstavi so dali obračun dela v preteklem letu, ki je bilo precej plodno. Nabavili so novo moderno smotorko ter ustanovili mladinsko desetino. Razen tega so uspešno posredovali pri vseh požarih v okolici. Za njihovo humano delo so jim ljudje hvaležni.

ZA 19. FEBRUAR, PRAZNIK ČRNOMLJA, POSILJA ISKRENE POZDRAVE Z NAJBOLJŠIMI ŽELJAMI

KOMUNALNA UPRAVA Črnomelj

Kratke Z RAZNIH STRANI

Položaj v Franciji se čedalje bolj slabša po pariskih demonstracijah proti OAS (desničarski teroristični organizaciji), ki jih je okrepljena pariska policija surovo in v krvi zadušila. Letos je OAS ubila v Alžiriji že 743 ljudi. Služi, da se bodo prav kmalu končala francosko-alžirska pogajanja v nečem mestecu na švicarsko-francoski meji.

Katanski secesionist Combe je sporočil, da ni dobil vizuma za potovanje v ZDA, ker po mnenju ameriške vlade njegov obisk v sedanjih okoliščinah ni zaželen.

Mandat za sestavo nove italijanske vlade Fanfani, ki je bil predsednik tudi prejšnje vlade, se je lotil sestavljanja nove vlade. Italijanska vlada je odstopila po kongresu krščansko-demokratske stranke v Neaplju, ki se je opredelil za premik na levo oziroma za sodelovanje s Socialistično stranko Italije.

Neki Afričan je pred komisijo, ki raziskuje Hamarskojevodovo smrt, izjavil, da je skjoelodovo smrt, izjavil, da je OZN eksplodiralo v zraku, potem ko je nad njim letelo neko drugo, manjše letalo. Dejanjsko je videl v zraku tri letala — razen letala OZN, s katerim je poteval Hamarskojevod, še dve drugi letali.

Predstavniki dom kongoškega parlamenta se izglasoval zaupnico vladi premiera Adule oziroma politik, ki jo je vlada vodila »v aferi Glizenga«. Adula je med razpravo, ki je bila zelo zolčna in burna, dejal, da je Glizengova politična preteklost, v kateri ga nihče ne more obtožiti, da »si je umazal roke s krvjo, jamstvo za njegovo usodo«.

V premogovniku Völklingen v Posaarju se je zgodila strahovita rudniška nesreča, ki je po zadnjih poročilih terjala življenje 283 rudarjev. Trupel štirih rudarjev se vedno niso našli, medtem ko je v bolnišnici 62 rudarjev. Nekateri so še v kritičnem stanju.

V zadnjih dneh je zajel severno Evropo močan vihar. Vihar s hitrostjo 200 km na uro je onemogočil zračni promet in plovbe ter povzročil mnogo škoda v Veliki Britaniji, Belgiji in Nizozemski ter na obalah Norveške, Danske, Zahodne in Vzhodne Nemčije.

Prva skupina prostovoljcev, ki so se prijavili, da bodo sodelovali v bojih za osvoboditev Zahodnega Irana, je odpotovala iz Džakarte.

Kombinat pojasnjuje

Nekateri odstavi v članku »TRIJE PRIMERI« (Dol. list 8. II. 1962), ki izvirajo iz posledic ocene predloženih napačnih podatkov MLEKARNE v Novem mestu, so vzbudili med nekaterimi kmetijskimi in gozdničnimi delavci v novem Kmetijsko-gozdarskem predelovalnem kombinatu neugoden odmev. Nekaterim tovarišem se je namreč zdelo, da so hkrati s kritiko o delitvi presečne vrednosti v MLEKARNI prizadeali tudi drugi delavci. Predstavniki bivše MLEKARNE so na sestanku s predstavniki ObLO SZDL in našega uredništva v ponedeljek zjutraj pojasnili, da se nihče izmed vodilnih tovarišev bivše MLEKARNE ni potoeval za vodilna mesta v novem kombinatu. Zato smo se obrnili na direktorja novega kombinata tovariša Toneta Pirca in ga zaprosili, da nam o načrtih, nalogah, nastanku in združitvi drugih kolektivov v novi kombinat pove o tem nekaj več.

Osnovni namen novega kombinata lahko označimo na kratko takole: povezati hoče proizvodnjo in predelovalne prehranske panoge, hkrati pa poceniti komercialno službo za prodajo vseh svojih proizvodov in polsurovin. Gre za to, da bi potrošnikom ceneje prodajali naše izdelke. Zato pa bo seveda najprej treba uresničiti več nalog, ki so zdaj pred nami. Predvsem bo treba dokončati kapitalno izgradnjo, ki je več kot potrebna. Sem štejemo zlasti sledeče naloge:

1. Izgradnjo nove klavnice in predelovalnice mesa v Novem mestu (približna investicijska vsota znaša 160 milijonov dinarjev).

2. Zgraditev nove mlekarne, ki bo ustrezala proizvodnim zmoglostim dolžinskega področja; zanjo bomo potrebovali približno 80 milijonov. Stavbo, v kateri je zdaj mlekarina, bo odkupila IMV za svoje proizvodne namene.

3. V Zalogu bomo zgradili mlečno farmo, kjer bo kombinat redil 800 krav molznic (predračun investicij: približno 150 milijonov dinarjev).

4. V novem pitališču prasičev naj bi bilo prostora za vzrejo 10.000 bekonov na leto (investicije: 184 milijonov dinarjev).

5. Pitališče goveje živine naj bi zajelo do 3000 mlade govede (bebi bif) na leto, za ta objekt pa bomo potrebovali 380 milijonov din.

6. V Zalogu bo treba zgraditi tudi mešalnico za močna krmila, če hočemo na industrijski način rediti našete živali. Predračunska vsota investicij za ta objekt bo znašala približno 60 milijonov.

7. V Novem mestu pa bi pripravili prostore za agroservis in delavnice za popravilo lastnega prevoznega parka (za 50 milijonov din investicij).

Vse našete projekte naj bi po naših programih zgradili v letih 1962-1963. Zanje bomo potrebovali skupnih sredstev milijardo in 100 milijonov dinarjev. Ta sredstva namerava dobiti kombinat iz zveznih in republiških natečajev, predvsem za objekte proizvodnega značaja; za lastno udeležbo pri dodeljevanju kreditov pa bomo potrebovali kakih 470 milijonov dinarjev. Zagotovili si jih bomo z obstoječimi skladi novega kombinata, v katere smo zdaj združili dosedanje sklade prejšnjih samostojnih podjetij. Tu si bomo pomagali tudi s sredstvi ObLO Novo mesto. Verjetno pa bo treba dobiti tudi nekaj preložitvenih kreditov, ker lastnih skladov in pomoči ObLO v letih 1962-1963 ne bo dovolj.

Razen naštetih objektov pa so pomembne naloge tudi v gozdarstvu našega kombinata, zlasti če upoštevamo stanje gozdov in potrebo po lesu za domačo predelovalno industrijo. Zato bomo morali imeti znatna denarna sredstva za obnovo površin, ki so primerne bolj za gozdarstvo kot za kmetijstvo. Ze zdaj je na področju Črnomeljske doline 600 ha za gozdarske namene. Dosedanje spravilo sene v tem rajonu je za sodobno kmetijstvo predrago; tudi količina sene s teh travnikov so bile majhne, kvaliteta pa niti ne tako dobra. Večji del teh površin bo treba pogozditi, na najboljših parcelah pa bodo pašniki za plemen-

ske živine. Preostale najkvalitetnejše travniške in njivske površine bomo porabili tudi za pridelovanje silazne kreme.

Razen tega bo treba precej nižinskih gozdnih površin urediti v kmetijske potrebe, s čimer bomo dobili nove obdelovalne površine, za kar zemlja v teh legah tudi mnogo bolj ustreza in bo racionalnejše izkoriščena. S tem v zvezi bo treba urediti tudi primerno gozdarsko drevesničarstvo, ki je zdaj precej razpadlo. Kritično bo treba vse potrebe po sadikah in semenih za širše področje.

Vse te naloge in zares obsejni program, ki bo bistveno spremenil dosedanj značaj in vloga kmetijsko-gozdarske proizvodnje v okraju, pa bo mogoče uresničiti seveda v veliki meri predvsem s kadri, z delavci, tehničarji, inženirji in uslužbenci v različnih obratih in ekonomskih enotah. Njegova uresničitev je odvisna seveda tudi od dotoka potrebnih sredstev in pravočasne izgraditve navedenih novih objektov, brez katerih si sodobnega kmetijstva ne moremo več predstavljati. Vsi našeti objekti so glede proizvodnih nalog tesno povezani. Proces proizvodnje na obratih in v naštetih objektih se tesno prepleta in dopolnjuje, kar velja tudi za sodobno izkoriščanje stranskih produktov (mlekarina, klavnica, svinjereja itd.). Lahko trdimo, da zdaj proizvodni proces, gledan v celoti, v dosedanjih obratih ni bil racionalen.

Pri združevanju podjetij - Mlekarne, Mesarije, Zadrugnika in KGP - nam je šlo torej za naloge, ki sem jih pravkar naštel, pri čemer pa nikakor nismo hoteli okrnjevati pravic delavskega samoupravljanja in ekonomskih enot. Vsi obrati, ki so zdaj združeni, pa morajo imeti pred sabo seveda skupen končni namen: ureditev nove, razširjene, sodobne proizvodnje v naštetih obratih.

Glede očitkov, izrečenih na račun posameznikov v bivši MLEKARNI o delitvi presečnih sredstev pred združitvijo s kombinatom je treba povedati tole:

Kolektiv Mlekarne se je dobro zavedal, da ne bo mogel v bodoče obstajati v sedanjih prostorih in da se bo moral lotiti izgradnje novega objekta. V ta namen je pripravil tudi investicijska sredstva: en del jih bo dala odkupnina IMV za dosedanje prostore, drugi del pa je kolektiv MLEKARNE ustvaril s svojim poslovanjem in je še nerazdeljen (v višini 14 milijonov). Ta denar bomo vključili v skupen investicijski sklad kombinata.

V citiranem članku je nadalje rečeno, da so se posamezni vodilni uslužbenci iz bivše mlekarne potego-

vali za vodilna mesta v novem kombinatu. Povedati je treba, da tega ni bilo. Za razpored vodilnih kadrov v novem kombinatu je bilo potrebno preudarno kadrovanje, pri čemer sta nam pomagala ObLO in občinski komite ZKS v Novem mestu. Bil je težak in naporen dogovor, za kaj naj odgovorjajo posamezni tovariši v prvem razdobju novega kombinata, dokler ne bomo izvolili delavskega sveta in objavili razpisa za posamezna vodilna mesta.

Z zgraditvijo novih objektov se bodo delovni pogoji dosedanjih podjetij (Mesarije, njene predelave Mlekarne, pa tudi samih kmetijskih obratov) močno izboljšali. Po novem gremo v industrijski način kmetijske proizvodnje. Misliti bomo morali hkrati seveda tudi na druge naloge, predvsem na stanovanjsko izgradnjo. Kombinatu bo že takoj v začetku postavil več dvostanovanjskih montažnih hišic »Jelovica«, napel pa bo tudi vse sile, da bo hitro začel graditi primerna stanovanja za svoje delavce.

Prejemki vodilnih uslužbencev in delavcev v novem kombinatu bodo do sprejema novih pravil in pravilnikov o delitvi dohodkov taki, kot so jih imeli doslej, torej po starem. Po vsej verjetnosti pa bo treba pri izdelavi novih pravilnikov upoštevati, da se določena razmerja vskladijo, tako da bomo upoštevali načelo nagrajevanja po delu.

DOGNOJIMO POSEVKE!

Ceprav je še zimski čas in ni tako nujnega dela, so vendar potrebni nekateri ukrepi pri ozimnih posevkih. Odjuga, ki se večkrat pojavlja, odstrani sneg in so s tem posevki močno izpostavljeni propadanju.

Da bi odpravili propadanje, izvršimo zimsko dognojenje (nitratacijo), kjer rastline podkrepimo s hitro delujočim dušičnim gnojilom (norveški soliter) ter prebrnemo z lahkimi in mrežastimi branami, da razbijemo nastalo skorjo. To opravimo, ko je toplejša vreme, a zemlja je na površini suha, da se preveč ne gazi, z dodatkom vsaj 150 kg navedenega dušičnega gnojila; potrosimo ga enakomerno po vsej površini, zatem pa branamo. Takšno dognojevanje omogoča rastlini že ob manjši odjugi koncentracijo hranil v celicah, ki služijo v času, kadar je zemlja na površini zmrznjena, za osnovno prehrano.

V času vegetacije naj sledijo še ostala dognojevanja; zlasti če nismo dali gnojila že v jeseni ob setvi, moramo to opraviti na spomlad s hitro delujočimi gnojili. V ta namen pridejo v poštev fosforna in kalijeva gnojila, ki pospešujejo normalno tvorbo zrnja. Tako

moramo dati pšeničnemu posevku vsaj 100 kg dušičnega, 300 kg fosfornega in 150 kg kalijevega gnojila na hektar.

Ce bodo kmetovalci delali tako, lahko pričakujemo

precejšen pridelek. Italijanske sorte pšenice zahtevajo veliko gnojil in nas tudi ob mlačvi ne razočarajo, temveč nam dajo pobudo za boljše oskrbovanje.

Anton Plut

NA VINICI JE NOVO

Proizvodnja živinske kreme je osnova za kmetijstvo na viniškem predelu. Proizvodni okoliš Kmetijske zadruge Črnomelj na Vinici je odkupil v jesenskem obdobju od zasebnih kmetovalcev okoli 50 ton raznih vrst sene in detelj. Ker mladi rod odhaja v industrijske predele za kruhom in ker v okolici Vinice ni površin, primernih za intenzivno kmetijstvo, je bodočnost viniškega področja v krmski proizvodnji za živi-

norejske obrate pri kmetijski zadruzi. Razvijala se bo lahko tudi pogodbeno živinoreja, saj se je z umetnim osemenjevanjem že precej izboljšala kakovost domače živine. Umetna gnojila se čedalje bolj uveljavljajo, čeprav kmetovalci še vedno trdijo, da so v primerjavi s cenami kmetijskih pridelkov predraga. Za jesensko setev je bilo prodanih 50 ton umetnih gnojil: polovica za pogodbeno proizvodnjo in polovica v prosti prodaji.

Vsem investitorjem v Beli krajini, vsem gradbenim delavcem in prebivalstvu občine ČRNOVELJ toplo čestitam za občinski praznik in se priporočamo za nadaljnja naročila!

BELOKRANJSKO GRADBENO PODJETJE ČRNOVELJ

Rudnik Kanižarica pri Crnomlju

POZDRAVLJA VSE BELOKRANJSKE RUDARJE KAKOR TUDI OSTALO PREBIVALSTVO IN ČESTITA ZA 19. FEBRUAR - OBČINSKI PRAZNIK!

LESNA PREDLOVALNA INDUSTRIJA

»ZORA« ČRNOVELJ

čestita za občinski praznik in želi delovnim kolektivom še mnogo uspehov pri delu!

GRE ZA POŽIG IZ MAŠČEVANJA IN ZA SAMOMOR

Nadaljnje raziskave v zvezi s požarom, ki je 22. januarja upepelil gospodarsko poslopje v Dešči vasi št. 7, so dokazale, da gre za požig iz maščevanja, pri katerem se je, ko je zažgal gospodarsko poslopje, 28-letni Milan Lavrič obesil. Na osnovi pripovedovanj ljudi, ki so prišli prvi na pogorišče, ter verige in žice, ki so ju našli pod kozolcem, je lahko sklepati, da je pokojnik voz dobro zavrl, oziroma se na dejanje pripravil, in tako onemogočil reševalec, da bi ga potegnili iz ognja. S temi dokazi je tudi ovrženo mnenje, da je bil pokojnik ubit in da so poslopje zažgali neznani storilci. — Na sliki: to je vse, kar je ostalo po požigu v Dešči vasi.

Nedelja občnih zborov

11. februarja so bili v Sevnici kar trije občni zbori in en posvet, zato ta dan lahko nazovemo »nedelja občnih zborov«. Ob devetih je bila »Pri lovcu« letna konferenca občinske zveze vojaških vojnih invalidov. Razen predstavnikov okrajne zveze iz Novega mesta je bilo prisotnih tudi več predstavnikov domačih organov oblasti. Ob istem času so se zbrali gasilci na letni občni zbor v gasilskem domu. Člani Avtomoto društva so polagali letni obračun dela v dvorani kolodvorske restavracije, filatelisti iz Krškega in Sevnice pa so se zbrali v kavarni na skupni mesečni posvet.

Vse našete prireditve so bile dobro obiskane, kar je dokaz, da je družbeno življenje v Sevnici dokaj živahno. —st.

Čestitamo za občinski praznik 19. februar ter priporočamo obisk naših izletniških postojank: MIRNE GORE in VINICE!

PLANINSKO DRUŠTVO ČRNOVELJ

Ljubezen v dejanjih - ne le v besedah!

Na zadnjem sestanku Društva prijateljev mladine v Brežicah so se temeljito pogovorili o številnih problemih; od skrbi za mladino pa do organizacijskih vprašanj. Med drugim so izvolili novega predsednika upravnega odbora — tovariša Gregla. Dosedanja dolgoletna predsednica tovarišica Zorkova je postala podpredsednica društva. Tovarišica Zorkova je znana prosvetna delavka, ki je odlično in uspešno vodila organizacijo vse od njene ustanovitve. Sedanje mesto je oddala zaradi preobremenjenosti v ljudski knjižnici in na drugih delovnih področjih. Tovarišici Savič iskrena hvala za njeno zares plodno delo in veliko ljubezen do mladine!

Otroška igrišča, ki so v organizaciji društva, in ostalo imovino bo v bodoče upravljal tričlanski gospodarski odbor. Bilanca preteklega dela dokazuje uspešno delo, saj ima društvo 666 članov, ki delujejo v mestu in okoljskih naseljih. Poleg tega društva jih je v občini Brežice še 9, ki delujejo v večjih krajih tega področja.

Prireditve noveletne jelke je uspela, saj so obdarovali 662 otrok. Dedek Mraz je obiskal poleg Brežic še naselja Bukošek, Sela in Krško vas. Povsod so ga slovesno pričakali in njihove prireditve izpolnili s pestrimi programi, igricami in baletom najmlajših. Povsod se bili zadovoljni, le v Brežicah so padle morda nepremišljene, vsekakor pa žaljive pripombe na račun te humane akcije. Nekatere mamice so bile nezadovoljne zaradi skromnega darila, ki so ga malčki prejeli od dedka Mraza. Take mamice iz družin z večjimi dohodki, kot je naše povprečje, niso videle veselja in zadovoljstva otrok delavskih družin z nižjimi dohodki. Tovarišice pa se morajo zavedati, da živimo v socialistični družbi in uređivati. Vsekakor pa naj ne pozabijo neliubnih dogodkov, ki so jih doživeli 1960 prireditelji pri pobiranju prispevkov, zaradi katerih je lani nabiralna akcija sploh odpadla. Če one lahko vsak dan kupijo svojemu otroku tako čokolado, kot jih je delil dedek Mraz, jim povemo, da je

še na stotine otrok, ki vse leto ne vidijo takih ali sličnih dobrot!

Med drugim so se pogovorili tudi o otroških igriščih. Igrišče v naselju ob parku je bilo že dvakrat uničeno. Menimo, da so za to odgovorni predvsem starši in hišni sveti okoliša. Jasno je, da bo društvo investiralo predvsem tam, kjer znajo napraviti in vzdrževati. Zavedati se moramo, da društvo nima drugih posebnih dohodkov razen članarine in da bodo morali pri uređevanju sodelovati vsi člani, hišni sveti in druge organizacije.

Zelo nas je pretresla tra-

gična smrt 12-letnega Slavka Sušina pod kolesi tovornega avtomobila. Ta in slični primeri nas nenehno opozarjajo na velike nevarnosti, ki so jim izpostavljeni otroci. Naša naloga je, da mladino stalno učimo in opozarjamo na previdnost. Menimo, da je to osnovna skrb vseh staršev, vzgojiteljev in vse komunalne skupnosti. Dobro urejeno igrišče privlačuje živahno mladež in jo odteguje od nevarnosti pa tudi škodljivih vplivov ceste.

Nenehna skrb za otroke je nujna, če hočemo, da bodo postali dobri, zdravi in zavredni nosilci naše družbe!

-ek

BREŽIŠKE VESTI

BRATSKO SODELOVANJE

Sneg se je naglo talil, saj je sonce sijalo že kar pomladansko. Dolga kolona otrok se je pomikala po razmočeni cesti. Vsak od njih je bil poln pričakovanja.

7. februarja so nas sosede iz Bregane povabili, naj si

skupaj z njihovimi učenci ogledamo film »Velika sodba«. Breganska šola je najbližja soseda naše šole v Veliki Dolini. Bili smo presenečeni, ko nas je obiskal tovariš šolski upravitelj z obvestilom, da nas vabijo v kino. Zbralo se nas je kar 190.

Film je bil zares lep in primeren za šolsko mladino. V njem je čudovito prikazano dobro in plemenito otroško srce.

Po predstavi so nas pričakali člani pionirskega vseučilišča in nas povprašali, kako nam je bil film všeč. Povedali smo jim, kako zelo smo bili zadovoljni in pohvalili smo njihovo pobudo za sodelovanje.

Domenili smo se, da bomo v mesecu maju skupno pripravili otroško prireditev v Bregani, še letos pa si bomo ogledali tudi lutkovno predstavo.

Ko razmišljamo o tako lepem sodelovanju z bratsko republiko Hrvaško, nam je toplo pri srcu, saj čutimo, da ni meja v naši domovini.

A. R.

Vendarle pod lastno streho!

Gasilci iz Obrežja-Jesenic se oglašamo

Predzadnjo nedeljo je imelo gasilsko društvo Obrežje-Jesenice 33. občni zbor, vendar tokrat v svojem novem domu. Poročila o društveni dejavnosti so poslušali tudi predstavniki obč. gasilske zveze Jože Jurka, zastopnik DOZ Anton Prosenik, predstavnik ZB Milan Godec in Jože Bizjak v imenu organizacije ZROP, kakor tudi gostje gasilskih društev iz Hrvatske ter domačini.

Iz poročila in razprave je bilo razvidno, da društvo kljub precejšnjemu požarnemu okolju, ki spada v njegovo pristojnost, uspešno izpolnjuje naloge. Po reorganizaciji gasilskih društev pa bo imelo kar 22 vasi s mokriškim gradom vred.

Društvo zelo dobro gospo-

dari. Medtem ko je imelo 1945 le eno motorno brigado in vprežni voz, znaša zdaj vrednost premoženja, s katerim upravlja, že okrog 4,3 milijona dinarjev. Največjo vrednost nedvomno predstavlja nov gasilski dom z betonskim vodnim bazenom, nato motorna brigada z operativno opremo, zimski in letne uniforme in druga oprema. Društvo je sestavljeno iz dveh moških in ene pionirske desetine. S tem sestavom so lani pri ocenjevanju 31 gasilskih dru-

štev v občini dosegli tretje mesto.

Na občnem zboru so gasilci govorili o težavah društva. Radi bi nabavili električno sireno za alarmiranje. V ta namen jim je občinska gasilska zveza odobrila 40.000 dinarjev. Jože Jurka je nato spregovoril o vlogi društva v gasilskem centru, zaželel je sodelovanje in Obrežjanom plodno delo in uspehe ter se pohvalno izrazil o bratstvu, ki ga gojijo društva naše in samoborske občine.

Ivan Leskovec

Iz Velike Doline

V nedeljo, 11. februarja, je bil v Veliki Dolini roditeljski sestanek, ki ga je obiskalo dosti staršev. Razpravljali smo o pravicah in dolžnostih učencev, o učnih uspehih, ki jih bomo v II. četrtletju še izboljšali s skupnimi močmi. V razgovoru smo se najdlje zadržali pri šolski mlečni kuhinji, ki je začela delovati 12. februarja, čeprav v zelo skromnih razmerah. K uređitvi kuhinje je precej pripomoglo Društvo prijateljev mladine, člani LMS Velika Dolina pa so s prostovoljnim delom v težkih zimskih razmerah prebelili kletne prostore, za kar jim gre posebna zahvala. Šolski odbor je s svojim kolektivom ter dvema članoma DPM izvedel nabiralno akcijo med ljudmi, ki so nam z razu-

mevanjem pomagali. Težave pa nas čakajo pri prenašanju hrane v 1 in pol kilometra oddaljeno učilnico v Mokricah, kjer gostujemo.

Skrajni čas bi bil, da bi tu dobili novo šolo, saj je dokaj žalostno, če pomislimo, da na področju, ki ima 330 šolobveznih otrok, ni šolske stavbe.

Upamo, da se nam bo v bližnji prihodnosti uresničila tudi ta želja.

Kaj bo s KOVINO na Bizeljskem?

4. februarja je imela organizacija ZROP letni občni zbor. Po strokovnem predavanju so bile volitve. Ugotovili so, da je premalo sestankov, nakar bodo v prihodnje bolj pazili.

7. februarja so imele stanke osnovne organizacije Zveze komunistov. Razpravljale so o sklepih III. plenuma centralnega komiteja ZKJ. Na sestanku organizacije ZK na Bizeljskem je prišlo do živahne razprave o podjetju »Kovina«. V njem so ljudje, ki zavržajo razvoj podjetja zato naj delavski svet in upravni odbor dobro premislita, komu naj podjetje se daje zaslužek. Komunisti so se tudi spraševali, kako je z delovno silo na Bizeljskem področju. Odgovor

je bil kratek: »Delavcu večjo plačo, pa bo rad delal samo v podjetju«. Vendar je to zdaj še pretrd oreh. Kmetijska zadruga je prešibka, da bi lahko odkupila zemljo. Glede šole so bili na sestanku mnenja, da je nujno treba nekaj ukreniti, kar zadeva prostore in nabavo učil.

Rk

221 Bizelancev na zboru volivcev!

V nedeljo smo imeli na Bizeljskem uspešen zbor volivcev s kar rekordno udeležbo. Na zanimiva poročila se je oglašilo precej ljudi, sprejeli smo pa tudi več pomembnih sklepov. — Več o uspelem zboru prihodnjič.

Rk

Med polletnimi počitnicami šolska vrata v Cerkljah niso bila zaprta. Namesto učencev je v šolo prihajalo 35 deklet, ki so obiskovale tečaj RK v dveh izmenah. Oddaljene tečajnice so prihajale popoldne, tiste, ki stanujejo v bližini ali so v službah, pa zvečer. Predavanja so v glavnem zajemala sledeče teme: prehrana in zdravje, higiena kmečkih naselij, zakon in družina, nega in prehrana dojenčka ali bolnika. Predvideno snov so podajali s pomočjo filmov, flanelografov in stenskih slik. Lahko trdimo, da so tečajnice pridobile precej napotkov za življenje. Ob zaključku so izrazile željo, da bi podobne tečaje še obiskovale — (Foto Josip Grame, Brežice)

Sprejet je nov cenik o najvišji tarifi za dimnikarske storitve na območju občine Brežice

Da bo javnost čimbolj seznanjena s pravicami in dolžnostmi, ki jih imajo dimnikarji pri opravljanju dimnikarskih storitev, objavljamo predpisane cene za dimnikarske usluge.

1. člen

Za območje ObLO Brežice se določijo naslednja tarifa, do katere smejo dimnikarji zaračunavati storitve:

1. odprto kuhinjsko ogr. igrišče ali kmečka krušna peč — 160 dinarjev;
2. kmečka kuhinja z dvojnimi stopom — 150 din;
3. plezalni dimniki: a) od podstrešja navzgor (za eno etažo) — 110 din; b) za vsako nadaljnje nadstropje (etažo) — 30 dinarjev;
4. ozki ali valjasti dimniki: a) ne glede na nadstropja zgradbe — 35 din;
5. dimnik centralne ogrevalne naprave ali pekavske peči — 160 din;
6. dimnik etažne peči in dimniki vseh vrst v gostinskih podjetjih in zavodih — 100 din;
7. dimna cev do 2 metra dolžine — 25 din; za vsak nadaljnji meter — 10 din;
8. štedilniki v zasebnih gospodinjstvih: a) z eno pečico — 50 din; b) z eno pečico in kotličem ali z dvema pečicama —

- 80 din; c) z dvema pečicama in kotličem ali prenosni štedilnik — 100 din;
9. štedilniki v gostinskih obratih in zavodih: a) mali štedilnik v gostinskem obratu ali zavodu — 150 din; b) veliki štedilnik v gostinskem obratu ali zavodu — 250 din;
10. slaščičarska peč — 200 din;
11. ogrevalce vode — bojler — 40 din;
12. grelec posode — 30 din;
13. pralni kotel za odvod dima s kanalom v gospodinjstvu — 40 din;
14. običajna mala železna peč — 60 din;
15. peč sistema »Lutz«: a) brez pečice — 60 din; b) z eno pečico — 80 din; c) z dvema ali več pečicami — 100 din; d) izredno velike — 150 din; e) kopalna peč do 2 m dimne cevi — 80 din;
16. Kanal centralne ogrevalne naprave ali pekavske peči: a) mali, neplezalni, do 5 m dolžine — 120 din; b) za vsak nadaljnji meter — 30 din; c) veliki plezalni kanal do 5 m dolžine — 220 din; d) za vsak nadaljnji meter plezalnega kanala — 50 dinarjev;
17. pekavska peč na premog ali drva — 100 din;
18. pekavska parna peč: a) z eno pečjo ali etažo — 230 din;

- b) z dvema ali več etažami (pečmi) — 360 din;
19. etažna peč za centralno ogrevanje — 120 din;
20. centralne ogrevalne naprave: a) z malim kotlom do 3 kv. metrov grelne površine (do 9 členov) — 200 din; b) s srednje velikim kotlom do 15 kv. m ogrevalne površine (14 členov) — 350 din; c) z velikim kotlom od 15 do 30 kv. m ogrevalne površine (nad 14 členov) — 450 dinarjev; d) parni kotel za centralno ogrevanje nad 30 kv. metrov ogrevalne površine — 650 din;
21. pregled in ostruganje novih ali adaptiranih dimnikov: a) prvi pregled in ostruganje enega dimnika — 180 din; b) drugi pregled 20 odst. manj; c) tretji pregled 50 odst. manj.

2. člen

Za dimnikarska dela, ki so združena s posebno nevarnim in zdravju škodljivim delom ali ki jih dimnikarji opravljajo po posebnem naročilu strank (zadnji odstavek III. člena Odredbe o obveznem ometanju kurilnih naprav, Ur. list LRS št. 11-85/48), se sme zaračunati 50 odstotkov pribitka k tarifi iz prvega člena. Za vsa nujna dimnikarska dela ali dela,

opravišana ob nedeljah, praznikih ali v nočnem času, lahko zaračunajo največ 70 odstotkov pribitka k tarifi iz prvega člena tega cenika. Za nočni čas se šteje od 20. do 6. ure naslednjega dne.

3. člen

Dimniki, dimni odvodi, štedilniki in vse ostale kurilne in dimovodne naprave morajo biti ometene v rokhi, ki so določeni v tretjem členu Odredbe o obveznem ometanju kurilnih in dimovodnih naprav (Ur. list LRS št. 11-85/48). Za kontrolni pregled kurilnih naprav, ki jih dimnikar ne očisti, se plača le 70 odstotkov veljavne tarife iz 1. člena tega cenika.

4. člen

Za dimnikarska dela, ki niso všteta v prvem členu tega cenika, to je čiščenje tovarniških dimnikov, industrijskih parnih kotlov in kanalov, vziganje dimnikov in čiščenje glinastih peči, se določijo odškodnina po sporazumu glede na porabljeni čas in material.

5. člen

Dimnikar je pri zahtevi plačila za svoje storitve dolžan za zahtevo stranke izstaviti stranki potrdilo o plačilu z navedbo del in tarifnih postavk.

6. člen

Uporabnik dimnikarskega objekta je dolžan plačati pristojbino po tarifi tega cenika tudi

takrat, kadar je namenjena zankrtil, da dimnikar ni mogel opraviti obveznega dimnikarskega dela.

7. člen

K osnovni ceni tarifnih postavk tega cenika se sme pristeti še dodatek za oddaljenost od sedeža obrata do delovnega mesta, in sicer: za oddaljenost od 2 do 5 km 25 odstotkov, za oddaljenost od 5 do 10 km 40 odstotkov in za oddaljenost nad 10 km 50 odstotkov.

8. člen

Dimnikar lahko sporazumno s stranko določi pavšalno plačevanje dimnikarskih storitev.

9. člen

Z denarno kaznijo do 3000 din se kaznuje zaradi prekrška: 1. dimnikar, ki zahteva pristojbino, čeprav ni opravil določenega dela niti kontrolnega pregleda, 2. dimnikar, ki na plačnikovo zahtevo ne izda potrdila o plačilu z navedbo storitev in tarifnih postavk.

10. člen

Ta cenik velja od 1. januarja 1962.

Dimnike in kmečka odprta ognjišča ometajo dimnikarji vsake 3 mesece.

V strnjjenih naseljih z leseni hišami in slamo kritimi strehami je treba ometati dimnike vsak mesec.

Na zahtevo strank mora dimnikar ometati tudi večkrat, ne glede na roke, ki so določeni v prejšnjih odstavkih. Za kontrolni pregled kurilnih naprav, ki jih dimnikar ne očisti, se plača le 70 odstotkov od navedene cene, vendar mora biti pregled izvršen.

Vse kurilne naprave in dimne odvode sme ometati samo upravičeni dimnikar, ki je za opravljanje del osebno odgovoren.

K ometanju ne spada odstranjevanje pepela iz kurilnega centralnih kurilnih naprav, sraženje notranjosti kotla, v katerem je vodni kamen, in odstranjevanje pepela iz kurilnega parnih kotlov ter sraženje plinskih štedilnikov.

Dimnikarju se ne sme brniti, da ob določenem roku ometa, ker odgovarja za kurilne naprave.

Kurilne naprave in dimne odvode mora dimnikar ometi tako, da se za določen čas redno in brez nevarnosti za požar uporabljajo. Dolžan jih je pregledovati ne glede na to, ali se uporabljajo ali ne. Če zapazi pomankljivosti, ki so take, da bi utegnile povzročiti požar, mora lastnika oziroma uporabnika kurilne naprave opozoriti, da napako odpravi. Če lastnik ali uporabnik pomankljivosti ne odpravi, mora dimnikar to naznaniti Odsoku za notranje zadeve pri ObLO, kakor tudi Državnemu zavarovalnemu zavodu.

Ob 20. obletnici odhoda metliške skupine v partizane

V januarju in februarju so bili občni zbori krajevnih organizacij Zveze borcev.

Na občinskem odboru Zveze borcev so nam povedali, da so bili zbori izvedeni povsod, le na Hrastju ne, ker niso uredili poslovanja za preteklo obdobje. Tudi tu ga bodo kmalu pripravili.

Občni zbori krajevnih organizacij so povsod lepo uspeli. Razprave so bile zelo živahne. Člani so razpravljali o dejavnosti organizacij v preteklem letu, zlasti o skrbi in pomoči borcem, priznava-ju delovne dobe, o upokoji-

tvah, pisanju kronik in proslavah, ki jih mislijo organizirati v letošnjem letu, ter o drugem. Izvolili so tudi delegate za občinsko konferenco, ki bo proti koncu februarja ali v začetku marca.

Kakšne so priprave za občinsko konferenco? O tem, kar so razpravljale osnovne

organizacije, bodo razpravljali tudi na konferenci, vendar v občinskem merilu.

Pri občinskem odboru deluje šest komisij, ki so delavne. Zlasti komisija za prošnje in pritožbe ima veliko dela. Težimo za tem, da bi imeli vsi bivši borci, ki imajo pogoje, priznane sode-

lovanje v NOB, da bi se mlajši zaposlili, a starejši upokojili. Tudi komisija, ki ji je poverjena skrb za borce, otroke padlih borcev ter za zdravljenje borcev, je la- ni veliko naredila.

Poleg teh dveh imamo še komisijo sekcije interniran- cev, komisijo za izobraževa- nje, zgodovinsko komisijo in spomeniško komisijo.

Komisija za internirance in vojne ujetnike je pred kratkim izvedla anketo, ki je pokazala, da na našem območju živi 186 nekdanjih in- ternirancev in 20 bivših voj- nih ujetnikov.

V metliški krajevni organi- zaciji je včlanjenih 381 čla- nov. Občnega zbora v začetku februarja se je udeležilo po- lovico članov. Razpravljali so o vseh problemih, ki se tiče- jo članstva. Kritizirali so ne- katere nedelavne člane od- bora. Spregovorili so o oskr- bi spominskih plošč in spo- menikov NOB. Partizansko kroniko naj bi čimprej za- ključili! Krajevna organizaci- ja si je zadala nalogo, da bo spomlad organizirala pro- slavo 20-letnice odhoda met- liške skupine v partizane (9. maja 1942).

METLIŠKI TEDNIK

Da bi se štipendisti že zdaj seznanili s problemi občine in podjetij

Da bi se štipendisti seznanili s problemi in težavami naše občine, je komisija za štipendije pri občinskem ljudskem odboru sklicala v začetku februarja sestanek z njimi. Sestanek v klubu družbenih organizacij se je udeležilo 30 štipendiran- cev, ostalih dijakov in študentov. Predsednik ObLO tov. Vrvi- ščar jih je uvodoma seznanil s problemi metliške občine; z do- sedanjim gospodarskim razvojem, družbenim planom za 1962 in perspektivnim družbenim planom. Prisotni so ga z zanimi- njem poslušali, saj so zvedeli marsikaj novega.

Nato sta predsednik in tajnik komisije govorila o štipendi- ranju in raznih problemih šolanja. Štipendisti tovarne Beti so si po posvetovanju ogledali tovarno, v kateri bodo nekateri že v jeseni prvi stopili na delovno mesto. Štipendistom učite- ljišnikom je tovarni Ivan Zele govoril o kategorizaciji šol, administrativnem in finančnem poslovanju šol, o pedagoških vlogah matičnih šol, pogojih na službenih mestih, ki jih ča- kajajo, in o delitvi dohodka ter nagrajevanju prosvetnih de- lavcev.

Udeleženci so bili s posvetovanjem zelo zadovoljni.

Vloge naraščajo

Dandanes je razširjeno mnenje, da ljudje ne hranijo denarja, da živijo in kupujejo večje stvari na kredit. Pa ni tako! Naj nam pove o tem bežen obisk v metliški hranilnici, ki bo v kratkem verjetno postala kreditni odsek pri KZ, mogoče pa se bo iz nje razvila še podružnica Narodne banke.

Pri Prvi dolenski hranilnici in posojilnici smo se pozanimali, kako je z vlogami. Zvedeli smo, da vloge stalno naraščajo, prav tako število vlagateljev. Prejšnji teden so imeli že 70 odraslih vlagalcev, ki imajo vloženih čez 8,5 milijona dinarjev. Poleg tega imajo še 75 otroških hranilnikov z okoli 400 tisoč din. Skupno je vloženih devet milijonov.

Ko smo mimogrede povprašali, kdo je najmarljivejši vlagalec med najmlajšimi, so nam povedali: — Tudi pri nas je tajnost vloge zanjama, zato vam ne moremo povedati. —

TVD »PARTIZAN« bo ustanovilo nove oddelke

TVD »Partizan« — Metlika je na letnem občnem zboru prejš- nji teden dal obrat: svoja čla- na za leto 1961. Udeležilo se ga je 53 članov.

Iz izbrnega poročila pred- sednika Martina Crnuglje je bil viden napredek. — Sedaj je v društvu 238 članov, od katerih 136 aktivnih, 92 podpornih. Aktivno članstvo se bavi s števi- lni panogami, kot so telo- vadba, atletika, rokomet, bal- lanje, kegljanje, kolesarjenje, plavanje, odbojka, nogomet, ves- larske, namizni tenis in smuča- nje. Društvo je priredilo samo tekmovalno in srečanje v ma- lem nogometu, atletiki, namiz- nem tenisu, odbojki, rokometu in šahu ter se udeležilo tudi

tekmovalj v okrajnem merilu. Vodstvo »Partizana« je ugo- to- viljo, da je med njegovim član- stvom neznamenit procent mladi- ne iz tovarn, podjetij in usta- nov.

Novo izvoljeni upravni odbor je sprejel nalogo, da s propa- gando in s pomočjo družbenih organizacij pritegne prav to mladino v svoje vrste. V no- vem programu dela za leto 1962 si je vodstvo »Partizana« in članstvo zadalo pravilne in te- ke naloge, od katerih bi ome- nili razširitev in ureditev igri- šča pri domu, udeležbo na Zle- tu bratstva in enotnosti v Pri- jedoru in tekmovalno »Ob žici okupirane Ljubljane«. Nadalje je bil sprejet sklep, da bodo

sodelovali na občinskem tek- movalju v čast občinskega praznika in na okrajnih tekmo- vanjih, kolikor bodo dovoljeva- le možnosti. Imeli bodo sreča- nja s športniki Ozlja. Bistveno pa je, da bodo vso skrb posve- tilo še kvalitetnejši vadbi.

Ustanovili bodo nove oddelke in uredili seznam vseh aktivnih in podpornih članov. Se je na- log in obvez, ki jih je uprav- ni odbor prevzel za leto 1962, v letošnjem letu, vendar bodo o tem najbolje poročali rezultati dela.

Izvoljen je bil tudi nov u- pravni odbor, ki je imel takoj nato svojo prvo sejo, na kateri so bili izvoljeni: za predsedni- ka ponovno Martin Crnugelj, za podpredsednika Dare Flaš- man, za tajnika Zvonko Pavlo- vič, za blagajnika Pavla Flaš- man, za računalnika Jože Geršič ter za člane Nace Hočvar, Sil- vo Mihelič, Jože Pirkovič in Ivo Likaver.

Tekmovanje metliške strelske družine

2. februarja je bilo v Metliki tekmovalje strelske družine za sestavo ekipe, ki bo zastopala Metliko na okrajnem, republi- škem in zveznem tekmovalju za »Zlato puščico«. Tekmova- nje je bilo zračno puško na 10 m razdalje. Poprej so imeli izbirno tekmovalje. Najbolji posamezniki, ki sestavljajo me- tiško ekipo, so: inž. Janez Gačnik 136 krogov, Franc Stru- celj 134 krogov. Sledijo: Ivan Kramarič, Ivan Vergot, Jože Pezdirc, Tomaž Hudorovic, Ru- di Vlačič, Anton Sodoc, Jože Pirkovič in Slavo Černik.

Razveseljuje je, da strel- ska strelska družina 62 čla- nov in 10 pionirov. V metliški občini delujeta še dve strelski družini, in to v Čurlihu in na Suhorju. Vse tri so včlanjene v občinsko strelsko zvezo. Li.

Z metliškega trga

Na metliškem »placu« je tudi veliko Hrvatice, ki pro- dajajo najrazličnejšo robno, med drugim kokoši, purane in ostalo perjad.

Mimoidoč: — Koliko sta- ne tale puranček?

— Dve hiltjade, — je kra- tek odgovor.

— Kako? Toliko da stane, ko je tako mršav?

— Ja, gospon, niste ni vi debeli, — je radoznalemu »kupcu« krepko zasolila Hrvatica.

Takole je bilo na Luži — onkraj prelaza čez Gorjance — še minuli teden

S planom med občane!

Zadnji platum občinskega odbora SZDL je obravnaval predlog družbenega plana za letošnje leto, program dela in organizacijska vprašanja.

Po smernicah predloga družbenega plana in po raz- pravi so sklenili, da naj o družbenem planu spregovori- jo na vseh krajevnih organi- zacijah in podružnicah, da

bodo občani z družbenim planom in predvidenimi no- vostmi seznanjeni in da bodo lahko dali svoje predloge in pripombe. Skupno z občin- skim ljudskim odborom bo- do zato sklicali zbere voliv- cev (ti že potekajo!).

Pri programu dela občin- skega odbora moramo izna- ti iz življenjskih potreb član- stva in organizacij. Seminar za sindikalna vodstva je bil že izveden. Sedaj se priprav- lja še seminar za šolske delo- bore in zadržne svete. Po- leg tega bodo organizirali predavanja in posvetovanja na raznih področjih (zdrav- stvo, prosveta, kmetijstvo in gospodarstvo). V marcu bo- do začeli po krajevnih orga- nizacijah govoriti o novi ustavi in pripravah za občn- ski štatut.

Izvršni odbor bo pripravil program dela samega občn- skega odbora SZDL kot or-

Proslava kulturnega dne v »BETI«

Mladinski aktiv v »Beti« že dalj časa ni organiziral nobene prireditve. 4. februarja so pri- pravili proslavo slovenskega kulturnega 8. februarja. Nastopi- lo so pevci, recitatorji in god- beniki. Po proslavi je bil mla- dinski ples, na katerem je igral kvintet iz Beti. Udeležba je bila dobra in je pokazala, da bi moral aktiv še večkrat orga- nizirati podobne prireditve.

Občinski odbor JPI v Metliki

Na posvetovanju občinskega odbora DPM in občinske zveze za telesno kulturo 24. januarja so razpravljali o formiranju občinskega odbora JPI in s tem v zvezi tudi komisij, ki bi de- lovale v okviru tega odbora. — Predvideni so bili člani, ki bi sestavljali občinski odbor. — 3. februarja je bil izvoljen občn- ski odbor JPI, ki ga sestavljajo 17 članov. Ustanovljene so tudi štiri komisije: programska, fi- nančna, zdravstvena in propa- gandna. Komisije so se sezna- nile z okvirnim programom JPI v metliški občini. Vsaka si bo izdelala podroben delovni pro- gram. Člani občinskega odbora JPI so se zelo zavzeli za delo in pričakovati je lepe upehe na področju telesne kulture mla- dih.

ZAPISKI S SEJE SVETA ZA KULTURO PRI OBČINSKEM LJUDSKEM ODBORU

Knjižnica in spomeniško varstvo

2. februarja je bila seja sveta za kulturo pri ObLO. Dnevni red je obsegal tri pro- bleme. Najprej so razprav- ljali o ljudski knjižnici. Ugo- tovljeno je bilo, da je dose- danja v slabem stanju. Svet je sklenil ustanoviti knjižni- co, ki bi se imenovala »Ob- činska ljudska knjižnica«. Imela bi tudi potujočo knjiž- nico v omarih. Knjižnica je dobila nove primerne pro- store. Za njeno vzdrževanje in obnovo je bil imenovan strokovni svet. Za delno ure- ditev je potrebno vsaj 200.000 dinarjev.

Naslednje vprašanje, o ka-

terem je svet razpravljaj, je bilo spomeniško varstvo. Ker je do sedaj delala komisija za spomeniško varstvo pri OLO Novo mesto, je svet na- čelno pristal, da se pridruži medobčinskemu Zavodu za spomeniško varstvo, če bodo ugodno rešeni finančni pro- blemi. V nasprotnem prime- ru bodo morali ustanoviti občinsko komisijo za spome- niško varstvo.

Ob koncu so se pogovorili o problemih kinematografov. Izvolili so programski svet za izbiro filmov. Sklenjeno je bilo, da se naj predvajajo

samo filmi s slovenskimi podnaslovi. Razpravljali so tudi, da bi od podjetij za izposojevanje filmov zahte- vali jugoslovanske kratko- metražne filme, ki po svetu žanjejo velike uspehe. Člani sveta so predlagali, naj se ustanovi stalen sklad za kul- turno-prosvetno dejavnost, v katerega bi podjetja, ustano- ve in organizacije dajale svoj prispevek.

Ob zaključku je bila izvo- ljena še komisija za telesno kulturo pri občinskem svetu za kulturo.

Li.

Seminar za mlade komuniste je bil uspešen

Zadnja leta je bilo spreje- tih v vrste Zveze komunistov večje število mlajših ljudi, ki se niso dobro seznanili z ne- katerimi vprašanji štatuta, programa in religije. Zato je občinski komite organiziral seminar za mlade komuniste, ki je bil 1. in 2. februarja v Metliki. Udeležilo se ga je 30 mladih komunistov.

Udeleženci so bili s progra- mom seminarja zadovoljni. V anketi ob zaključku seminar- ja so izrazili, da bi bilo po- dobne seminarje še potrebno organizirati zanje in starejše

komuniste. O problemih, ob- ravnavanih na seminarju, bi morale spregovoriti tudi os- novne organizacije, ki naj v bodoče posvečajo večjo skrb mlajšim komunistom.

● Občinski ljudski odbor je že na zadnji seji v lan- skem letu imenoval komi- sijo za sestavo statuta ob- čine. V komisiji je 15 čla- nov.

● Občinski ljudski odbor ima 34 odbornikov; 19 jih je v občinskem zboru, 15 v zboru proizvajalcev.

Pohvalen zgled upokojencev

Ožji odbor podružnice upo- kojencev iz Metlike je takoj po potresni nesreči, ki je priza- delala naše lepe obmorske kraje, sklenil, da začne med svojimi člani akcijo za biranje prosto- voljnih prispevkov. Akcijo je podprla večina članov te po- družnice. Do 8. februarja so zbrali 31.200 din. S tem de- lanjem so upokojenci pokazali, da tudi oni niso pozabili na ponesrečence in da so kot osta- li državljani sočustvovali z ljudmi, ki jih je prizadela ne- sreča. Zgleden primer!

V prejšnjem tednu so se pri- spevali člani sindikalne po- družnice obrtnih in komunal-

nih delavcev 2.400 din, krajev- ne organizacije iz Grabrova 10.300 din. Akcija gre h kraju. Skupno so zbrali nekaj nad 300.000 din.

● V metliški občini je 12 sindikalnih podružnic z 950 člani. Najmočnejša je sindi- kalna podružnica Beti s 350 člani, druga je Novoteksova podružnica z 224 člani.

● Občinski odbor Zveze borcev ima 14 krajevnih or- ganizacij s skupno 1.800 člani.

Zanimiva slikarska razstava

V klubu družbenih orga- nizacij v metliškem gradu je te dni slikarska razstava Zorana Hočvarja iz Metli- ke. Hočvar je dijak črno- maljske gimnazije. Razsta- vil je dvanajst slik (šest v akvarelu, dve v tušu in štiri tempere). Posebno uspele so naslednje: Noč, Dež, Na poti iz šole, Avtoportret (akvarel), Tihožitje (tuš) in Rjavi kipec (akvarel). To je prvi javni nastop mladega slikarja. Razstavljenega dela pričajo, da ima smisel za slikarstvo.

ZDRAVSTVENI DOM V METLIKI SPOROČA

Delovni čas:

Splošna ambulanta: vsak dan, razen nedelje, od 7. do 13. Za zaposlene v industri- ji vsak dan, razen sobote od 14.—15.

Posvetovalnica za otroke: vsak petek od 14.—16.

Posvetovalnica za noseč- nice: vsako sredo od 8.—12. Ginekološka posvetoval- nica: vsak torek in petek od 8.—10.

Otroška ambulanta: vsak dan od 11.—12.

Za nujne primere ves čas v sklopu splošne ambu- lante.

Specialisti (okulist, oto- log): vsako prvo in tretjo nedeljo v mesecu od 9.—13.

Injekcije se dajejo ves delovni čas (sektorska soba).

Uradne ure ObLO tudi ob torkih popoldne

Od novega leta uradujejo in sprejemajo stranke uprav- ni organi občinskega ljud- skega odbora tudi ob torkih popoldne od 15.30. S podaljš- anjem delovnega časa bo omogočeno ljudem, ki so zaposleni, da lahko opravijo posle tudi izven svojega de- lovnege časa. Uradni dnevi so še vedno ob torkih, četrt- kih in sobotah od 8. do 12.

DVE ANKETI ODBORA SZDL

Da bi občinski odbor Soci- alistične zveze dobil pregled nad delom družbeno-politič- nih organizacij in društev na svojem območju, pripravljajo anketi, ki bo zajela zlasti občinska in krajevna vodstva vseh organizacij. Znano je, da je v Metliki več društev ali združenj, ki niso niti registrirana. Odbor želi dobiti vpogled v delo društev in upoštevati kakšne uspehe so dosegla in kaj jih je oviralo pri delu.

Medtem pa je pripravljala kadrovska komisija pri ob- činskem komiteju Zveze ko- munistov anketo za člane ZKJ, ki bi ugotovila, na ka- terih področjih komunisti delajo. Obenem želi izvedeti

predloge komunistov za iz- boljšanje dela v organizaci- jah in društvih.

Tudi na občini: svet kolektiva

S tem sestavkom izpolnjujemo vrzel, saj smo doslej o življenju in problemih kolektivov državne uprave pisali zelo malo ali nič. Konec lanskega leta je kolektiv občine Novo mesto izvolil svoj prvi svet kolektiva, začasni samoupravni organ s posvetovalno pravico. V pogovoru pred volitvami je kolektiv ocenil svoje delo v preteklosti in hkrati ugotovil, kaj bo še treba storiti. Iz spregovorjenih besed sta veli predvsem dve misli: skrbeti bo treba, da bi bili stiki z volivci, odborniki in družbenimi organi kar najbolj neposredni, ter hkrati z uporabo sodobnih tehničnih pripomočkov in s povečevanjem strokovnosti uslužbencev izboljšati delo upravnih organov.

Bralcem posredujemo gradivo o delu upravnih organov občine Novo mesto v preteklem letu.

Lani so bili sklicani zbori volivcev v vseh volilnih enotah po štirikrat. Prav gotovo niso še vedno najboljše, opaziti pa je znaten napredek. Ljudski odbor pretresa analize zborov in volivcem redno poroča o uresničevanju njihovih predlogov in sklepov.

Klub ljudskih odbornikov občine Novo mesto je še dokaj mlada ustanova. Čeprav so se odborniki lani sestali v njem le dvakrat, je bilo na sejah takoj opaziti ugodne posledice. Prav s pomočjo kluba se odborniki bolje in podrobneje seznanijo z vsem, kar morajo vedeti. Pet številčnik Informativnega biltena, ki so izšli lani, je odbornikom članom svetov in komisij, ljudskim poslancem, podjetjem in ustanovam posredovalo novice iz zakonodaje in dela upravnih organov ObLO.

Sveti in komisije so se lani mnogo bolj uveljavili kot prej. 11 svetov se je sestalo 97-krat, ljudskemu odboru so dali številne dobre predloge in mu močno olajšali delo. Veliko pomenijo tudi tajniki, ki jih imajo sveti. V preteklem letu so bile ukinjene 3 komisije, njihovo delo pa so prevzeli pristojni sveti. 27 odborniških in upravnih komisij se je sestalo v letu 1961 povprečno po 8-krat in imelo 189 sej. Tudi pri delu komisij je opaziti znaten napredek, čeprav so tajniki in uslužbenci nekaterih komi-

sij še dokaj površni, načelniki oddelkov pa od komisij še vse pre malo zahtevalo.

Zaradi naštetih izboljšav so seje ljudskega odbora boljše pripravljene, odborniki dobe gradivo za seje pravočasno in ga lahko prestudirajo, razprava pa je temu primerno resnejša in odločanje preudarnейše. Tudi ozvočenje in uporaba magnetofona na sejah pomeni lep napredek.

Nepriimerni in po mestu raztreseni uradni prostori so za novomeško občino velik problem. S prizidkom pri stari stavbi so lani pridobili nekaj novega prostora, vendar 9 oddelkov in služb še vedno nima primernih prostorov. Ko so poročno dvorano na občini prezidali v pisarno, je bilo treba dati nov prostor, kjer bi opravljali ta obred. Dvorana v kmetijski šoli na Grmu, kjer odtlej opravljajo poročni obred, je za sklepanje zakonske zveze zelo primerna.

Nagli razvoj terja modernizacijo pisarniškega poslovanja. V ta namen so lani kupili nekaj sodobnih pripomočkov (električni pisalni stroj, diktafon, magnetofon), hišna telefonska centrala s 35 števkami pa je odpravila zamudno tekanje iz oddelka v oddelk. Pisarniško poslovanje bodo še naprej razvijali po sodobnih metodah, saj pomeni oprema, ki so jo v ta na-

men kupili lani, šele začetek.

Organizacija upravnega poslovanja in sistematizacija delovnih mest sta bili trd oreh, ki se ga je lani lotil kolektiv občine Novo mesto. S postopno decentralizacijo — v zadnjih letih je bila zelo obsežna — je komuna prevzela vrsto novih pristojnosti in služb. V dosedanjem upravnem aparatu je bilo treba prav zato marsikaj reorganizirati, lepo pridobitev pa pome-

ni nekaj novih strokovnjakov, ki so lani prišli iz šol. V bodoče bo glavno vodilo pri utrjevanju upravnega aparata in izboljševanju poslovanja državne uprave: strokovnost uslužbenca. Najboljša pot, ki so jo mogli izbrati, je ta, da so se odločili za strokovni kader, ki bo prišel z visokih šol, hkrati pa ne bodo pozabili na strokovno izpopolnjevanje uslužbencev, ki so že doslej delali v organih novomeške občine.

Paberki iz Šentjerneja

■ Mizarsko podjetje Podgorje v Šentjerneju pošilja svoje izdelke po vsej Jugoslaviji. Pogodbe imajo sklenjenih že za polovico leta 1962. Kolektiv je zelo prizadeven, saj izdela na mesec 80 kombiniranih omar, 100 klubskih mizic in 20 dvodelnih omar, ki jih v glavnem odkupi ljubljanska »Lesnina«.

■ Pred kratkim so se sestali predstavniki domačih podjetij in ustanov, predstavniki občine in krajevnega

Predlog o petletnem razvoju komune sprejet

Na ločenih sejah sta oba zbora ObLO v torek dopolne razpravljala o predlogu za petletni perspektivni razvoj občine. Po temeljitim pregledu vseh postavk gospodarskih in negospodarskih panog ter po večurni obravnavi je bil predlog z dopolnitvami oziroma spremembami sprejet na skupni seji, ki je nato nadaljevala delo po dnevnem redu. Splošen zaključek odbornikov je, da je plan izredno napet in da ne bi bilo res trdo delati, če naj ga zadovoljivo izpolnimo. O seji bomo obširneje poročali v prihodnji številki.

odborna ter razpravljali o potrebi graditve nove zdravstvene postaje. Ta posluje zdaj v zasebni stavbi. Tudi zobna ambulanta ima dva zelo majhna prostora v zasebni hiši in bi bilo v bodoče treba obe ambulanti združiti. Za novo šolo imajo Šentjernežani zbranih že precej sredstev in bodo začeli delati takoj, ko se bo vreme izboljšalo. S tem pa se ne bo rešen problem učiteljskega kadra, ki ga v tem kraju primanjkuje samo zaradi pomanjkanja stanovanj.

■ Krajevni odbori v okolici Šentjerneja so s skupnimi prispevki kupili gramoz in s pomočjo domačinov lepo uredili krajevna pota. Za prevoz so uporabili denar iz proračunskih sredstev.

Prav bi bilo, ko bi tudi ostali krajevni odbori sledili temu zgledu in skušali z lastnimi sredstvi in s pomočjo vaščanov urediti pota, ki so ponekod že skrajno zanemar-

Nekaj žuže mberških

Kolektiv obrata Iskre v Žužemberku šteje 45 članov, od tega je 33 delavk, ki so vse po kvalifikaciji. Dekleta v veseljem opravljajo delo in v podjetje prihajajo vsak dan nove prošnje za zaposlitev. Ko bodo zasedli še spodnje prostore stavbe, bodo lahko zaposlili še precej delavk, ki jih morajo zdaj zaradi pomanjkanja prostora odklanjati. V podjetju imajo lepo uredene sanitarije in garderobo, poskrbeli pa so tudi za toplo mleko, ki ga dobivajo delavke dopoldan.

«Kdaj bomo dobili zobozdravnika?» vprašujejo Žužemberčani in tarnajo z bolečinami v čeljustih. Odkar nimajo svojega zobozdravnika, jih obišče drug, toda enkrat na teden je za Žu-

jena in kar kličejo po obnovi!

■ Na Prešernov dan so bili sprejeti v mladinsko organizacijo pionirji sedmega razreda. K slovesnosti so povabili predstavnike množičnih organizacij, aktivna vauke in tovarniške mladine ter predstavnike občinskega odbora Ljudske mladine. Ob koncu so bili novi mladinci in mladinke pogoščeni.

Na šoli se pripravljajo tudi že na proslavo dneva žena, v kratkem pa bodo izdelali tudi načrt za sodelovanje v Jugoslovanskih pionirskih igrah.

■ Kolektiv Iskre-Upori v Šentjerneju je za svoje člane organiziral smučarski tečaj na Soriški planini. Za prijavljence je poskrbljeno bivanje v koči, dnevna oskrba pa bo 500 dinarjev. Lepo pobudo za oddih na svežem planinskem zraku velja pozdraviti, saj pogosto ugotavljamo, da delavcem primanjkuje športnega razvedrila.

Žemberk in okolico vsekar premalo. Ali zares še ne bo kmalu rešeno to vprašanje?

Avtobus, ki vozi v jutranjih urah skozi Žužemberk proti Novemu mestu, je zmeraj nabito poln ljudi, ki se vozijo na delo. Sprevovalnik se z največjo muko prebija skozi gnečo potnikov, sofer pa na vsaki postaji prigo-varja: »Stopite naprej! Še naprej proti sredini!« Toda pomakniti se ni moč niti za las. Večkrat vidimo avtobuse, ki vozijo v nekatere smeri skoraj popolnoma prazni. Morda bi bila rešitev v tem, da bi na takšnih progah uvedli manjše avtobuse, tam pa, kjer so zmeraj zelo zasedeni, pa večje ali morda celo dva.

Predzadnje nedeljo so bili dobro obiskani občni zbori krajevnih organizacij ZB v Žužemberku, v Hinjah in na Dvoru. Na Dvoru so člani med drugim razpravljali o težkem gmotnem položaju nekaterih onemoglih borcev. Zavzeli so se tudi za čimprejšnjo ureditev spomenika padlim na Dvoru. Predlagali so, da bi spomenik preložili že spomlad, hkrati pa bi uredili njegovo okolje. Lani je 27 članov z Dvora in okolice opravilo za ta spomenik nad 800 prostovoljnih ur, letos pa so spet pripravljeni pomagati s prostovoljnimi delom.

■ Aktiv LMS Straža je minuli petek sklical predstavnike mladinskih organizacij iz »Novolesa« in podjetja »Gorjanci«, predstavnike ZK in delavskih svetov iz obeh podjetij. Pogovorili so se o proizvodnih konferencah kot novi obliki mladinske vzgoje v podjetjih.

Na proizvodnih konferencah se bo mladina seznanjala z upravljanjem, z delitvijo dohodka, z tehnološkim procesom ter s težavami podjetja. Pogovorili naj bi se o medsebojnih odnosih in o odnosih med vajencem in mojstrom.

NOVOMEŠKA KOMUNA

Komunalna dejavnost v Topliški dolini

Po letu 1953, ko je bil v Dolenjskih Toplicah zgrajen velik bazen, se komunalna dejavnost ni premaknila z mirne točke. Najprej bi bilo treba nabaviti

filter za čiščenje termalne vode, saj traja polnjenje in praznjenje bazena polna dva dneva, kar pomeni, da se v tem času ni mogoče kopati. Tudi stanovanjska stiska je občutna, saj je bilo zgrajenih le nekaj novih zasebnih hiš.

O teh in drugih prečih vprašanjih je pred dnevi v Dolenjskih Toplicah razpravljala skupina, ki ga je za podjetja in ustanove v občini sklical ObLO. Med drugim je bilo ugotovljeno, da je za zdraviliški in turistični kraj nujno nekaj napraviti. V prvi vrsti je treba misliti na asfaltiranje ceste, ki vodi iz Dol. Toplice proti Podturnu, ker je ta smer zelo prometna. Nadalje je treba izboljšati cesto, ki vodi skozi veliki park proti Krki, tako da bo možen dostop z avtomobili. Za regulacijo Susedice in kanalizacijo so tudi že napravili načrt, a je doslej ostalo le pri načrtih.

Stanovanjsko vprašanje bi reševali tako, da bi 50 odstotkov sredstev zbrala podjetja, 50 odstotkov pa bi prispevala občina kot posojilo za dobo 30 let. Pomanjkljive so vodovodne naprave, neurejena zlasti lista pota, ki jih uporabljajo gostje, odrediti pa bo treba tudi prostor za postavitve vikend hiš.

V Podturnu bodo že letos odprli novo gostinsko podjetje in uredili čakalnico na avtobusni postaji. Kleparsko podjetje je posojilo za posojilo, ker ga nameravajo modernizirati.

Vprašanja so se vstila za vprašanje. Slednji je prišel na vrsto tudi prosvetni dom v Dol. Toplicah. Dvorano tega družbenega prostora ogreva z zagajanjem, ki seveda ne da zaželeno toploto. Prav zato so kino predstave slabo obiskane. Prosvetno društvo, ki dom nekako upravlja, pa še za druge stvari nima sredstev.

Problemi so na dlani, sredstev, da bi jih rešili, pa ni. V kratkem bo v Dol. Toplicah spet sestanek, na katerem se bodo predvsem pogovorili o finančiranju komunalne dejavnosti, zlasti kar zadeva turistični razvoj kraja.

Cene malo nižje

V ponedeljek je bilo na novomeškem sejmišču še živahnije kot pred tednom dni. Izbire med ponujenimi plemenskimi prašički je bilo precej, cena pa je nekoliko popustila. Kupci so prišli tudi tokrat od blizu in daleč.

Na prodaj je bilo 930 prašičkov, prodali pa so jih 814. Cene: 4800 do 7000 din za prašičke do 12 tednov, za starejše (3 do 7 mesecev) pa so prodajalci zahtevali 7000 do 18.000 din.

NOVOMEŠKA KRONIKA

Zliviški trg v Novem mestu je bil minul ponedeljek kar dobro založen: naprodaj so bila jaja po 20 din, radič in motovilec — merica 40 din, kilogram kislega zelja 70 din, repa 60 din, jabolka 45 do 60 din, krompir 32 din, glavica česna 20 din, suhe slive 140 din, skodelica smetane 70 din, koren 10 din, koleraba pa od 10 do 30 din.

Naprodaj so bili tudi volneni izdelki, otroška konfekcija, ženski predpasniki, okrasni izdelki ter domače preproge (po 300 din meter).

Gibanje prebivalstva: rodilo so: Ivanka Marosini iz Kristanove 5 — deklico; Marija Bav-

daž iz Kettejevega drevoreda 46 — deklica in Dragica Pejanović iz Partizanske — deklico. Porok in smrti ni bilo.

Delo mladincev v Šmihelu

V Šmihelu je spet oživele delo mladinskega aktivna. Poročali smo že o šahovskem dvoboju, ki so ga organizirali med aktivom grške kmetijske šole in šmihelsko mladino. Razen tega so 4. februarja priredili skromno proslavo v spomin našega velikega pesnika dr. Franceta Prešerna. Proslava je bila v dijaškem domu.

Mladina se enkrat na teden sestaja v prostoru delavnice šmihelske šole, dvakrat na teden pa telovadi v dvorani dijaškega doma. Upamo, da bodo mladinci in mladinke še nadalje tako delavni in da bodo s pomočjo družbenih organizacij postali eden najdelavnejših aktivov. Tega si vsi želimo.

SOS novomeškega Partizana

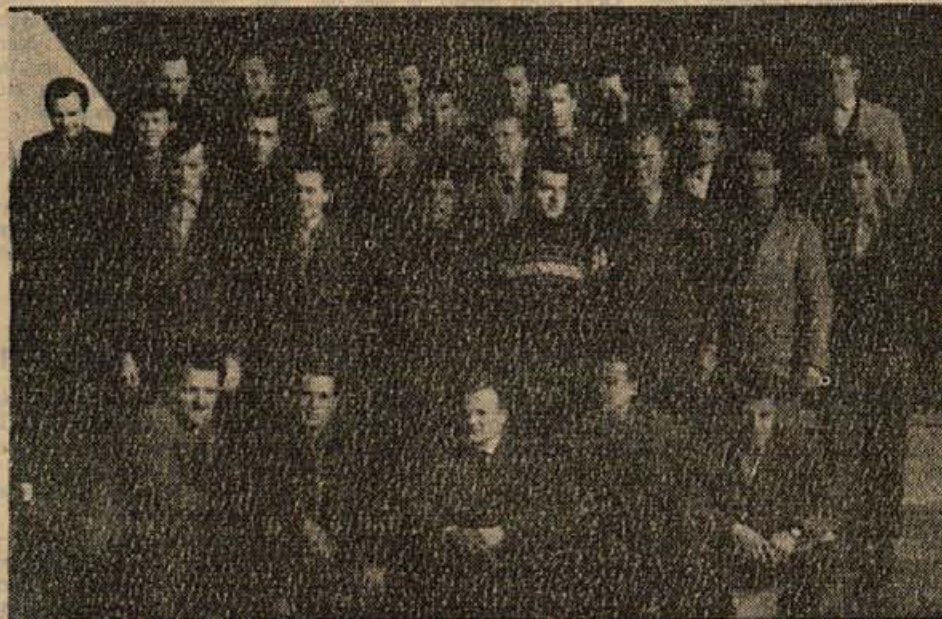
Nabito polna sejna dvorana v domu novomeškega Partizana je bila preteklo sredo rov dokaz, da je v Novem mestu za delo največje in najprizadenejše telesnovzgojne enote v okraju precejšnje zanimanje. Čeprav obveščanje o obnem zboru ni bilo najboljše, se je vseeno zbralo preko 50 pripadnikov društva.

Po uvodnih formalnostih smo slišali izčrpano poročilo društvene uprave o delu v letu 1961, ki ga je dal predsednik društva Danilo Kovačič. Iz poročila in razprave je razvidno, da je novomeški Partizan dosegel na področju splošne telesne vzgoje in v športu uspehe, ki ga uvrščajo med najboljša tovrstna društva v republiki.

O poročilu in razpravi ne bomo pisali na dolgo, vendar naj omenimo, da je bilo finančno vprašanje glavna tema poročila in razprave. Finančno stanje v novomeškem društvu je sedaj tako kritično, da je povsem upravičen klic SOS. Za razliko od prejšnjih let je društvo že sedaj brez sredstev in, ker letos ne more pričakovati nobenih dohodkov od Doma JLA (vsa najemnina bo porabljena za nujna popravila), sta ogrožena obstoj in delo desetih (1) športnih sekcij v društvu. Dosedanje dotacije oblastnih organov oziroma občinske zveze so zadoščale le za delo društva na področju splošne telesne vzgoje, ki je v društvu primarnega značaja. Če ne bi bilo najemnine, ki se je zaradi izrednega stanja večsah delno uporabljala tudi za redno delo društva, bi lahko vse športne sekcije — je životarije. Letos teh dohodkov ne bo, zato je na mestu vprašanje, ali naj se s športno dejavnostjo preneha. Upamo, da se bo našel izhod, bodisi v obliki povečane dotacije s strani komune ali v takojšnjem formiranju skladov za kvaliteten šport, o katerem se že dolgo časa govori, toda ustanovljen še ni. Ukrepati je treba brez odlašanja, kajti položaj je tak, da bi odlašanje lahko imelo občutne posledice.

Društvo je brez sredstev in trenutne potrebe krije s posojili. Ker pri tako raznoliki dejavnosti tudi pozimi ni mirne sezone, so potrebe tudi sedaj precejšnje. Zaradi stiske se je treba marsikateremu tekmovalju odpovedati in tudi drugače omejiti delo na minimum. Upamo, da se bo našla primerna rešitev, ki bo omogočila delovanje vseh športnih sekcij, ki so sedaj najbolj ogrožene. Vedeti je treba, da ima večina sekcij vodilno mesto v okrajnem merilu. Odbojkarji, atleti, košarkarji, igralci namiznega tenisa, veslači,

dvigalci uteži in orodni telovadci zastopajo ne samo barve Novega mesta, ampak tudi okraja v republiškem in celo zveznem merilu. V zadnjih letih smo v okraju dosegli pomemben napredek v športu, precejšen del zaslug pa ima za to predvsem novomeški Partizan. Ko se delijo sredstva, na to ne bi smeli pozabiti! Treba bi bilo zagotoviti vsaj toliko sredstev, da bo omogočeno redno delo in da se bodo lahko ekipe in posamezniki udeleževali vsaj najvažnejših tekmovalj, ker brez njih ni mogoče zagotoviti nadaljnji napredek.

Združenje šoferjev in avtomobilnikov v Novem mestu je organiziralo večtedenski tečaj za kvalificirane in visokokvalificirane voznike motornih vozil. Štiričlanski odbor iz vrst ZSAM je premagal precej težav, da poteka tečaj brez motenj. Tečajnikom so zavrteli tudi več praktičnih filmov, posebno skrb pa posvečajo varnosti na cesti. Te dni so začeli opravljati izpite; precej tečajnikov bo dobilo naziv kvalificiranega voznika. Družba bo spet dobila 31 sposobnih in dobrih voznikov, kakršnih potrebujemo čedalje več (Foto: Lado Podobnik)

Za krmeljske rudarje gre!

V zadnji številki našega lista smo poročali, da je bil 4. februarja v Krmelju sestanek celotnega rudniškega kolektiva. Razpravljali so o kritičnem gospodarskem stanju v rudniku, ki je nastalo zaradi nepredvidenega zastoja prodaje premoga. To pa je narekovalo nujen gospodarski poseg. Odločili so se za več kot polovico zmanjšati proizvodnjo, velik del zaposlenih pa usmeriti v druge poklice. Rudarji in gostje so na sestanku pokazali veliko volje in razumevanja za pravično rešitev tega problema. Krmeljskim rudarjem je družba preskrbela nove zaposlitve. Na sestanku je bilo med drugim predlagano, da bi se okrog 100 rudarjev zaposlilo pri proizvodnji kremenčevega peska v Krmelju. Predlogu ni načeloma nihče nasprotoval, vendar so rudarji dali več pripomb na predlog. Odkrito so namreč podvomili, če je podjetje »Marok« iz Sevnice sposobno razširiti dejavnost peskokopa v Krmelju tako, da bi zaposlilo še okrog 100 rudarjev. Rudarji so torej pripravljeni sprejeti vsako delo, toda hkrati odločno zahtevajo, da jim bo zajamčen primeren zaslužek in stalno delovno mesto!

7. januarja so na seji delavskega sveta gradbenega podjetja »Marok« iz Sevnice razpravljali o zaposlitvi rudarjev. Čeravno je seja trajala več ur, niso prišli do pravega zaključka. Mnenja so bila zelo deljena. Eni so soglašali, naj bi njihov pesko-

kop v Krmelju prevzelo močnejše podjetje »Kremen« iz Novega mesta, ki ma večjo možnost razširiti in mehanizirati obrat ter s tem zaposliti rudarje. Drugi pa so morda le preveč branili ozke interese podjetja in odločno

Sevniški čebelarji so zborovali

14. jan. so se zbrali čebelarji iz Sevnice in oklice, združeni v čebelarški družini, na letni zbor. Kljub skrajno slabemu vremenu je bila udeležba prav zadovoljiva. Prispela sta tudi predsednik in tajnik matičnega društva iz Krškega. Poročila so bila sicer podrobna, vendar bolj kratka — posebno blagajniško — saj dela družina v skromnih razmerah in skoraj brez dohodkov.

Tem živahnejša je bila razprava o strokovnih čebelarjih vprašanjih. Obravnavali so med drugim uporabo raznih pitavnikov, nevarnosti čebeljih bolezni, preprečevanje ropa, posebno pa slabe letine, pašne razmere in zboljšanje paš. Z zanimanjem so razmotrili poročila o poskusnih posevkih. Več čebelarjev se je odločilo za setev facelije. Poskusno bodo sejali tudi ameriško medeno deteljo, za katero bodo dobili seme od sorodnikov izseljenčev.

Izvoljeni odbor si je zadal med drugim nalogo, da priredi spomladni čebelarški

nasprotovale odcepitvi peskokopa v Krmelju. Končno je bilo dogovorjeno, da bo podjetje v nekaj dneh izdelalo svoj perspektivni program, ki bo predvideval tudi največjo možnost zaposlitve nove delovne sile.

dan z daljšim predavanjem in praktičnim prikazom pri kakem večjem okoliškem čebelnjaku.

B. M.

Koristna razprava v Tržišču

Nedavno je bila v Tržišču razširjena seja krajevnega odbora SZDL. Najprej so bili prebrani sklepi okrajne konference SZDL, ki so bili na seji sprejeti z velikim odobravanjem. V drugem delu sestanka pa je bila vsa razprava usmerjena na gospodarski razvoj kraja. Predlagano je bilo, naj bi vodovod v Tržišču prevzel krajevni odbor. V ta namen bi morali izvoliti vodovodni odbor, ki naj bi skrbel za redno vzdrževanje vodovoda. Izražena je bila želja o klubiškem prostoru in gradnji stanovanjske stavbe, v kateri bi imeli tudi gasilci orodjarno in sejno sobo.

Alžirec v Krmelju

Pretekli teden sta bili v Krmelju dve predavanji: prvo o osvobodilnem boju alžirskega naroda, katerega je študent Alžirec podal v slovensčini. Bil je deležen dolgotrajnega aplavza. Tokrat je rudarski Krmelj dokazal svojo solidarnost do alžirskega naroda.

Drugo zanimivo predavanje je imel tov. Tavčar o zadnjem potovanju. Prisotni so z zanimanjem spremljali njegova izvajanja.

Obakrat je bila dvorana »Svobode« polna poslušalcev, kar dokazuje, da si ljudje želijo to vrsto kulturnega razvedrila.

B. M.

Občni zbor radioamaterjev

30. januarja so se zbrali v kolodvorski restavraciji na redni občni zbor sevniški radioamaterji. Poročila so pokazala, da se je Radio klub znašel pred nepremostljivimi težavami, da na razpolago ni imel niti ustreznega prostora niti finančnih sredstev. Odgovorni organi pri ObLO Sevnica so pa v zadnjem času z velikim razumevanjem podprli prizadevanje članov upravnega odbora in dodelili potrebne prostore v sevniškem gradu.

Da bi bil klub kos vsem nalogam na področju radioamaterstva, so člani starega odbora pripravili podoben program dela. Glavne naloge kluba bodo: strokovno izobraževanje članstva v predvidenem A tečaju za radioamaterje in tečaju za telegrafijo; izgradnja primorodnejše vstaje z močjo 60 W, s katero bi lahko imeli zvezo po vsej naši domovini in še preko njenih meja; vzgoja podmladka na osnovni šoli v Sevnici v okviru radijskega krožka.

To so le glavne točke programa, mnogo koristnih nasvetov pa so dali še preostali člani, ki so se občnega zbora v lepem številu udeležili.

Ob koncu so izvolili še nov upravni odbor, predsedniško mesto pa so zaupali Francu Artnaku, ki je med vsemi najprizadenejši. Na koncu razprave je bilo slišati tudi to, da namerava ObLO Sevnica urediti na gradu reledno ojačevalno postajo za sprejem na srednjih valovih, preko oddajnika pa posredovati program obdoločenih urah za vse prebivalce občine. Upajmo, da bomo željo o postavitvi lokalnega oddajnika lahko kmalu uresničili, raz-

dioamaterjem iz Sevnice pa želimo kar največ uspeha.

Viktor Krenčič

Prireditve v Loki

● Ljudska univerza v Loki je 4. februarja priredila uspešno predavanje pod naslovom: »Vtisi s poti po Poljski in Rusiji«. Predavatelj, tov. Anton Aškerc, ravnatelj celjskega učiteljskega je s pomočjo mnogih fotografij in s spretno besedo posredoval poslušalcem zgodovinsko, zemljepisno, gospodarsko in kulturno podobo obeh držav. Podobnih predavanj si prebivalci še želijo.

● Kulturni dan je priredilo 11. februarja Prosvetno društvo v Loki. Osnovnošolska in srednješolska mladina je poslušalcem recitala najpomembnejše pesniške stvaritve naših pesnikov, pevski oktet pa je zapel »Zdravico« in tri narodne pesmi.

PODMLADKARJI V LOKI

so zelo aktivni, saj so pobrali že vso članarino za leto 1962, v tednu borbe proti TBC so sodelovali v nabiralni akciji, za pomoč prizadetim v Makarski pa so nabrali 2160 dinarjev.

S. Skočir

Naj bo kakorkoli, problem je potrebno čimprej rešiti. Upoštevati je treba, da gre tu za zaposlitev delovnih ljudi — krmeljskih rudarjev! Nedvomno bi bila najboljša rešitev tista, ki so jo rudarji na sestanku 4. februarja sami predlagali: »Ni važen naziv podjetja, važno je, da nam je to podjetje sposobno nuditi stalen kos kruha!«

Zvedeli smo tudi, da se je v kopitarni v Sevnici te dni zaposlilo 16 krmeljskih rudarjev in da je konfekcija »Lisca« iz Sevnice napravila že prve korake za ustanovitev svojega obrata v Krmelju.

Drago Kastelic

Obvestilo borcem in upokojencem

Pisarna občinskega odbora ZB in upokojencev se je preselila v nove prostore v stavbo poleg doma TVD Partizan, kjer sta bila prej obrtni pododbor in stanovanjska skupnost. Stanovanjska skupnost je zdaj v pritličju gasilskega doma v Sevnici.

Mladini lepo mladost!

8. februarja se je v Sevnici sestel odbor za Jugoslovanske pionirske igre. Za predsednika je bil izvoljen Dušan Brelih, predsednik občinskega odbora SZDL, podpredsednik je Rudi Janozovič, predsednik občinskega komiteja LMS, sekretar pa Franc Molan, sekretar občinskega odbora SZDL. Odbor šteje 17 članov.

Sestavljen je program. Zimsko obdobje JPI bo bržčas poteklo brez iger na snegu, zato pa bo mladina tekmovala v šahu, streljanju in namiznem tenisu. Če bo dovolj snega, bodo tudi san-

kaška in smučarska tekmovalja.

Spomladni bo organiziran pohod na Bohor. V tem obdobju bodo občinska tekmovalja v odbojki. Za pohod »Ob žici okupirane Ljubljane« bodo pripravili štiri ekipe. Ustanovili bodo športna društva v osnovnih šolah v Sevnici, Tržišču, Studencu in Boštancu. Spomladansko obdobje JPI bo doseglo višek ob dnevu mladosti, ki bo združen s praznovanjem rojstnega dneva tovariša Tita. Organizirano bo zborovanje delovnih ljudi, mladina pa bo pripravila spored.

V letnem obdobju bo mladina taborila, letovala in odšla v kolonije. V Sevnici bo taborjenje s plavalnim tečajem pri domu tabornikov. Skrbeli bodo, da bi čimveč mladih ljudi preživelo počitnice v športnem okolju.

Jeseni bo glavna skrb akcija za šolsko mlečno kuhinjo, hkrati pa bodo v teku priprave za slovesen zaključek pionirskih iger. Ob zaključku bodo nastopila društva v vseh panogah, ki jih bo mladina gojila med letom. Program za občinske prireditve je torej v pristojnosti odbora, medtem pa imajo šole in mladinski aktivni svoje programe, ki so ali popolnoma samostojni ali pa izdelani po napotkih občinskega programa. Prepričani smo, da bo v tem času odjeknil klic h krepitvi telesne kulture: »Zdrav duh v zdravem telesu!«

Odbor je izvolil tudi komisije, in sicer za program, propagando, proračun in izvedbo akcij. Viaka komisija ima predsednika in dva člana. Pričakujemo, da bodo pri izvajanju programa JPI pomagali tudi drugi.

D. K.

F. M.

Načrti sevniških študentov

V januarju so se zbrali v Ljubljani na ustanovnem občnem zboru Kluba sevniških študentov visokošolci s področja sevniške občine. Ze precej časa je bilo čutili med študenti željo po ustanovitvi kluba, ki bi jih združeval, jim pomagal in svetoval. Kljub temu da so bili študentje povečini vključeni v Dolenjskem študentskem klubu, je postala potreba po ustanovitvi lastnega kluba aktualnejša. Dolenjski klub zaradi oddaljenosti Sevnice od Novega mesta ni mogel nuditi sevniškim študentom vsega, kar bi jim moral.

Na ustanovnem občnem zboru, ki je bil v prostorih univerze, se je zbralo okoli 30 študentov. Pohvaliti moramo razumevanje za želje in potrebe študentov, ki so ga pokazali predstavniki občine in političnih organizacij, saj so se vabilu na občni zbor odzvali in v razgovoru sodelovali s tehnimi predlogi.

Izvoljen je bil nov upravni odbor, sprejet pa je bil tudi delovni načrt. Klub bo deloval na področju občinskega ljudskega odbora Sevnica in bo skrbel za ideološko in politično vzgojo študentov. Svoje predstavnika bo imel v občinski komisiji za podeljevanje štipendij itd.

Klub namerava organizirati kot prvo akcijo partizanski pohod po Kozjanskem. ObLO v Sevnici je nudil denarno pomoč, tako da bo pohod organiziran takoj, ko bo vreme dopuščalo.

Novo ustanovljenemu klubu

želimo mnogo uspehov pri delu s študenti in prebivalstvom sevniške občine.

Jože Maurer

Nova kavarna v Sevnici

Gostinsko podjetje v Sevnici je v kolodvorski restavraciji preuredilo sobo in jo moderno opremilo za kavarino. V kavarni je 12 miz s 60 sedeži. Otvoritev je bila v začetku februarja. Sevničani so kavarino pogrešali, zato radi zahajajo vanjo.

Šah v Krmelju

Šahovska sekcija »Svobode« Krmelj je priredila 4. febr. 1962 brzoturnir za februar 1962, katerega se je udeležilo 5 članov in 14 mladincev, pionirjev. Rezultati: Člani: Debelak, Papež 3 točke, Lah, Preselkar 2, Stangl 1 točko. — mladinci — pionirji: Mirt Franc 12 točk, Pirc Srečko 11, Perhaj Drago 10 točk, Logar Ciril, Zeleznik Janko, Kos Peter in Perhaj Ivo 9 točk, Pirc Darinka (pionirka), Ostaneč Marjan 6, Debelak B. Zeleznik Jože 4 točke, Drobnič M., Ferlan Vito 2 točke.

Pri pionirjih je igrala tudi Darinka Pirc, katere je premagala kar 6 svojih nasprotnikov.

B. D.

Ivan Ivanovič in Ivan Nikiforovič

Oči Ivana Nikiforoviča so pa majhne, rumenkaste, globoko skrite pod kosatimi obrvi in nabuhlih lic. Njegov nos je še najbolj podoben zrelu silvi. Če vam Ivan Ivanovič pomudi tobaka, bo vsakič najprej obilni pokrov tobaknice, nato pa nji potrkjal s prstom in rekel, če ste znanec: »Ali vam smem postreči, dragi gospod?« In če vas ne pozna: »Ali vam smem postreči, dragi gospod, dasi nimam časti, poznati vaše ime in stan?« Ivan Nikiforovič vam pa po domače potisne v roko mehur s tobakom in pravi samo: »Izvolite!«

Ivan Ivanovič in Ivan Nikiforovič sploh ne trpita bolh, zato zmeraj ustavljata Juda, krošnjarja, in kupita več steklenic tekočine proti temu mrčesu. Kajpak Juda najprej poštno ostermerja zavoljo njegove judovske vere.

Ali navzlic nekaterim medsebojnim razlikam sta tako Ivan Ivanovič kot Ivan Nikiforovič vrla možaka.

DRUGO POGLEDANJE

KI PRIPOMBUJE, KAJ SI JE IVAN IVANOVICH POZEL, O CEM STA GOVORILA S IVANOM NIKIFOROVICH, CEM IN KAKO SE JE VSA ZADEVA KONČALA

Nekega jutra, julija meseca je bilo, je Ivan Ivanovič počival pod svojim prstreskom. Dan je bil vroč, suh, drhteč od sonarice. Ivan Ivanovič je bil že srečno obiskal kosce zunaj mesta, pogledal pristavo in spotoma izpršal vsakega kmetja in kmetico, katerega je le srečal, od kod je, kam gre in zakaj. Pot ga je neznanost upeljala in ni čudno, da je legel počivati. Dolgo je ležal in opazoval kašo, dvorišče, kolnico in kokoši, ki so brskale v travi,

zraven si pa misli: »Ljubi bog, sem pa res dober gospodar! Kaj vse imam! Perutnino, hišo, skedenj, pristno žganje, kar mi duša poželi! V sadovnjaku so hruške in slive, na vrtu mak, zelje, fižol. Česa je nimam?... Prav rad bi vedel, česa nimam.«

To globokomno vprašanje si je zastavil Ivan Ivanovič in potnil v misli. Na vsem lepem pa so mu oči našle nov prizor: preskočile so plot Ivana Nikiforoviča in se nehote radovedno zastrmele. Mršava babnica je prinašala preležane obleke in jih obešala na napeto vrh, da se prevetijo. Stara uniforma s oguljenimi obševi je razprostrla v zraku rokave in objela brokatno jopo. Sledil je plemiški krog z oguljenimi gumbi in preperelim ovratnikom pa bele, z madeži posute kašmirske hlače, ki jih je svoje dni natikal nase Ivan Nikiforovič, danes bi pa v hlačnice spravil komaj prst. Njim so urno sledile še druge hlače v podobi črke A in modri kozaki besmet — Ivan Nikiforovič si ga je bil naročil že pred dvajsetimi leti, takrat, ko je mislil stopiti v službo k policiji in si je v ta namen že pustil rasti mustaše. Na lepem se je med drugimi reči pokazala sablja, podobna v zrak štrleči konici stropa.

Potem so zabingljali škrici nekakšnega kaftana travnozelene barve z velikimi medenastimi gumbi. Za škrici je poslal globoko izrezan in zlato obrobjen telovnik. Telovnik je pa kmalu zastiralo staro krilo rajne babice s takimi žepi, da bi vanje lahko vtaknil melono. Vsa ta pisana zmes je ponujala Ivanu Ivanoviču res zanimivo podobo: sončni žarki so obsijali zdaj modri ali zeleni rokav, zdaj rdeče obšive ali kos zlatega brokata ali pa so poblisnili

na konici sablje. Ves prizor je bil nenavadno podoben predstavam, ki jih prireajo po vaseh klateške družine. Posebno takrat, ko tesno nagnetena množica občuduje cesarja Herodeža z zlato krono ali pušavniko Antona, ki žene kozo. Za odrom cvilijo gosli, cigan brenka po svojih usticah namesto po bobnu, sonce zahaja, osvežujoči hlad južne noči pa se neopazno in čedalje tesneje naslanja na mladostna ramena in prsi čvrstih vaščank.

Starka je kmalu spet pritavala iz shrambe. Puhala je, nesoč na hrbtu staro sedlo s potrganimi stremenji, z odrgnjenimi usnjenimi tobolci za pistole, s podsefeno odedo, ki je bila nekoč škriatne barve, izvezeno z zlatom in pokrito z medenastimi ploščicami.

»O, baba prismojena!« je pomislil Ivan Ivanovič. »Saj bo še gospodarja privlekla in ga obesila na zrak!«

In res, Ivan Ivanovič se je zmotil le na pol: čez pet minut so zavirale nankinske hlače Ivana Nikiforoviča in zavesile malone pol dvorišča. Zatem je prinesla še kapo in puško.

»Zlomka, kaj to pomeni?« je osupnil Ivan Ivanovič. »Svoj živi dan še nisem videl puške pri Ivanu Nikiforoviču! Presneto čudno! Če bi hodil na lov, pa ne hodi, puško pa ima! Le zakaj? Je pa krasna pušica, prav res! Kako dolgo že koprim po takemle pihalniku. Strašnosko rad bi tistole puščico dobil, milka me, da bi se poigral z njo.«

»Hej, stara, hej!« je zaklical Ivan Ivanovič in ženski pomagal s prstom.

Starka je prišla k plotu.

»Kaj pa nosiš tole, ženska?«

»I, saj sami vidijo — puško.«

»Kakšno puško?«

»Hudirja vem, kakšno! Če bi bila moja, bi morebiti vedela, iz česa je narejena. Ali puška je gospodova.«

Ivan Ivanovič je vstal in si ogledal puško od vseh strani, pri tem je celo pozabil pograjati starko, čemu je prinesla prezačiti puško in sabljo.

Krava kmeta Martina Volčanskega iz Artič je prejšnji teden povrgla telčico, ki je po treh dneh tehtala komaj 10 kg. Morda jo bo kdo požel za plemje prilikevke živine. Fotografiral se je hotel seveda tudi gospodar s hčerčicama, ki sta kar pravi »velikanki« zraven telčice

V Nemčiji: 311 mrtvih rudarjev

Ena najhujših nesreč v zgodovini rudarstva se je pripetila 7. februarja v Zahodni Nemčiji: v posarskem rudniku Völklingenu je nenadna eksplozija vnetljivih plinov v premogovnega prahu sprožila krvavo smrt med rudarji v treh rudniških etažah. Vse kaže, da je edga izmed vzrokov za tako hudo nesrečo tudi zastarelost varnostnih naprav v rudniku. Kakor pravi poročila, je ta rudnik med najstarejšimi v Zahodni Nemčiji: več kot polovica strojev je sicer delala na električni pogon, toda tako slabo so bili oskrbovani, da bo prav verjetno treba iskati vzrok za katastrofalno nesrečo v malomarnosti lastnikov rudnika, ki niso dovolj skrbeli za rudniške naprave.

Ni še znano, če niso med ponesrečeni tudi inozemski rudarji. Ko so nesrečno žrtev rudniške eksplozije več kot pet dni spravljali na površje zemlje, je prihajalo od groznih prizorov. Več tisoč svojcev je noč in dan vztrajalo pred rudnikom, da bi zvedeli za usodo očeta, sina ali moža.

Nemškimi sindikatom je poslalo sožalno brzojavko tudi naše sindikalno vodstvo. Nemški sindikat je bil v St. Egidiju v Avstriji imajo zanimiv cirкус, ki slovi po vsem svetu. Umetniki in Jonglerji tega cirka — postvri, arena je v majhnem potoku zraven milina in ograjena z deskami. Cirкус ima dva oddelka: »smučarsko šolo« in »škakalnice«. V prvem oddelku imajo postvri imena znanih smučarjev. Na ukaz svojega dreserja Otta Lückerja, ki nakaže smer z velikim črvom, plavajo postvri v določenem redu. V drugem oddelku so »škakalci«: postvri se poganjajo iz vode in skačejo skozi obroči, ki visi nad gladino. Najstarejša »aristika« v tem cirku je »Kapitanka« — pol metra dolga postvri, o kateri pravi dreser, da bo morala kmalu v pokoj. Vseh članov cirka je 20 in dreser dobro razlikuje vsako posebej.

»Cirkus postvri«

AUSCHWITZ

Dnevnik taboriščnega zdravnika

Se nobene obdukcije v svoji praksi se nisem lotil s tako težkim srcem kot tiste obeh malčkov. Krvavega srca sem jo dokončal in napisal protokol. Mengele je zadovoljen. Le moja pisava ga moti. Zato predlagam, da bi bilo bolje, če bi bili protokoli pisani s pisalnim strojem. »Kakšen stroj želite?« me vpraša. »Olympia Elite«, mu odgovorim. »Prav, jutri ga dobiš! Imeti hočem eksaktno delo v vsakem oziru, kajti vse rezultate pošiljam v rasiološki inštitut v Berlin-Dahlem.«

Tako sem zvedel, da kontrolira poskuse v Auschwitzu znanstveni forum.

Zaporniki mi spet prinesejo trupla dvojčkov. Štiri pare dvojčkov, iz barake v ciganskem taborišču. Sami otroci pod 10 let.

Pri seiranju dvojčkov registriram vsako fazo obdukcije posebej. Odstranjene organe izpiram, da bi bolje videl. Celo iz najzanimivejših madežev se da sklepati na mnogokaj. Tudi srčno mišico podirjam pod vodovodno pipo in jo umivam. Na zunanji strani levega srčnega prekata odkrijem majhno modrikasto piko, izliv krvi v srčno mišico. Povzročil ga je ubod z iglo. Ne morem se motiti, čeprav je madež komaj zaznaven. Povzročila ga je zelo fina igla. Injekcijska igla.

Cemu? Injekcija v srce se daje v najnujnejših primerih pri srčni slabosti.

Odprem levi srčni prekat. Kri, ki je normalno v njem, se pri obdukciji dvigne z žličko in stehita. Tu pa je to nemogoče. Kri je strnjena in stisnjena v kroglico. S pineto razdelim trdo kepičo in jo poduham. Močan duh po kloroformu veje iz nje. Otrok je prejel v srce injekcijo kloroforma. Cemu? Z injekcijo kloroforma se kri v levem prekatu strdi in se vleže pred srčno prepono. Posledica je srčna kap. Kolena se mi šibe od razburjenja. Odkril sem spet eno od skrivnosti taborišča Auschwitz. Tu ne more le s plinom, temveč tudi z injekcijami kloroforma v srce. Pot mi stopi na čelo. Vrta se mi v glavi in prijeti se moram za mizo. Na srce ni nikogar pri meni. Ne morem bi se vzdržati, da ne bi pokazal svojega ogorčenja.

Obdukcija je končana. Naglo spišem protokole. V njih pa niti besedice o vodu injekcijske igle v srce, o strnjeni krvi v levem prekatu, o duhu po kloroformu. Previdnost je v tem primeru neobhodno potrebna.

Tudi v dosegljivih dr. Mengeleja o dvojčkih so le običajni rezultati opažanj, rentgenski posnetki in risbe. Vzrok smrti pa ni vpisan v rubriki.

Nesčetno vzrokov smrti sem že ugotovil v svojem življenju. Pri ljudeh, ki so jih umorili iz ljubosumja, zaradi materialnih prednosti ali iz nečlovečnosti, pri samomorilcih in pri ljudeh, ki so umrli zaradi bolezni.

Vedno sem obdržal svoj mir in distanco, ki sta zdravniku nujno potrebna, pa naj so bili sprejemljivi pogoji in rezultati obdukcije še tako pretresljivi.

Zdaj pa me zgrabi strah. Smrtni strah in groza. — Vem, da moram svojo ugotovitev obdržati zase. Če bi Mengele slutil, da sem odkril skrivnost njegovih injekcij, bi takoj nato deset SS-zdravnikov ugotovilo mojo smrt.

Po povelju moram obducirana trupla predati »Posebni komandi«, da jih sežgo.

Za znanost važne dele moram obdržati, da jih pregleda Mengele, dele pa, ki so važni tudi za antropološki inštitut v Berlinu, moram konservirati. Nato jih zavijejo in žigosajo. Žig se glasi: Nujen, za vojno važen material.

Med svojim delom v krematoriju sem moral nešteto takih paketov odpremi v Berlin-Dahlem. Odgovori so vsebovali izbrana znanstvena navodila in naziranja. To korespondenco smo shranjevali posebej. V vseh pislih so se iz Berlina zahvaljevali dr. Mengeleju za »poslani redni material«.

Tudi obdukcija ostalih treh parov mi ni ostala priranjena. In pri vseh sem ugotovil vboj z injekcijsko iglo v srce — torej umor.

Pa še nekaj zanimivega sem opazil: vseh osem ciganskih dvojčkov je imelo očti različne barve. Eno oko modro, drugo rjavo. Take primere imamo seveda tudi pri nedvojkah. Vendar pa je tu pogostnost te anomalije (heterochromia — raznobarvnost) značilna.

Ugotovil sem nadaljnje zanimive značilnosti. Na zgornjem delu prsne kosti sem našel kot lesnik debelo otekline. Če jo stisnem s pineto, izteka iz nje gosta, gnojna tekočina. Ta pojav je tako imenovana Duboisova otekline in je znak podedovane sifilide. Vseh osem otrok ima to otekline. Izrežem jo in položim v formalinsko raztopino. Pri dveh parih dvojčkov sem našel odprto kaverno tuberkulozo. Vse najdbe kar najbolj natančno prekontroliram. Vzrok smrti ostane nenapisan.

V popoldanskem urah se pojavi Mengele. Poročati mu moram o svojem delu, oddam mu tudi obdukcijske protokole otrok - dvojčkov. Skrbno jih prebere. Razen heterochromičnih pojavov ga zanimajo predvsem Duboisove otekline.

Veli mi, naj jih pripravim za oddajo na pošto in naj priložim vse protokole. Toda prej moram še izpolniti rubriko o vzroku smrti, ki sem jo pustil prazno. Napišem naj po svojem pseudarku. Vsekakor naj bodo vzroki smrti različni. Priporočam, da so bili ti otroci, kakor sem moral že sam opaziti, okuženi s sifilidom in tuberkulozo in bi tako ne bili zmogni življenja, zato torej...

Dr. Mengele ne pove do konca. Povedal je že vse in utemeljil umore.

Molčim. Molče sprejemem v vednost, da zdravniki v Auschwitzu ne zdravijo tuberkuloze s pnevmotorakom in sifilisa ne z neosalvarzanom in malarijo. Terapija za bolne na pljučih in luetic v Auschwitzu se glasi: injekcija kloroforma.

ERNEST HEMINGWAY

STAREC OB MOSTU

Tukaj so se tačas vozovi razredčili, peševci je bilo samo še nekaj, le starec je še zmeraj sedel na svojem mestu.

»Od kod ste?« sem ga vprašal.

»Iz San Carlosa,« je odgovoril in se nasmehnil.

To je bilo njegovo rodno mesto, zato ga je z zadovoljstvom omenil in se nasmehnil.

»Imel sem na skrbi živali,« je pojasnil.

»O!« sem rekel, čeprav ga nisem povsem razumel.

»Da,« je nadaljeval, »ostal sem zato, veste, da poskrbim za živali. Zadržni sem zapustil mesto San Carlos.«

Ni bil podoben čuvaju ali pastirju, pa sem se zagledal v njegovo prašno obleko, v sivo, prašno obličje in naočnike z jeklenim okvirjem. Vprašal sem ga:

»Kakšne živali so bile to?«

»Razne,« je odgovoril in pokimal. »Moral sem jih pustiti.«

Opozoval sem most in področje okrog ustja Ebra,

ki me je spominjalo na Afriko. Spraševal sem se, koliko časa bo poteklo, ko bomo zagledali sovražnika, in venomer prisluškoval, kdaj bom zaslišal prve strele, ki bodo naznaili, da zmeraj skrivnostni dogodek, imenovan stik s sovražnikom, starec je pa še kar naprej sedel.

»Kakšne živali so bile to?« sem vprašal znova.

»Vsega skupaj so bile tri,« je odgovoril. »Dve ko-

zi in ena mačka. Pa tudi štirje pari golobov.«

»In morali ste jih pustiti?« sem ga vprašal.

»Da, zavoljo topništva. Kapitan mi je rekel, da moram umakniti zavoljo topovskega ognja.«

»Družine nimate?« sem vprašal, opazujoč nasproti konec mostu, kjer je nekaj zadnjih voz hitelo nizdol po obalni strmini.

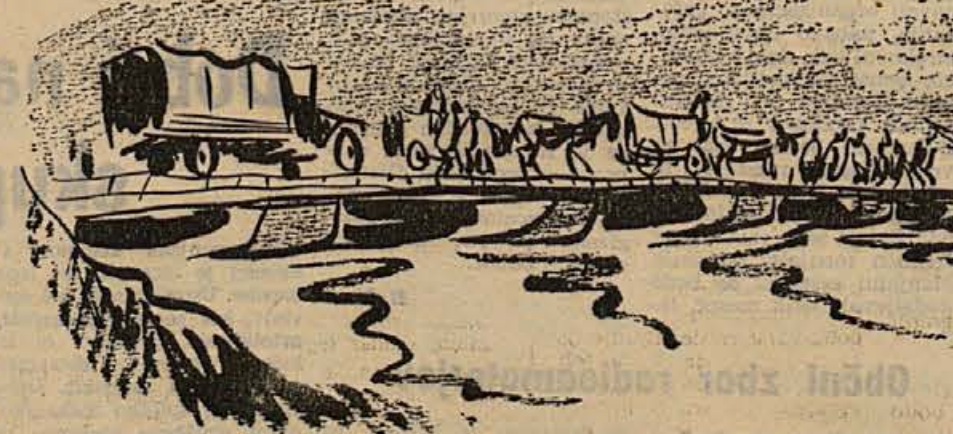
»Ne,« je odgovoril starec, samo živali, ki sem jih

omenil. Mačka se bo kajpak dobro imela. Mačka zma skrbiti sama zase, se pomisliti pa ne smem, kaj bo z drugimi.«

»Kakšnega političnega prepričanja pa ste?« sem ga vprašal.

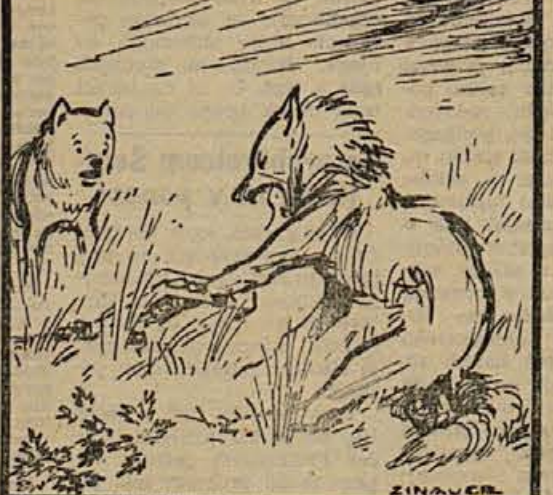
»Sem sploh brez njega,« je odgovoril. »Star sem šestinsedemdeset let. Do tod sem prehodil dvajset kilometrov, naprej pa ne bom mogel, se mi zdi.«

»Tale kraj res ni prime-

STARI VOLKODLAK

PO POVESTI E. Setona
RISE Branko Štinauer

41. Kanja se je zaman skušala rešiti. — Toda tačas se je že spustil mrak in po bivolski stezi sta prišla stara volkulja in njen mladič, sedaj že velik in močan volk. Ustavila sta se pri telefonski postaji in že krenila proti vodi, ko je nesrečna kanja zopet pričela plahutati s perutmi. Stara volkulja ni zavohala nobenih sumljivih sledov — zabrisala sta jih sonce in pesek — zato je bila prepričana, da leži ranjena ali poškodovana kanja na tleh. Planila je nanjo ter ji z enim ugrizom končala trpljenje...

42. Pri tem pa ji je pod zobmi grozno zaškripalo; ugriznila je v železo. V trenutku je izpustila kanjo in odskočila — pri tem pa stopila naravnost v drugo pripravljeno past, ki jo je zgrabila visoko za nogo. V obupnem besu je stara volčica napenjala vse sile, da bi se rešila železa — in že je ticala tudi ena prednjih nog v pasti. Tutila je in besnela, grizla verige in si v napadu onemoglega besa odgriznila lastni rep. Eno samo past bi že se odrgala — toda pri dveh so ji odgovorile moči. Onemogla se je zgrudila...

43. Tako je minila noč. Za volčico in njenega mladiča je bila to strašna noč. Mladi temnogrivasti volk je samo tiho cvilil in se ni upal blizu. Sliki zastupljene matere se je sedaj pridružil še slika ujetega matere. Ni vedel, kako bi ji naj pomagal. Ko se je mati pomirila, se je priplazil bliže k njej — toda tedaj je zopet planila v onemogelom besu in začela gristi okrog sebe, da se je naglo umaknil. Ni prav vedel, kaj se je zgodilo, vedel je le, da je mati v veliki stiski.

44. Ko se je zdanilo, je opazil ujeta volčica pastir. Takoj je dal z zrcalom znamenje javu. Ko je volčič videl človeka, je brž zasluhlil novo nevarnost. Spomnil se je opominov svoje matere in hitro, kolikor je le mogel, pobegnil v skrajno. Lovec je naglo končal volkuljino trpljenje, in sicer, ki ga je slišal mladi volk na begu, mu je povedal, da svoje krušne matere ne bo nikoli več videl. Lovec pa je po sledovih kmalu ugotovil, da sta bila tisti čudni par — stara volkulja in mladi, veliki, temnogrivasti volk.

Najboljši med najboljšimi! — Lahko upravičeno trdimo za tovariše na gornji sliki. V nedeljo dopoldne smo jih povabili v našo upravo, saj je njihova zasluga, da smo pridobili v preteklih 10 tednih tolikšno število novih naročnikov. Na sliki vidite zmagovalce: 10 najpožrtovalnejših pismonoš in uslužbencev PTT enot, ki so v zadnji akciji pridobili največ novih naročnikov. V sredini stoji med tovarišicami Jože Skrlce, pismonoša iz Jesenic na Dolenjskem, levo in desno od njega stojita upravnici pošti iz Leskova pri Krškem in iz Koprivnice nad Senovim tovarišici Anica Roštohar in Marica Skrbec, okoli njih pa stoji: Anton Skrajnar iz Mirne (s tranzitorskim sprejemnikom), Nace Boras iz Vidma-Krškega, Anton Gorenc iz Mirne peči, Franc Glogovšek iz Brežic, Jože Adlešič iz Adlešičev, Ivan Volčjanšek iz Sromelj in Adolf Radmelčič (s tranzistorjem) iz Vinice pri Crnomlju. — Tovariši Skrlce je dobil nov Tomosov moped, tovariša Skrajnar in Radmelčič tranzitorska sprejemnika, ostali pa vsak 10.000 din nagrade. »Z zbiranjem novih naročnikov bomo nadaljevali!« so sklenili, hkrati pa so izmenjali tudi dosedanje izkušnje naših akcij

Denar predvsem tja, kjer odbori res delajo!

Ze večkrat je bilo zastavljeno vprašanje, zakaj so nekateri krajevni odbori delavni, se znajo prilagoditi svojemu okolju, pravočasno spodbujajo občane na svojem področju za posamezne delovne akcije, drugi pa ne dosega vidnejših uspehov, čeprav imajo enake možnosti. V občini imamo 24 krajevnih odborov, ki štejejo od 7 do 11 članov. V vseh krajevnih odborih so člani tudi vsi odborniki ljudskega odbora.

Res so največkrat temu vzrok denarna sredstva, vendar ne vedno. Če se ozremo v bližnjo preteklost, namreč ugotovimo, da so krajevni odbori s listami vsotami denarja napravili veliko več kot tisti, ki se niso toliko trudili. Največkrat se obravnava samo to, kako bo krajevni odbor popravil ceno ali drugo

vaško, občinsko ali gozdno pot, pozablja pa se pri tem, da dolžnost krajevnega odbora, ki naj bo vez med ljudskim odborom in občani, ni samo skrbeti za popravila potov, marveč tudi nuditi pomoč ljudskemu odboru pri uresničevanju sprejetih sklepov, skrbeti za upravljanje s pokopališči, s splošnim ljudskim premoženjem, za urejanje vaških vodnjakov, naselij, izgradnje vodovodov in podobno.

Leta 1961 so krajevni odbori poleg 910.000 din iz cestnega sklada vložili za 2.700.000 dinarjev prostovoljnega dela, kar predstavlja trikratno višino sredstev. S pravilno uporabo dodeljenih sredstev so na posameznih področjih krajevnih odborov to pomoč

s prostovoljnimi deli mnogokrat povečali. Med take krajevne odbore vsekakor sodijo Mokronog, Dobrič, Catež, Veliki Gaber, Mirna, Čučnja vas do skupnih del pa imajo krajevni odbor Sentilovrene, Trebelno, Rače soto in drugi.

Mnenja sem, da se naj v bodoče sredstva, kolikor se ne bodo preusmerila za ceste IV. reda, prvenstveno dodeljujejo tistim krajevnim odborom, ki s prostovoljnimi delom prispevajo mnogo več, kot pa zneso dotacija iz cestnega sklada. Potem se bodo krajevni odbori čutili odgovorne pred družbo za prejeta denarna sredstva, čeprav so bila vsako leto minimalna.

Ciril Bukovec, predsednik ObLO Trebnje

Za Dalmacijo:
747.100 din

Pri občinskem odboru RK v Trebnju je bila osnovana komisija, ki naj bi zbirala sredstva za po potrebi prizadete. Komisija ni našla nobene gluhice, odzvali so se vsi občani in zbrali skupno 747.100 din.

Predvsem moramo pohvaliti člane RK in PRK v Sentilovrencu, ki so zbrali na tako majhnem območju 30.000 din.

S SEJE ZBORA PROIZVAJALCEV

30. januarja je ObLO Trebnje na seji zbora proizvajalcev obravnavalo zadnjih 7 pravilnikov o delitvi čistega dohodka in pravilnikov o delitvi osebnega dohodka, med katerimi sta bila tudi pravilnika tovarne šivalnih strojev "Mirna" in kmetijske zadruge Trebnje. S tem je delo na izdelavi pravilnikov v občini Trebnje zaključeno - pravilniki so izdelani 100-odstotno.

Pri obravnavi analiz za posamezne pravilnike se je zbor proizvajalcev zadržal pri pravilniku o delitvi čistega dohodka tovarne šivalnih strojev "Mirna" ter dal priporočila. Z ozirom na težave, ki jih ima prav ta gospodarska organizacija, kjer je posebno važno in potrebno uveljavljanje delavskega samoupravljanja med ekonomskimi enotami, posamezni člani tega kolektiva še ne čutijo do-

volj odgovornosti. Med drugim je direktor tovarne, ki je član zbora proizvajalcev, seznanil navzoče s tržnimi perspektivami, ki jih ima tovarna v letošnjem letu, katerim pa nikakor ne bo kos zaradi premajhnih kapacitet in pomanjkanja strokovnega kadra.

Pred kmetijsko zadrugo Trebnje je odgovorna naloga, če hočemo doseči pravo socializacijo kmetijstva na vasi. Pri izvedbi tako važne naloge bo potrebovala kmetijska zadruga ogromno lastnih sredstev za

izboljšanje kmetijstva, utrjevanje ekonomij oziroma drugih objektov. Po pravilniku o delitvi čistega dohodka pa je videti, da se kaj malo zavedajo tega, saj so za sklade podjetja oziroma zadruge predvidele le toliko sredstev, kakor so v letu 1960 odvedle v svoje sklade prejele male in razdrobljene zadruge pred združitvijo. Zbor proizvajalcev je kmetijski zadrugi priporočil, da naj skladno s težnjami za večjimi osebnimi dohodki teži tudi za večanjem lastnih skladov. Da bodo lahko to dosegli, bodo morali pravilno in skrbno gospodariti.

Zapoznele borovnice

Zakaj borovnice sredi zime in snega?

Ne, zdaj jih res ne bomo iskali, saj jih ne bomo našli. Saj pravzaprav niso borovnice, le nekaj, kar je z njimi v zvezi.

Prinesite čimveč borovnic v prodajalno KZ, nekaj dinarjev od vsakega kilograma do dobila po končanem odkupu pionirske blagajne, je bilo sporočeno na vodstvo šole.

Da, lisičke, gobe, lapuh nabirajo pionirji vsako leto. In borovnice. Slednje so lani dobro obrodile. Trebanjska KZ je prišla na prijetno zamisel, da nabiralo akcijo poživl. Na zamisel, da malce obogati pionirske blagajne po šolah. Rezultat tega? Dva sta.

Prvi predstavlja pionirje, ki so tekmovali, kdo bo nabral več kilogramov črnih kroglic. Enkrat sem bila med njimi, ko so izza pobarvanih zob prihajali računi, koliko dinarjev njim, koliko skupni blagajni. Med prsti pa so skozi zelene listke padale borovnice v lončke, košarice...

To je za osvežitev spomina. »Kdaj bomo pa dobili tisti denar od borovnic?« Takoj ko bo konec akcije, da bodo lahko vse obračunali. »Lahek odgovor. (Junij!)

September. »Ne vem, čudim se, da ni še nič. Dobiti moramo odločbo, nalog o izplačilu iz Trebnjega.« Malo drugačen odgovor.

...Januar. »Zdaj po novem letu, po raznih obračunih in inventuri, bodo pa gotovo nakazali...«

Precej odgovorov. Pravi odgovor bi bil pa tisti denar, ki ga prav gotovo ni veliko, vendar: natančnost je lepa čednost. Pionirji pričakujejo in ne bodo nehalno spraševati.

Dokler so pota do borovnic še zimsko razpoložena, je še čas, da bi se potolažilo razočaranje. Drugič pa potem raje akcijo brez obljub, če teh ne izpolnijo.

Tako, precej po ovinkih do starega slovenskega pregovora: OBLJUBA DELA DOLG. Ali ne? D. Z.

TAKSE V ARHIVU...

Kmetje iz okolice Sentilovrenca so KZ Trebnje prodali večje količine lesa. Pri blagajni kmetijske zadruge so dobili izplačilo in se domeni, da bo gozdne takse pobrala kar tamkajšnja blagajničarka. Ta je res zbrala 85.823 din in obljubila, da bo stvar kmalu urejena.

Preteklo je precej časa. Pa so nekateri prodajalci lesa začeli dobivati opomine, češ da dolgujejo še toliko in toliko za takse. Opomini so prihajali vedno pogostejše. »Kaj pa je zdaj to?« so se spraševali kmetje in zatrjevali, da so takse plačali blagajničarki trebanjske kmetijske zadruge. Začele so se širiti govorice o goljufijah in poneverbah. Zaleje so že domala ves sentilovrenski konec, ko so zadevo pričeli raziskovati organi Ljudske milice.

Kupček, ki se je nabral pri

blagajničarki, je začel kopneti. Ko je zvedela, da se je začela preiskava, je kdove kako zbrala potrebno vsoto in jo zeko noč prinesla v svojo pisarno. Denar je zaklenila v arhiv. Kasneje pa, ko je na njenem mestu v upravi kmetijske zadruge sedela že nova blagajničarka, se je zelo trudila, da bi denar našla. Slednjč ji je prišlo na misel, da mora biti denar pomešan med listinami v arhivu. S precejšnjim olajšanjem je res našla v arhivu in privlekla vsoto, ki jo je ponotič sknila. Preiskovalnim organom je na vso moč dokazovala, da se je samo zmotila, kasneje pa je priznala, da je denar nujno potrebovala. »Najdeni« denar so organi Ljudske milice izročili upravi Kmetijske zadruge, ki je nemudoma plačala gozdne takse.

Opomini kmetom niso več prihajali.

Dobili smo prvo nagrado!

Tudi likovni in novinarski krožek na naši šoli sta sodelovala pri nagradnem natečaju Pionirskega lista. »Moj domači kraj« včeraj, danes in jutri: novinarski krožek s spisi, likovni pa z risbami. V decembru smo poslali polno mapo na uredništvo Pionirskega lista.

Januarja smo že nestrpno pričakovali Pionirski list in gledali, kdaj bo objavljen izid nagradnega natečaja. V zadnji številki, ki je izšla pred polletnimi počitnicami, pa je bilo objavljeno, da smo pionirji naše šole dobili prvo nagrado, in sicer radijski sprejemnik. To je bilo veselje na šoli.

Ko smo se po počitnicah vrnili v šolo, nas je že čakal lep radijski sprejemnik znamke RR Nis. Zdaj je bilo veselje še večje. Odslej bomo še z večjim veseljem sodelovali pri raznih akcijah.

Branko Podgornik, V. b razred, Osnovna šola v Sentrupertu

Resnica, ki se je premalo zavedamo

Občinski odbor SZDL v Trebnju je 1. februarja organiziral posvet z vodji gospodarskih organizacij. To je bilo potrebno predvsem zato, ker je v nekaterih gospodarskih organizacijah politično delo pomanjkljivo. To slabi gospodarske dosežke, proizvodne odnose in delo organov delavskega samoupravljanja. Povezovanje politike z gospodarstvom pa je nujen pogoj, da se okrepi demokratizacija in decentralizacija delavskega samoupravljanja.

Drug problem se pojavlja pri uveljavljanju pravilnikov o delitvi čistega dohodka in osebnih dohodkov. Nov način delitve dohodkov se že v več podjetjih ni izkazal. Do tega je prišlo povsod tam, kjer pravilniki niso bili prilagojeni konkretnim razmeram, in tam, kjer komisije, ki so pravilnike izdelale, niso bile dovolj poučene o tem, kako naj se dohodek deli. V nekaterih podjetjih so pravilnike že začeli popravljati. Spremembe so po-

trebne zlasti v tistih podjetjih, ki so se pri izdelavi pravilnikov zlagodili po drugih gospodarskih organizacijah, pa tudi tam, kjer so merila določali ljudje izven podjetja, pa jim razmere niso bile dovolj znane. Podjetja so se premalo opirala na lastne izkušnje in razmere. Tudi je napačno trditi, da so edino pravilne le tiste oblike, ki so se obnesle v tem ali onem podjetju.

Nato se je razprava osredotočila na posledice, ki jih povzročata določena miselnost in vloga direktorja kot vodje gospodarske organizacije. Osebnost miselnost ni vedno najbolj pravilna, je pa še v veljavi med proizvajalci. To se pozna predvsem takrat, kadar kolektiv odloča. Mnogokrat se sliši, da pričakujejo delavci »nekoga« izven podjetja. Ta naj bi jim uredil proizvodne odnose, nudil obratna in investicijska sredstva in podobno. Ne zavedajo se, da so hkrati proizvajalci in upravljalci.

Na drugi strani si nekateri direktorji zamišljajo, da njihova vloga kot vodje gospodarske organizacije pada. V takem primeru prav oni zavirajo razvoj decentralizacije in demokratizacije, saj nekateri celo menijo: »Zdaj, ko je delavsko samoupravljanje, se me stvari ne tičejo!« ali: »Uredite si podjetje, kakor pač veste in znate!«

Tudi obveščanje kolektiva je zelo važno za oblikovanje odnosov in zavesti. Vendar proizvajalci o stvareh, ki jih obravnavajo seje, niso dovolj seznanjeni in si jih napačno razlagajo. Razmišljati bo treba, kako naj se obveščajo člani kolektivov. V Tovarni šivalnih strojev bi bil nedvomno potreben informativni bilten.

Ne moremo ugotovljati drugače. Odkod namreč dejstvo, da se proizvajalci ne zavedajo, da so tudi upravljalci? Zakaj bi tudi delavski svet, ki ga nepoučeni proizvajalci sestavljajo, mirno

gledal na samovoljo in vlogo dohodke nekaterih ljudi?

Posvet je bil koristen. Skoda je le, da se vabilu niso odzvali vsi predstavniki gospodarskih organizacij.

Tone Gole

SOLSKI ODBOR BO IMEL VELIKO DELA

Letos je postal novi predsednik šolskega odbora v Sentrupertu tovarš Jože Frelj. Na nedavni seji se je nanizala vrsta problemov, ki naj bi jim bil v letošnjem letu kos šolski odbor. V eri izmed točk dnevnega reda je šolski upravitelj Bojan Brezovar seznanil člane odbora z učnimi uspehi v prvem polletju. Med vzroki za neuspeh je tudi pomanjkanje učnega kadra. To bo na naši šoli spet zelo pereče v jeseni. »Ker je to vprašanje postavljeno pred vse šole v trebanjski občini, bi se bilo treba ob njem še posebej zamisliti,« je dejal Jože Jankovič, uslužbenec z Doba. »To, da so kraji bolj oddaljeni od kulturnih centrov, bi bilo treba upoštevati tudi pri plačah. Morda pa je še bolj važno primerno stanovanje, ker učitelja res ne moreš dati v vsako luknjo,« je še pristavil. To je prav gotovo res.

Danica Zupan

Še o televizorju v mirenski šoli

25. januarja je bil v našem listu objavljen članek z naslovom »Komu je namenjen televizor na Mirni?«. Žal pa so bili nekateri podatki, po katerih je bil sestavek napisan, nepravilni. Žalo je prišlo na Mirni do živahne razprave, v kateri so ljudje in osebi, ki ju članek omenja, stvar drugače pojasnili. Res je, da je bilo lani ob televizorju v mirenski šoli manj ljudi kot leta 1960, vendar nikakor ne po krivdi šolskega upravitelja! Ta je bil vedno pripravljen, kakor tudi njegov tovariš, ustreči vsakomur, če je le želel videti in poslušati televizijsko oddajo. — Upravitelju šole in njegovemu tovarišu se s tem javno opravičujemo zaradi netočnih podatkov!

ŠE O KRATENJU OSEBNE SVOBODE

Članek pod gornjim naslovom, ki je izšel v Dolenjskem listu 21. decembra 1961, ne odgovarja resnici. Pisec tega članka očitno ni razpolagal z verodostojnimi podatki, saj drugače ne bi mogel napisati o računovodji iz Mirne takih stvari.

Ze sam začetek članka: »Izdelali so pravilnik...« je netočen, saj bi človek po teh besedah sklepal, da je pri izdelavi sodelovalo več oseb. Dejansko pa je vse osnutke pravilnikov v podjetju izdelal računovodja sam, prav oni človek, ki po besedilu članka le popiva in nič ne dela. In za uspešno izvršeno delo je prejel računovodja tudi zasluženo priznanje, česar pisec članka seveda ne ve.

Iz članka bi bralec sklepal, da je računovodja v Mirni človek, ki samo popiva! Poudariti pa je treba, da je ravno računovodja tisti, ki je v podjetju prvi začel z uvajanjem strokovnih mest, ki so osnova za poznejše ekonomske enote. Res pa je (in tega pisec članka tudi ne omenja), da so posamezniki v podjetju — ne računovodja — nasprotovali novemu sistemu obračunavanja dela, češ: to je neka novotarija, ki se ne bo dolgo obdržala. In prav zato, ker je vztrajal pri organiziranju novega obračunavanja, se je računovodja nekaterim osebam zameril, saj novo obračunavanje ni šlo v prid njihovim hovanjem.

Ni res, da bi organi delavskega samoupravljanja v podjetju razpravljali o računovodji podjetja kot o problemu v podjetju, saj tega »problema« dejansko nikjer ni. Računovodja se je stalno in redno udeleževal vseh sej organov delavskega samoupravljanja. Leta 1961 je izostal le z dveh sej. Zamudil je sejo UO dne 2. dec. 1961 in sejo DS 12. decembra 1961. Obakrat je bil bolan in se seje ni mogel udeležiti. Negleda na to pa je bila seja DS sklesna dan poprej (3) kot je bila napovedana. Ob tej priliki je računovodja takoj obvestil pristojne osebe, da na sejo ne more.

Ne bo držalo, da bi računovodja popival v nekem gostinskem obratu onega dne, ko je bila v podjetju uspešna proslava dneva republike. Tega dne je namreč računovodja ležal bo-

lan in s temperaturo v postelji, ni bil na delu in ni zapustil sobe, razen enkrat ob 17. uri, ko ga je premagala lakota in si je šel iskati nekaj hrane. Cel dan je bil v postelji sobi nad pisarno sam in tako nikomur ni mogel povedati svojih želja. Ko je zapustil podjetje, ga je videl službojuči vratar, ki bi vsekakor pisu članka lahko povedal, v kakšnem stanju — treznem ali pijanem — je računovodja odšel iz podjetja, v kakšnem se je vrnil in koliko časa se je zadržal. V resnici je vse skupaj trajalo četr ure. Tudi to kaže na neinformiranost pisca članka.

Kar se neažurnosti v računu, vodstvu podjetja tiče, bodi omenjeno samo nekaj. Ob prihodu sedanjega računovodje v podjetje je bilo v računovodstvu zastanka za 4 mesece, danes je zastanka le 5 dni. Seveda pa pisec tega dejstva ne vidi. Je pa vsekakor uspeh, da se zastanka 4 mesecev v času od marca do konca leta tako skrajša.

Članek očita računovodji, da je imel v zadnjem času kar 12 »plavih«. Tudi to ne bo držalo. V preteklem letu je računovodja izkoristil 5 dni rednega dopusta, razen tega pa je bil tudi na bolniškem dopustu oziroma bolan 13 dni, tako da je izostal skupaj 13 dni.

Res je računovodja podjetja ob neki priložnosti izjavil, da je postopek z njim »kratnje osebnosti«. Toda te besede gre razumeti povsem drugače, kot to izzveni iz članka. Če se nekdo kdaj kje napije, če zaradi tega nihče ničesar ne trpi in ne izgubi in se vse dogaja izven delovnega časa, potem pač vtičanje kogarkoli v to ne pomeni res ničesar drugega kot kratnje osebnosti. Vsak državljan ima namreč pravico, da se za svoj denar napije. Zakaj se kdo napije, tudi nikogar nič ne briga. Če se je računovodja morda res kdaj napijal, je to pač njegova osebna stvar, ki nikomur nič ne mara.

Glede na vse navedeno se torej izkaže, da podatki v zgoraj omenjenem članku niso bili točni in da v članku opisani dejanski stan ne odgovarja resnici.

Branko Grošelj

Centralni delavski svet Tovarne celuloze in papirja v Vidmu-Krškem je 31. januarja na 16. redni seji razpravljala o večji skrbi za proizvajalca in o problemih razvoja podjetja. Seji so kot gostje prisostvovali: podpredsednik republiškega sindikalnega sveta Leopold Krese, načelnik oddelka za gospodarstvo ObLO Anton Avsec in študenti podjetja.

Ze samo poročilo upravnega odbora podjetja je dal povod za pestro razpravo. Člane delavskega sveta je predvsem presenetilo poročilo o številu lanskih nesreč v podjetju. Teh je bilo kar 126 pri delu in 19 na poti na delo in z dela. Največ nesreč se je dogodilo na lesnem skladišču. Podjetje je bilo s tem oškodovano za 2028 delovnih dni ali za 50 milijonov 700 tisoč dinarjev. Nobene nesreče pa ni bilo, ki bi imela za posledico invalidnost. Delavski svet se je odločno zavzel za večjo zaščito zaposlenih. V večjo namen je sprejel več potnih ukrepov. Med drugim je odredil, naj se odpravijo vse pomanjkljivosti pri strojih in napravah, naj se skladišče lesa in tehnično bolj opremi in dosledno zahteva izvrševanje varstvenih nalog; prav tako je treba dopolniti pravilnik o higiensko-tehničnem varstvu ter ga natipisati v obliki žepne knjižice in ga dati slehernemu članu kolektiva v uporabo. V okviru izobraževalnega centra je treba čimprej organizirati uvajalne seminare za vse nove sprejete delavce, v tovarniškem časopisu pa objavljati vsak teden primer nesreče ter v komentarju analizirati vzroke nesreče.

Pomoč bolnišnici — toda zahtevamo tudi kvalitetne usluge v Brežicah!

Skrb za delovnega človeka v tovarni celuloze in papirja pa ne zadeva samo za-

ščit pred nesrečami. Delavski svet je zato razpravljala in sklepala o možnosti kvalitetnega zdravljenja zaposlenih v bolnišnicah, o dokončni rešitvi vprašanja na-

ekonomske in obračunske enote, pa tudi od uspeha podjetja. Zastavljena pa so bila vprašanja, kako bo s prejemki delavcev, če bo katera izmed ekonomskih enot iz upravljenih razlogov pasivna. Nekateri so smatrali, da so prevelike raz-

brez deviz. Znano pa je, da je podjetje strogo vezano na uvoz sit in strugal, ki jih mora plačevati v devizah. Člani DS so izjavili, da zaradi tega lahko nastane zastoj v proizvodnji. Hkrati pa ugotavljajo, da uvažamo srednje fini papir in zanj plačujemo dragocene devize, čeprav v tovarni imajo stroj za izdelavo takega papirja, a je žal precej neizkoriščen. Uvoženi papir pa so v tovarni na Vidmu morali rezati! Kot dober gospodar je DS sklenil preiti čimprej na uporabo domačega reprodukcijskega materiala, kjer je to le mogoče, in uvesti splošno štednjo z uvoženim materialom. Uprava podjetja naj takoj zahteva pri pristojnih čimprej devize, ki jih še nujno potrebuje za kritje plačil za leto 1961. Pri Narodni banki pa naj se izposluje soglasje za akreditivne v letošnjem letu.

največje napore za povečanje proizvodnje. Razumljivo, da so bili zaradi tega člani DS močno prizadeti. Upravičeno so smatrali, da administrativno zadolževanje močno krši osnovne pravice delavskega in družbenega samoupravljanja v podjetju. Novi gospodarski sistem, ki temelji na najširši pobudi komune, proizvajalcev in delovnih kolektivov, je s tem sklopom močno okrnjen! Delovni kolektiv bo skušal povečati proizvodnjo na največ 28 tisoč ton, če bo seveda stroj obra-

toval nemoteno in če bodo za obratovanje zagamčeni vsi pogoji. Na DS je bilo sporočeno, da kolektiv lani ni nihče pomagal, ko je primanjkovalo lesa. Podjetje še danes ne more dobiti zadostne količine bukovega lesa, čeprav ga je prav na Dolenjskem največ!

Se preden je predsednik centralnega delavskega sveta Edo Komočar zaključil pomembno sejo, je izjavil, da v imenu celotnega kolektiva upa, da razprava te seje ne bo zaman.

Drago Kastelic

ENOSTRANSKE ADMINISTRATIVNE ZADOLŽITVE KRŠIJO PRAVICE UPRAVLJAVCEV

Delavci v tovarni celuloze in papirja: razvoj samoupravljanja mora temeljiti na najširših pobudah proizvajalcev in komune! — Premalo utemeljen sklep Sekretariata za blagovni promet FLRJ je upravičeno razburil mlade upravljavce na Vidmu

mestitve invalidov na primernih delovnih mestih ter o pridobitvi kvalifikacij in splošne izobrazbe delavcev in uslužbencev v podjetju.

Na priporočilo upravnega odbora je DS sklenil ustanoviti enoten sklad za pomoč brežiški in novomeški bolnišnici. V sklad bo podjetje prispevalo 1 odstotek zneska od neto izplačanih osebnih dohodkov zaposlenih, znesek pa se bo izplačal iz sklada podjetja. Člani DS so se izrazili željo, naj bi brežiška bolnišnica izboljšala kvaliteto svojih uslug in tudi odnos do bolnika! Glede vprašanja invalidnosti delavcev in njihove namestitve na primernih delovnih mestih je DS priporočil pomoč invalidski komisiji v podjetju pri njenem že do sedaj uspešnem delu. Da bi sleherni zaposleni imel še večjo možnost izobraževanja, je bilo na seji DS sklenjeno zaposliti v podjetju referenta za izobraževanje, ki bo ljudem svetoval in pomagal.

like pri vrednosti točk in da bi bilo prav, če bi se ugotavljanje osebnih dohodkov preneslo v pristojnost ekonomskih enot. Mnogim je bilo nerazumljivo, zakaj dobi zaposleni včasih pri rekordni mesečni proizvodnji manj osebnih dohodkov kakor pa pri povprečni proizvodnji. Rečeno je tudi bilo, da je način obračunavanja v pravilniku precej zamotan in da bi kazalo preiti na plačevanje po enotnem ceniku. Na vse pripombe je DS sklenil priporočiti ekonomskim enotam, naj v svoje rezervne sklade vlagajo sredstva, ki jih bodo črpale ob morebitnem nedoseženem proizvodnem planu, za kritje rednih letnih dopustov in v druge namene. Nadalje je DS sklenil, da se pristojnosti ekonomskih enot o ugotavljanju osebnih dohodkov prenesajo na ekonomske enote že v drugi polovici letošnjega leta in da se odslej plačilne liste izobesijo na javnem prostoru v tovarni.

Čuden uvoz...

V podjetju so nastale resne težave zaradi deviz. Čeravno so lanski izvoz proizvodov preko- račili za 50 odstotkov, so ostali

Vse sile vlagajo za še večjo proizvodnjo

Drugi papirni stroj bo predvidoma pričel poskusno obratovati 15. maja 1963. Prvotno so bile investicije za ta stroj in objekti predvidene v znesku 3 milijarde 200 milijonov dinarjev. Zaradi podražitve gradbenih del in spremenjenih deviznih cen: potrebuje podjetje še eno milijardo 82 milijonov dinarjev. Ker je objekt za drugi papirni stroj že v gradnji ter te dni že prihajajo prvi deli novega parnega kotla, je DS brez pripomb odobril najetje posojila, ki je potrebno za dokončano dograditev in montažo papirnega stroja.

S čim se proizvajalci papirja ne strinjajo

Letna proizvodnja rotacijskega papirja znaša 26 tisoč ton. Sekretariat za blagovni promet FLRJ pa je enostransko odredil kolektivu letošnjo proizvodnjo na 29 tisoč ton časopisnega papirja in hkrati določil ceno papirja ter kupca. Delovni kolektiv tovarne celuloze in papirja je že do sedaj vložil

Ustanovitev sekcij za zunanje-politična vprašanja

Zaključki okrajne konference SZDL so brez dvoma veliko prispevali k splošni večji dejavnosti krajevnih odborov v občini Videm-Krško. Na priporočilo občinskega odbora SZDL je krajevna organizacija v Krškem ustanovila več sekcij, za katere je med članstvom že sedaj veliko zanimanja.

Da bi bili člani čimbolj seznanjeni s političnim dogajanjem doma in po svetu, so bile pri krajevnih organizacijah na Senovem, v Brestanici, Kostanjevici, na Zdolah in v Podbočju ustanovljene sekcije za notranje in zunanje-politična vprašanja. Občinski odbor SZDL je predlagal ustanovitev teh sekcij tudi pri krajevnih organizacijah SZDL Videm-Krško, dolenjski in levi breg, in na Raki.

Seja ljudskega odbora

V torek dopoldne so odborniki obeh zborov ObLO na skupni seji razpravljali o programu perspektivnega razvoja naše občine za razdobje 1961—1965. Pomenili so se tudi o osnovah za sestavo družbenega plana in proračuna za leto 1962, imenovali so komisijo za izdelavo statuta in rešili več drugih vprašanj. O seji bomo več poročali prihodnjič.

Potres na območju Vidma-Krškega in okolice

8. februarja okoli 3. ure zjutraj je prebivalce Vidma-Krškega, Zdol, Brestanice in Senovega prebudil rahel potresni sunki, ki je trajal nekaj sekund. Po doslej ugotovljenih podatkih potres ni povzročil škode, ljudje pa so bili močno preplašeni, ker so se bali novih potresnih sunkov.

Tudi na Senovem večja razgibanost SZDL

Na nedavni seji krajevne organizacije SZDL na Senovem so razpravljali o programu za bodoče delo. Sklenili so pomagati podružnicam krajevne organizacije SZDL na Senovem. Vse delo krajevne organizacije bo usmerjeno preko sekcije za komunalna in stanovanjska vprašanja, sekcije za socialna in vzgojna vprašanja družine ter sekcije za izobraževanje.

Z delom po sekcijah in z vključitvijo novih članov bo organizacija dosegla še večje uspehe.

Odslej sestanki ZROP tudi v Leskovcu

26. januarja je bil v Krškem občni zbor osnovne organizacije Združenja rezervnih oficirjev in podoficirjev Krško-Leskovce.

Predsednik organizacije Cveto Bevk je v poročilu naznačil smernice za bodoče delo. V živahni razpravi so člani predlagali izboljšanje dela v organizaciji. V ta namen naj bi odslej bili sestanki in predavanja izmenoma v Krškem in Leskovcu. Le tako je pričakovati večjo udeležbo. Prav tako naj bi na Raki ukinili sekcijo ZROP,

ker je nedelavna. Člani pa naj bi se vključili spet v krško-leskovsko organizacijo. Navzoči so se nadalje zavzeli za strokovno, vojaško in družbeno-politično izobraževanje članstva. Predlagano je bilo tudi, da bi v tem letu predavali člani sami, s čimer bi se zmanjšali stroški. Izražena je bila želja, naj bi borce NOV predavali o partizanskih vojaških dogodkih in naj bi člani obiskali partizanske kraje. Na koncu je bil izvoljen nov petčlanski odbor in delegati za občinsko konferenco.

Zadnji čas je, da dobijo borci primerna stanovanja

Občni zbor ZB Videm-Krško je zelo kritično ocenil delo preteklega leta. V poročilu predsednika in potem v diskusiji se je pokazalo, da je res še skrajni čas, da dobijo borci primerna stanovanja. Več primerov so povedali, ko borci živijo v nezdruvanih in majhnih stanovanjih, posamezniki pa, ki bi že po svojem položaju morali biti za zgled, se selijo iz boljšega stanovanja v še boljše.

Še k članku »Sprasujemo, zakaj tako?«

Z ozirom na članek, ki smo ga prebrali v predzadnji številki Dolenjskega lista, v katerem dopisnik graja stanje servisne službe za popravila raznih električnih aparatov v občini Videm-Krško, in še posebej, ker je bil ob tej priložnosti naš vod predlagan, da pripomore k rešitvi tega problema, smatramo za potrebno, da seznanimo javnost z našim stališčem.

Današnje stanje tehnike, še bolj pa njen perspektivni razvoj in uveljavljanje na vseh področjih človekovega delovanja, nas postavlja pred dejstvo, da se srečujemo vsak dan z vedno večjim številom raznih tehničnih aparatov. Vsi ti izdelki nujno potrebujejo nego oziroma popravila. — Zato se vsak kupec kakega novega tehničnega aparata najprej zanima za možnost servisnega popravila. Vsak dan pa se srečujemo s problemi okrog teh popravil in to nam dokazuje tudi obilica članov in dopisov na račun servisov. Vse to jasno kaže, da je vprašanje servisnih služb postalo že širši družbeni problem.

Ob predlogu pisca članka o organiziranju novih servisnih delavnic v Vidmu-Krškem pa menimo, da bo prebivalstvo zadovoljno le, če bo servis ugodil njihovim željam in potrebam. Servis, ki bi moral delovati ob pogojih, kakršne je imel pred kratkim ukrajini, bi

bil že na začetku obsojen na neuspeh. Naša šola ima v svojih delavnicah dovolj primerne kadre za vodstvo in organiziranje servisne delavnice za radio in televizijske aparate, pa tudi za vse vrste gospodinjstvih, električnih aparatov. Po potrebi bi lahko popravljali tudi vse, kar sodi v avtoelektriko. Naše delavnice pa so zanka opremljene še tako, da imamo v njih lahko le najnujnejši praktični pouk za dijake naše šole. V teh pogojih ne moremo sprejeti še kakih dodatnih obveznosti. Predvsem pa se kljub dejstvu, da bi nekatera posamezna popravila še sedaj opravili, ne bi mogli vezati za kakšno kurantno in hkrati tudi solidno servisno delavnost. — Naše delavnice bi bilo treba preurediti in opremiti tako, da bi bile sposobne za brezbizno delo, preden bi prevzele to nalogo. — Za potrebe adaptacije kakor tudi za nabavo opreme (orodja, instrumenti itd.) ter rezervnih delov pa žal nimamo nobenih sredstev.

Občinskemu ljudskemu odboru smo že sporočili, da smo pripravljene vzpostaviti preprosto servisno službo za popravila električnih aparatov. Tu so nam obljubili, da bodo o zadevi razmislili in tako pričakujemo pomoč za uresničitev tega nameta, ki je prav gotovo v interesu vseh občanov. Uprava TSS, Videm-Krško

Voda, voda...

Precej odločno je povedal tov. Kastelic v zadnjem DL, da je zelo neodgovorno poslovanje v zvezi z vodo, ki jo pijemo na področju občine Videm-Krško. Želel bi še bolj osvetliti ta problem, ki postaja predmet dnevne razprave velikega dela prebivalstva našega mesta.

Ne vem, kako se v normalnih razmerah doзира klor. Vem samo to, da kakšen dan smrdi po kloru celo stanovanje, ne — samo voda. No, toda vse bi še šlo, ko bi le vode bilo dovolj. Čez dan tudi po desetkrat preneha teči voda in zopet pride, vse brez poprejšnjega obvestila.

Stanovanje plačam tudi zaradi vode čez pet tisoč dinarjev. Brez pretiravanja trdim, da vsaj deset dni v mesecu sploh ni vode. Stranišča zamašena, iz pipe pa grgrajoče vode in vsak čas pričakujem vodo. Voda pride šele, ko jo prinesem iz starega vodnjaka, oddaljenega najmanj 500 metrov od hiše. Angleško stranišče, zaradi katerega tudi plačujem tolikšno najemnino, pa požira eno, dve, tri vedra vode. Kje je potem še pranje, umivanje, kuhanje! Kopamo se v mali otroški banji, ker kopalne ni varno zakuriti. Drakrat nam je že pregorela peč, ko je med kurjenjem zmanjkalo vode...

Zadnjič je dosegla vsa stvar svoj višek, kakor ga je opisal tov. Kastelic. Enkrat preveč klora, drugič popolnoma brez klora, čeprav samo dve uri. Obvestilo, da ne bo tri dni vode, pa je bilo pribito na nasprotno stran drevesa pred hišo, menda zato, da ga ne bi mogli stanovaleci opaziti. Na vprašanje, zakaj je tako, mi je odgovorni znal zelo lepo razložiti nihanje pritiska, delovanje črpalk, doziranje klora in nešteto zanimivih tehničnih podrobnosti, ki pa konec koncev ne pritisnejo vode do potrošnika. O svojem delu in vplivu na dotok vode je malo zamolčal. Po ekonomski enoti dobi več, če je manj stroškov... Tudi klor, ki mu ga je zmanjkalo, mu bo verjetno povečal zaslužek (s stola ga, kot smo občutili, ni dvignil).

Vem, da je ta problem v načrtu občine za pet let. Zelim samo, da se tisti, ki so neposredno odgovorni za preskrbo z vodo, malo zamislijo in odpravijo vtis, da nas nekdo izkorišča in iz malomarnosti povzroča nezadovoljstvo med ljudmi.

Če prideš v trgovino in zahtevaš meter blaga, ga moraš dobiti en meter, pa naj bo prodajalec še tako slabe volje. Zakaj potem z vodo tako izkoriščanje potrpežljivo? MAKS POGAČAR

Pred 18 leti v Črnomlju

Sirom po Sloveniji in Jugoslaviji je še trajala ogorčena narodnoosvobodilna borba, vendar se je že nagibala k zmagovitemu zaključku. Fašistični okupator se je zavedal svojega poraza. Na svetovnih bojiščih je doživljal velike izgube. Naša narodnoosvobodilna vojska je s fašističnim okupatorjem in njegovimi pomagači bila ogorčene boje in mu je ob podpori ogromne večine Jugoslovancev zadajala udarce za udarce in uspešno uničevala okupatorjev vojaški stroj, pod katerim je že četrto leto ječala naša domovina. Ta borba je terjala velike napore in žrtve.

V takih okoliščinah so se 18. februarja 1944 v takrat osvobodjeni Beli krajini v Črnomlju zbrali odposlanci slovenskega naroda na prvo zasedanje slovenskega ljudskega parlamenta. Prihajali so iz osvobodjenih in neosvobodjenih krajev Slovenije, na svobodnih volitvah izvoljeni v brigadah, odredih in na terenu.

Odposlanci so prihajali veseli in nasmejani, mnogi naravnost iz borbe. Bili so delavci, kmetje in delovna inteligenca, ki je v najusodnejšem času zgodovine slovenskega naroda vedela svojo nalogo, boriti se za svobodo slovenskega naroda!

Vsi so bili prežeti z mislijo, kako združiti sile slovenskega naroda za dokončni obračun z okupatorjem, ki se je žilavo upiral in si na vse načine prizadeval, kako bi si podaljšal življenje. Vse odposlance je vodila misel, kako postaviti čim trdnjše temelje naši bodoči narodni zgradbi: svobodni Sloveniji, združeni v novi Jugoslaviji.

V Črnomlju je, kljub temu da so na robovih Bele krajine pokali mitraljezi, grmeli topovi in bombe, vladalo praznično razpoloženje, saj je bilo tu središče vseh prizadevanj za osvoboditev in ustvaritev temeljev naše nove državnosti.

Prišli so tudi politični in vojaški predstavniki in voditelji narodnoosvobodilnega boja; med njimi sta bila tu

Kidrič-Peter Kalan in Moša di pokojna tovariša Boris Pijade, ki sta s svojo navzočnostjo in sodelovanjem na zasedanju pomagala usmeriti sile slovenskega naroda za dokončno osvoboditev in postaviti trdne temelje naši suverenosti ter novi ljudsko demokratični oblasti.

Kako daljnovidne so bile takratne odločitve našega najvišjega vodstva in parlamenta kot celote, nam potrjuje naš današnji razvoj,

stava. Narodni dohodek se iz leta v leto večja. Vsako leto si ob pomoči skupnosti in s sodelovanjem naših delovnih ljudi pogumneje zastavljamo naloge, ki jih vsebujejo občinski plani. Tudi letošnji predlog plana predvideva znaten porast proizvodnje in s tem narodnega dohodka. Po zaslugi požrtvovalnosti naših delovnih ljudi, organov samoupravljanja in vodstev podjetij, zavodov in ustanov ter kmetijskih zadrug smo v

bitev socialističnih družbenih odnosov. Pri bližnjih razpravah nas mora voditi zavest, da spada človek z vso svojo bitjo na prvo mesto. Pred seboj moramo imeti človeka proizvajalca in upravljalca, njegovo dostojanstvo, pravice in dolžnosti, njegove zahteve in potrebe, za katere bo treba imeti v bodoče še več poslušal, pri čemer pa bo treba seveda upoštevati tudi možnosti, ki nam jih daje današnja stopnja našega razvoja. Skratka, prizadevati si moramo, da nas pri odločitvah vodi predvsem SKRB ZA ČLOVEKA, saj so ravno njemu namenjeni vsi naši napori. Zato se moramo še bolj kot do sedaj boriti za uveljavljanje demokratičnih misli in načel.

Posebno skrb bomo morali posvetiti vzgoji mladega rodu, da bo umsko in fizično dovolj krepak in kot tak sposoben prevzeti bremena, s katerimi se bo nekoč kot družbeno-ekonomski in politični delavec srečeval, ter da bo vselej in povsod pripravljen čuvati in razvijati pridobitve naše ljudske revolucije in dosežke po vojni.

S temi mislimi, ki bi nas naj vodile pri bodočem delu, čestitam vsemu prebivalstvu občine Črnomelj k občinskemu prazniku.

JANEZ ZUNIC,
predsednik občinskega
ljudskega odbora

OB OBČINSKEM PRAZNIKU ČRNOMLJA

saj se je ravno na takrat položenih temeljih razvila naša demokratična socialistična zgradba, ekonomski razvoj, družbenoekonomski odnosi, delavsko in družbeno upravljanje.

Na takrat postavljenih temeljih je Bela krajina kot celota in naša občina Črnomelj dosegla velik napredek. Prebivalstvo naše občine se teh velikih dogodkov iz slavni dni revolucije s ponosom spominja in si je ta dan tudi izbralo za svoj praznik.

Po vojni razvito gospodarstvo tvori dokaj solidno materialno osnovo za nadaljnji razvoj in vpliva na hitro spremembo strukture prebival-

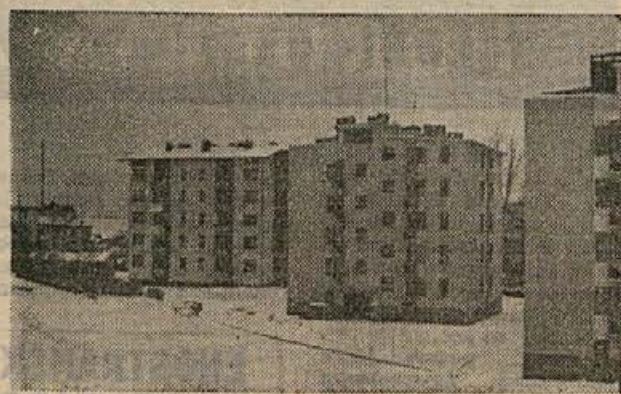
planu postavljene naloge kljub težavam vsako leto dosegli, čestokrat tudi presegli. PREPRIČAN SEM, DA BO TAKO TUDI LETOS.

Poleg bitke za letošnji plan, ki se je začela že v začetku leta, nas čaka še veliko drugih političnih nalog. Smo namreč v letu, ko bomo sprejemali zvezno in republiško ustavo, ko bomo sprejemali občinski statut, volili predstavniške organe. Poleg tehkojih nalog bo to zahtevalo od nas vseh dodatne napore. Prepričan sem, da bomo ob pomoči naših občanov tudi te naloge dobro opravili.

Ob taki aktivizaciji pa bo dovolj priložnosti za poglo-

Črnomljski motiv: pred hotelom LAHINJA, ki je zdaj najsodobneje opremljen turistični objekt v komuni, pa tudi kraj prijetne družabnosti domačinov in vedno številnejših gostov

Med črnomljskimi stolpnicami pozimi

NOVICE ČRNOMALJSKE KOMUNE

Nad 100 milijonov za stanovanjske in komunalne gradnje

V letu 1961 je bilo za stanovanjske in komunalne gradnje v naši občini uporabljeno nad 100 milijonov din. Največ sredstev je bilo uporabljenih za gradnjo 20-stanovanjskega bloka in začetek gradnje 24-stanovanjskega bloka. Ta sredstva so bila uporabljena še za razširitev vodovodne mreže, za ureditev javne razsvetljave, za adaptacijo prostorov za jav-

ne službe, za začetek gradnje šole Dragatuš in za vrsto manjših komunalnih storitev. V tem letu pa so za gradnjo predvidena znatno večja sredstva. Ta sredstva bodo uporabljena zlasti za gradnjo lekarn, nadaljnjo gradnjo 24-stanovanjskega bloka, gradnjo šole v Dragatušu, gradnjo samopostrežne trgovine v Črnomlju in razne manjše komunalne gradnje.

237 ljudi delo še išče

Pri Zavodu za zaposlovanje delavcev v Črnomlju je prijavljenih še 237 nezaposlenih ljudi. Med temi je precej poročenih žena, ki se žele ekonomsko osvojiti. Del poročenih žena bi se rado zaposlilo zato, ker jim manjka delovna doba za upokojitve. Nekaj delavcev pa je takih, da jim manjka do upokojitve le malo časa, ker jim je priznana udeležba v NOV.

Lani je iskalo zaposlitve 2340 ljudi, delo pa je dobilo

le 1464 oseb. Med temi je bilo 598 žena in 866 moških. Med prijavljenimi je bilo tudi 180 kmečkih ljudi, ki nimajo možnosti, da bi se preživljali na kmetijah, 142 ne kvalificiranih žena itd.; 127 ljudi pa je tokrat prvič iskalo zaposlitev.

Kakor se vidi, se pojavlja vprašanje, kje zaposliti tiste, ki iščejo delo. Med temi je predvsem veliko deklet. Trenuten izhod iz tega bi bil, da bi razširili podjetje »Belokranjka«. Vsekakor pa bi bilo treba spremeniti politiko podjetij, ki imajo dokaj čudno stališče pri sprejemanju in odpušcanju delavcev. Napačno je tudi mišljenje, da so Čigani za delo nesposobni, da so slabi delavci itd. V prihodnje bi bilo take delavce pametneje vzgajati, kakor odpustiti.

Alojz Crnič

VINIŠKI DROBIŽ

Zdravstvena postaja na Vinici je v zimskem času organizirala zdravstveno-gospodinjstvi tečaj za dekleta. Tečaj vodijo dr. Uršič Branko, Marica Hudelj, medicinska sestra ra Vinici, in Vida Babor, učiteljica na Vinici. Zal je udeležba slaba, saj poslušajo predavanja le 12 obiskovalcev.

Pletiljski obrat na Vinici nameravajo razširiti, zato je morala zobna ambulanta poiskati nove prostore. Ambulanta ordinira dvakrat na teden v popoldanskih urah, nima pa dovolj opreme. Čakalnica je brez sedežev. Zdravstveni dom v Črnomlju pa nima sredstev, da bi jo opremili. Kaj, ko bi se našel radodaren Vinčan in poklonil smrekovo desko ali dal sam napraviti klopi?

Cedalje večji dotok učencev v viniško šolo terja dokončno ureditev učilnice. Zbirajo gradbeni material. Precej so pri tem pomagali prebivalci okoliških vasi in starši šolobveznih otrok iz bližnjih hrvaških vasi. Sredstva je prispeval tudi ObLO v Dugi Resi. Sicer pa Vinčani čakajo na zbor volivcev, na katerem se nameravajo pogovoriti o samopriskupku za ureditev učilnice, telovadnice in jedilnice.

Valjčni mlin v Črnomlju

V Črnomlju imamo nov valjčni mlin. Pri železniški postaji so prostore zadržnega skladišča preuredili v sodoben valjčni mlin. Tu imajo 6 valjčnih in 4 navadne kamne. Poleg tega imajo še stroj za luščenje ječmena in prosa. Predvidevajo, da bodo v kratkem pričeli mleti tudi koruzo na valjčne kamne, to pa seveda po naročilu. Mlin je na električni pogon in lahko zmelje 10 ton zrnja v 1 dnevu. Moka je zares odlična, posebno pa je dobra bela moka.

Mlin je pričel delati šele pred kratkim in je marsikdo

še v skrbeh, kam naj pelje mlet, ko pa so mlinci na vodni pogon že tako stari in iztrošeni, da iz njih ne moremo pričakovati kvalitetne moke. V starih mlinih so ugotovili vrsto škodljivcev zrnja, zlasti pa žitnega molja, ki se tako širi in prenaša v kmečke žitne shrambe. Z novim valjčnim mlinom bo problem mletja za okolico in Črnomelj popolnoma rešen.

J. S.

Kaj se vsak tečen zgodi pri nas, vam pove DOLENJSKI LIST!

DELOVNI KOLEKTIV

PREHRANSKE INDUSTRIJE

»BELSAD«

ČRNOMLJ

VOŠCI ZA KRAJEVNI PRAZNIK VSEM PREBIVALCEM ČRNOMLJA IN SE PRIPOROČAI

ZA OBČINSKI PRAZNIK ISKRENO POZDRAVLJA
VSE PREBIVALSTVO ČRNOMLJA IN OKOLICE

TOVARNA PLETENIN

»Belokranjka«

ČRNOMLJ

Naše izdelke poznajo potrošniki po vsej domovini!

KMETIJSKA ZADRUGA

ČRNOMLJ

POZDRAVLJA VSE KMETOVALCE NA SVOJEM OBMOČJU
IN JIM ČESTITA ZA OBČINSKI PRAZNIK — 19. FEBRUAR!

NAPREDNO KMETIJSTVO NAJ POŽENE KORENINE
V SLEHERNI, TUDI NAJBOLJ ODDALJENI VASI!

ŽENE O PROBLEMIH, KI TERJAJO ČIMPREJŠNJO REŠITEV

5. februarja je bila v Črnomlju konferenca žena za družbeno aktivnost, na kateri so sodelovali tudi zastopniki podjetij, družbenih organizacij in komune. Kot je bilo razvidno iz referata in razprave, je bila konferenca namenjena v prvi vrsti zapošlenim ženi in problemom, ki nastajajo v zvezi s preobremenjenostjo žene proizvajalke. Na tej konferenci je prišla močno do izraza potreba po tem, da se čimprej ustvari pogoji, ki naj bi razbremenili ženo v gospodinjstvu, menili le na ta način se bo lahko posvetila družbenemu, predvsem pa strokovnemu delu.

To pa ni samo stvar žena, pač pa slehernega državljanja, zato je bilo odločno poudarjeno, da je potrebno posamezne probleme reševati z združenimi močmi podjetij in ustanov, pri čemer mora odločilno vlogo odigrati stanovanjska oziroma krajevna skupnost, čeprav le-ta žal do sedaj ni pokazala kake posebne aktivnosti, kljub temu da je preteklo že leto dni odkar je bila osnovana.

Ker iz dneva v dan narašča število zaposlenih žena, postaja čedalje bolj pereč problem uslužnostnih servisov. V preteklem letu se je v občini Črnomelj na novo zaposlilo nad 200 žena. Te imajo v pretežni večini doma otroke, ki so večkrat prepuščeni sami sebi. Razen tega je na Zavodu za zaposlovanje prijavljenih še precej žena, ki iščejo zaposlitve, dosti pa je tudi takih, ki se nameravajo zaposliti, prijavljene pa niso. Zato bi bilo nujno treba razširiti otroški vrtec v Črnomlju in ustanoviti novega v Semiču, kjer je 195 žena zaposlenih v obratu »Iskra«. Tudi otroška igrišča so vprašanje zase, predvsem v Črnomlju. Tu nimajo otroci tako rekoč nobenega prostora, kjer bi se zbirali in zabavali.

Konferenca je ugotovila, da večje število žena deluje v organih samoupravljanja v podjetjih; tudi v organih

družbenega upravljanja jih mnogo dela, predvsem v šolskih odborih in raznih svetih. Tako je v združenem svetu KZ od 70 članov 30 žena. Tudi v Belokranjki in v semiškem obratu »Iskra« deluje več žena v DS.

Družbena prehrana ni urejena, kljub temu da je bilo o tem že mnogo govora. Sicer to vprašanje kolektivi rešujejo individualno, vendar pa v tem ni izhoda. Konferenca je tudi poudarila, da je treba organizirati sodoben obrat družbene prehrane, na katerega naj bi bili vezani vsi črnomaljski kolektivi. V zvezi s tem se v zadnjem času vršijo priprave, da se tak obrat organizira v prostorih gostišča Lovski rog, kjer naj bi dobila prostore tudi mlečna restavracija.

Pred nedavnim je začel občinski ljudski odbor adaptirati prostore, v katerih bodo čistilnica, pralnica, likalnica in nekateri drugi servisi, ki bodo delovali v okviru stanovanjske skupnosti. Konferenca je to akcijo pozdravila. Čistilni stroj je že nabavljen in bodo pričeli takoj z montažo, brž ko bo izvršena adaptacija stavbe. Tudi pralni stroj bo v kratkem nabavljen in montiran. Servis bo začel delovati najkasneje maja 1962.

Na konferenci so med drugim ugotovili, da je treba posvetiti več pozornosti izobraževanju. Potrebno je organizirati več predavanj, ki bi širila obzorje zaposlenemu človeku. Podjetja naj bi pripravila tečaje, s pomočjo katerih bodo žene dobile kvalifikacijo za poklic, ki ga opravljajo. Mnoge žene namreč delajo kot ne kvalificirane delavke. Ljudska univerza ne more zadostiti vsem potrebam.

V mestu bi bila potrebna vsaj ena trgovina, ki bi bila ves dan odprta, skrajni čas bi bil, da se uredi trgovina z zelenjavo, ki posluje v nemogočih pogojih. Na račun tega je bilo v Črnomlju že precej kritik. Mnoge lokale na novo

urejajo in odpirajo, samo zelenjavna trgovina mora živorezati v nekdanji mesnici, ki meri približno 3x4 metre, razen tega pa nima kletnih in skladiščnih prostorov. Tudi šiviljska delavnica naj bi dobila svoje mesto, da ne bi žene iskale teh uslug v drugih krajih, kot v Metliki in Novem mestu, ali pa pri raznih šušmarjih.

Tu je nakazanih le nekoliko nalog in problemov, ki jih je konferenca obravnavala in na osnovi katerih so bili sprejeti zaključki za bodoče delo novo izvoljenega 25-članskega predsedstva. Jasno je, da bo pri reševanju teh in drugih vprašanj imela zelo veliko vlogo stanovanjska oziroma krajevna skupnost. Ta bo morala svoje delo v bodoče poživiti in pritegniti ljudi, ki so voljni na tem področju delati in imajo za to tudi veselje in smisel. **Lojze Stariha**

10. februarja je bil v Črnomlju občni zbor sindikalne podružnice javnih uslužbencev. Predsednik je poročal o delu v minulem obdobju in navzoče seznanil tudi s planom letošnjega dela. V živahni razpravi so člani govorili o problemih, ki jih tajejo že dalj časa. Ustavili so se predvsem pri stanovanjskem vprašanju, ki je zelo pereče, kljub temu da je bilo v zvezi s tem doseženih že precej uspehov.

Govorili so tudi o dopustih in letovanjih, o dvigu življenjske ravni in o novem načinu plačevanja v javni upravi ter kopici drugih vprašanj. Soglasno je bil izvoljen nov odbor podružnice. Želimo mu kar največ uspehov.

ZA VARNO IN SREČNO VOŽNJO, TOVARIŠI ŠOFERJI!

Združenje šoferjev in avtomobilstov - podružnica Črnomelj je na svojem običnem zboru pregledal plovce svojega dela v preteklem letu. Društvo zavzema področje Bele krajine in ima 94 članov, med njimi 2 častna člana.

Res bi bilo težko le z nekaj besedami opisati tako plodno in pomembno delo združenja, zato le nekaj podatkov o delu v preteklem letu.

Združenje je organiziralo tečaj za kvalifikacijo in visoko kvalifikacijo svojih članov. Za visoko kvalifikacijo je opravilo izpit 8 članov, za kvalifikacijo pa 12. Na vseh osnovnih šolah so imeli člani združenja v mesecu prometne varnosti predavanja o tem. Predavanj se je udeležilo nad 3000 učencev. Na tekmovanju »Spoznavaj varnost prometa!« v Krškem so prejeli člani ekipe združenja diplomu. V lanskem letu so proslavili dan šoferjev v zvezi z 20. obletnico vstaje. V Črnomlju so priredili veliko svečanost, manifestacijo s spreedom in imeli svečano sejo. Za člane in druge so priredili 4 predavanja s filmi, ki so bila zares dobro obiskana. Tudi v tednu boja proti alkoholizmu so imeli več predavanj o posledicah alkoholizma v prometu.

Skoraj na vseh sestankih so razpravljali o nujnosti rekonstrukcije belokranjske magistralne Gorjanci - Vinica. Skoda, ki jo utrpijo motorna vozila na tej cesti, gre v milijone. Člani združenja si že dolgo želijo, da bi dobili kje skromen kotiček, kjer bi se lahko sestajali. Prisiljeni so, da se sestajajo tudi v gostilnah.

Vedno bolj čutimo, da bi bilo potrebno večje sodelovanje med našim združenjem in ostalimi družbenimi ter političnimi organizacijami, saj smo tudi mi pomemben dejavnik v gospodarstvu. O našem delu govorijo številke in uspehi. Malokdo se zmeni za našo malo o nas pišejo. Ne prosimo za denar, temveč si ga udarniško prislužimo s trdim delom, tako da imamo sredstva za najnужnejše poslovanje,« so mi povedali člani upravnega odbora.

Občnega zbora se je udeležil tudi tovariš Novak iz republiškega ZSAM, ki je med drugim dejal: »Delo združenja je uspešno, pogrešam pa med vami predstavnikov organizacij in družbenih institucij.« - Na sliki: s prostovoljnimi delom so si člani črnomaljske podružnice šoferjev in avtomobilstov prislužili denar za stroške predavanj, tečajev in seminarjev! (Foto: Jože Skof)

PRAVA SMER V KMETIJSTVU

Leto 1961 je bilo v naši občini znatna prelomnica v razvoju družbenega sektorja kmetijstva. Za napredek kmetijske proizvodnje je bilo planiranih 269 milijonov din; od tega je bilo že izkoriščenih 153 milijonov. Ta sredstva so bila uporabljena za zgraditev hlevov za 1400 glav goveje živine na kmetijskem obratu kmetijske

zadruga, nabavo strojev in izboljšanje rodovitnosti na 370 ha kultiviranih stelnjskih površin. Kmetijska zadruga si je v letu 1961 postavila temeljit program za povečanje kmetijske proizvodnje, izboljšanje rodovitnosti meliriranih stelnjskih tal, boljše sodelovanje med lastno proizvodnjo in proizvodnjo zasebnih kmetovalcev ter za pridobivanje novih kmetijskih površin. Pitanje goveda je osnovna proizvodna smer kmetijskega obrata. Tako predvidevajo, da bodo 1962 zredili 1575 pitalnih goved.

S kultiviranjem 270 ha stelnjskih površin v Grib-

ljah in Krasincu, 56 ha v Črnomlju in 52 ha v Dragatušu so postavili temelje socialističnemu sektorju kmetijstva. V teh predelih bodo postopno vključevali zemljišča, ki jih bodo kmetovalci ponujali zadrugi. Z nadaljnjimi melioracijami pa bodo pridobivali še nove površine. S tem bodo ustvarjeni temelji za bodoči agrokombinat.

Po programu kmetijske zadruge bo dobilo pogodbeno sodelovanje med zadrugo in zasebnimi kmetovalci drugačno obliko, kot jo je imelo doslej. Zasebna in družbena proizvodnja bosta tesno povezani in se bosta med seboj dopolnjevali. Zadruga bo

nudila zasebnim proizvajalcem umetna gnojila, seme, strojne usluge in podobno, kmet bo pa lahko dal zadrugi kot protivrednost seno, slamo, zrnje, teleta, prašiče in podobno. Izboljšati kmetijstvo in povečati kmetijsko proizvodnjo s sodelovanjem obeh sektorjev in postopna socializacija kmetijske proizvodnje - je temelj vseh načrtov kmetijske proizvodnje v naši občini.

Športni dan v Starem trgu ob Kolpi

7. februarja so imeli pionirji iz Starega trga ob Kolpi športni dan. Izvedli so tekmovanje v sankanju. Tekmovalci so bili razdeljeni v dve skupini: v starejši in mlajši pionirje. Na 300 metrov dolgi progi je med mlajšimi pionirji zmagal Jože Butala, učenec 3. razreda, med starejšimi pionirji pa je bila najboljša učenka 8. razreda Ivaka Kuzma. Najboljši posamezniki: mlajši pionirji: Jože Butala, 3. razred; mlajše pionirke: Katka Kaps, 4. razred; starejši pionirji: Jurij Suster, 8. razred; starejše pionirke: Ivanka Kuzma, 8. razred. Starejši pionirji in pionirke so tekmovali tudi v dvojicah. Med moškimi sta zmagala Jurij Suster in Vinko Kobe, oba iz 8. razreda, med dekletki pa Ivanka Kuzma in Ivanka Bukovec, tudi iz 8. razreda. J. S.

Končno le prostori za črnomaljsko mladino

Katastrska uprava v Črnomlju se je preselila v nove prostore in tako sprostila tri prostore v pritličju stavbe na Trgu revolucije.

Izpraznjene prostore bodo sedaj uredili za potrebe centralne občinske knjižnice s čitalnico, poleg tega pa bo dobila svoje prostore tudi mladina. Tako bo ugodno večletnim željam, po klubskih prostorih, kjer naj bi se ob televizorju in drugih dejavnostih zbirala črnomaljska mladina. Z adaptacijo in opremljanjem prostorov so že pričeli.

Razveselite znanje in svojce v tujini z DOLENJSKIM LISTOM!

VSEM DELAVCEM, KMETOM IN LJUDSKIM IZOBRAZENCEM NA PODROČJU ČRNOMALJSKE OBČINE ISKRENO VOŠČIMO ZA PRAZNIK - 19. FEBRUAR - IN SE PRIPOROČAMO

»BELT«

BELOKRANJSKA ŽELEZOLIVARNA IN STROJNA TOVARNA ČRNO MELJ

Obletnico zasedanja prvega slovenskega parlamenta praznujemo v znamenju nadaljnega poglobljanja delavskega in družbenega samoupravljanja. Vlagajmo tudi vnaprej vse sile in sposobnosti za dosego vseh načrtov, ki si jih postavljamo za lepše in boljše življenje naših delovnih ljudi:

Občinski ljudski odbor ČRNO MELJ

Občinski odbor SZDL • Občinski komite ZKS • Občinski komite LMS • Občinski odbor ZB • Občinski odbor ZVVI • Občinski odbor ZROP • Občinski sindikalni svet • Občinski svet Svobod in PD • Občinski odbor RK • Občinska gasilska zveza • Občinski odbor DPM • Občinska zveza za telesno vzgojo

OB SLAVNI OBLETNICI ZASEDANJA PRVEGA SLOVENSKEGA PARLAMENTA TOPLO POZDRAVLJAMO LJUDSTVO BELE KRAJINE, POSEBNO PA PREBIVALSTVO OBČINE ČRNO MELJ!

„Lič“

LITOŽELEZNA INDUSTRIJA ČRNO MELJ

Kandidati za revijo

Odkar je lansko jesen bil sprejet sklep, da bo 1962. leta »Okrajna revija kulturne dejavnosti«, se je delo kulturno-prosvetnih društev in Svobod spet močno razgibalo. Da je to res, med drugim potrjujejo tudi besede tovariša Slavka Žnidaršiča, vodje zabavnega ansambla prosvetnega društva »Emil Adamič« iz Mokronoga, enega od kandidatov za revijo. Takole je dejal:

»Za nas je revija motor, ki nas še bolj poganja k temeljitejšemu delu. Na reviji pa si bomo verjetno pridobili nove izkušnje, ko bomo primerjali delo in uspeh ostalih ansamblov v okraju.«

Bila so tudi mnenja, zakaj ne bi iz vsake občine sodelovale skupine in ansambli po določenem ključu, kot so lansko leto. Eni so zagovarjali to, drugi pa kvaliteto, ki narekuje izbiro najboljšega. Tudi stališče prvih, da izbor po strogi kvaliteti zožuje krog tistih, ki se bodo na revijo pripravljali, ni bilo neutemeljeno. Zato bodo vsi, ki resno delajo, imeli možnost nastopa ob občinskih kulturnih tednih, na izmenjavi gostovanj ipd. V tolažbo vsem, ki so imeli pomisleke zaradi števila skupin: skoraj 30 jih je. To pa ni malo. Kvečjemu smo znali premalo izkoristiti te kvalitetne domače skupine.

Več koristnih in dobro organiziranih gostovanj!

V nekaterih krajih so včasih v resni zadregi, ker mesec ali dva domače skupine ne morejo dati nobene prireditve. Razumljivo, niso profesionalci; z igrami, petjem in glasbo se ukvarjajo le v prostem času. Tega pa ni veliko. Gostovanja so kot nalašč za take vrzeli. Premišljena in racionalna organizacija jih tudi poceni. In skoraj vsi bi radi gostovali. Okrajni svet bi taka gostovanja z veseljem posredoval. Podjetnejši gredo kar sami na pot. Mešani pevski zbor DPD Svoboda »Dušan Jereb« iz Novega mesta bo gostoval še pred revijo pri slovenskem kulturno-prosvetnem društvu »Triglava« v Karlovcu.

Prijave prihajajo počasi — toda prihajajo. Pomisleki, drobna nesoglasja okoli repertoarja, konkurenca, vse ima svoj vpliv. Saj je še vedno čas. Zakaj bi bili prvi mi prvi? Najprej moramo malo pogledati drugam, prisluhniti ocenjevalnim komisijam, potem pa še piliti, piliti in presenetiti. Če bo uspeh, bo to največje priznanje — morda edino.

»Ničče iz občinskega sveta Svobod se ne zanima za naše delo. Prepuščeni smo čisto sami sebi,« toži »6 CR-NIH« iz Črnomlju.

»Občinski svet Svobod je zelo zainteresiran, da naš oktet sodeluje na okrajni reviji in smo o tem razpravljali na seji sosveta za glasbeno dejavnost,« je zapisal vodja moškega vokalnega okteta DPD Svobode na Sevnem. Tudi skupine iz drugih občin so zadovoljne s po-

zornostjo, s katero spremlja občinski svet njihovo delo in priprave.

Ko prelistavamo prijave smo malo presenečeni. Iz sevniske občine ni še nobene prijave. Lani so se dobro odrezali. Kar štiri skupine so sodelovale na okrajnih revijah. Sicer pa — rok še ni potekel.

Program bo sodoben in domač

Program vseh doslej prijavljenih je sodoben, domač. Dela jugoslovanskih avtorjev osvajajo odre dramskih skupin. Igralska skupina DPD Svobode »Bratov Milavce« se je odločila za Marinčev komedijo »Poročil se bom s svojo ženo«. Takole pravijo: »Do te odločitve nas je privelo dvojje: da ima naša

8. februarja dopoldne je bila v dvorani Zavoda za izobraževanje kadrov v Novem mestu skromna, a prisrčna slovesnost: predsednik okrajnega sveta Svobod tovariš Janez Gartner je čestital povabljenim predstavnikom občinskih svetov Svobod in društev iz občin za slovenski kulturni praznik. Skromna knjižna priznanja za poštovno delo v društvih so dobili: Jakob Dernač, Savica Zorko, Franjo Vadnal, Franc Baškovič, Bogo Javornik, Andrej Petek, Dušan Muc, Elka Škrabac, Rafko Stančič, Zvonko Pustavrh, Vilko Videčnik, Mira Miklič, Milan Uhan, Zora Celar, Adolf Grum, Vladimir Bajc, Mara Glonar, Ernest Jazbec, Polde Cigler, Tea Bajec, Marjan Misson, Marija Sal, Anton Pečarič, Milka Škrabar, Jože Videtič, Darko Mižigoj, Franc Jurešič, Vlado Sušter in Anton Horjak. Slavja so se udeležili tudi člani predsedstva okrajnega sveta Svobod in predstavniki okrajnega odbora SZDL.

Pesem med belimi hodniki

Prvi samostojni nastop mešanega pevskega zbora Svobode DUŠAN JEREB iz Novega mesta — V bližnji prihodnosti koncerti v Šentjernej, Karlovcu in drugod

Malo znano ali skoraj neznano je, da v Novem mestu pri Svobodi »Dušan Jereb« že več kot leto dni živi in dela mešani posameznih članov na šani pevski zbor, ki ga vodi pevovodja Ernest Jazbec. Sami mladi fantje in mlada dekleta so se zbrali, da bi peli in s pesmijo razveseljevali sebe in druge. Koliko veselja je v teh ljudeh! Kljub delu v tovarnah — večinoma so člani pevskega zbora delavci — hodijo dvakrat tedensko zvečer k vaju. Od dihalnih vaj preko osnovnih pojmov v petju do vsakokratnih tehničnih vaj in obdelave posameznih pesmi gre njihova pot pri tem zboru. Izvolili so tudi upravni odbor zbora, ki mimo drugega vodi evidenco o vajah, razpravlja o problemih zbora in pod. In tako delajo, ne da bi kdo kaj več vedel o njih. Vadijo in se izpopolnjujejo.

Doslej mešani pevski zbor samostojno še ni nastopil, kajti pri njem velja načelo: ne nastopaj prej, preden kvaliteta ni na primerni višini! Bač pa je zbor sodeloval z drugimi pev-

skupina veselje do igranja komedij, drugi pa, ker je to delo sodobno. Zaradi sodobne vsebine se je odločil za Igorja Torkarja »Pozabljene ljudi« tudi igralski kolektiv mladinskega prosvetnega društva »Matej Bor« na gimnaziji v Črnomlju.

»Pri svojem delu posvečam precej pozornosti naši parti-zanski pesmi. Na ta način spoznajo pevci našo preteklost pa tudi z glasbenega vidika so te pesmi zanimive, polne in doživljene,« pravi zborovodja mladinskega pevskega zbora Marija Mikeln.

Brez težav tudi ne gre. »Oktet ima nastudiranih preko 120 narodnih, borbenih in umetnih pesmi. Ne moremo se še odločiti, s katerimi bomo nastopili na reviji,« pravijo senovski pevci. Saj res

ni lahko. Šele na posebni prireditvi prihodnji mesec se bodo odločili.

Revija: spodbuda za delo!

Napačno bi bilo misliti, da je vse delo usmerjeno samo na priprave za revijo. Mislijo tudi na redne prireditve doma, tradicionalne zabave pred pustom, reden študij glasbene teorije in vokalno tehnične vaje, pripravljajo programe za klube. Revija ni nikomur edini cilj, je pa spodbuda za delo. Tako mišljenje o reviji imajo v Novem mestu.

»Revija je pozitivna predvsem zato, ker se morajo ansambli temeljito pripraviti zanj. Pozitivno je tudi to, da se dosežki pokažejo širši javnosti, da se izmenjajo mišljenja, da se izluščijo pomanjkljivosti in končno da s tem dobe ansambli vsaj malo priznanja.«

V Brežicah pa: »Revije so pozitivne zaradi tega, ker se dramske skupine dobro pripravijo. Takrat dajo vse od sebe, da bi zasedle boljša mesta.« In v Črnomlju: »Tako prireditve so za nas izvalje zelo koristne pa tudi za občinstvo zelo zanimive.«

So pa tudi kritike. Vendar niso povsem točne, saj tako ni bilo, kot pravi tale izjava: »Vsako pevsko revijo si zamislim kot prisrčno srečanje mladih pevcev in strokovni posvet zborovodij. Zborovodje naj bi izmenjali med seboj izkušnje, strokovna komisija pa naj bi jim dala napotke za bodoče delo. Ravno to pa smo na vseh revijah doslej pogrešali.« Kaj pa so bile lanske revije mladih pevcev, če ne prisrčno srečanje pojoče mladine? Taka je bila ocena večine. Tudi strokovni posveti niso izostali. Morda pa res niso bili dovolj poglobljeni in so koga razočarali? Tudi to se da popraviti.

V. M.

LEPOTA V GLINI

V steklenih vitrinah in na steni so zaživele čudovite barve... Ne na platnu in ne na papirju. V tenkočutni, skoraj lirčni prefinjenosti diha življenje s keramike.

MILAN KICIN in IVO DJUROVIČ. Oba izredno obvladata material in tehniko.

V avli študijske knjižnice smo ju spoznali, čeprav je v Novo mesto prišel samo KICIN. Zanimal nas je način njegovega dela in še kopica drugih reči, ki se človeku nehoti porodijo v mislih, kadar sreča umetnika.

»Zmeraj nekaj iščem in se pri vsakem izdelku znova učim. Morda tako kot igralec svojo vlogo...«

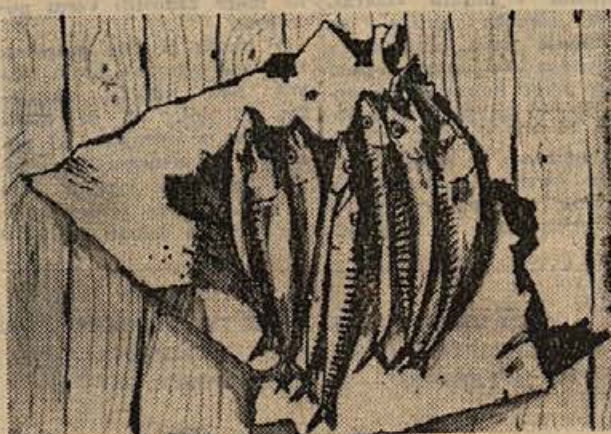
Skromen in neposreden nam je pripovedoval o svojih načrtih.

Ob slovesu smo morda brez razloga pomislili, ali teh reči v veži ne bo nihče čul. S prisrčnim nasmehom in malce hudomušno je dejal:

»Saj smo vendar v Sloveniji!«

Kdor je obiskal študijsko knjižnico in spoznal lepoto del obeh mojstrov, ne bo kmalu pozabil prelepih reliefnih kompozicij, kročnikov, vaz in vsega, kar sta nam nudila KICIN in DJUROVIČ.

Danja Bajc

Bogdan Borčič: SKUSE

Knjige za podeželje

Glavna zadruga zveza ima oddelek za tisk, ki redno izdaja zanimive knjige za podeželje oziroma za naše zadružnike. Za letošnje leto so dobili naročniki že decembra naslednje knjige:

Koledar, v katerem so zanimivi sestavki s področja kulturnega, političnega, gospodarskega in javnega življenja. Uredil ga je Matevž Hace.

Knjiga »Vojska in ljudje« vsebuje 15 povesti, ki so jih napisali naši znani mojstri-pisatelji. Izšla je ob 20-letnici vstaje slovenskega naroda in je že razprodana.

Zgodovino slovenskega naroda (V. zvezek) je napisal prof. dr. Bogo Grafenauer. Knjiga obravnava dobo od 1750 do 1848, ima številne slike in bo gotovo tudi za naše bralce zanimiva.

»Nega sadnega drevja« inž. Tatjana Hliščeve bo nedvomno dobrodošla sadjarjem, ki bodo našli v njej veliko dobrih in koristnih nasvetov.

»Pitanje telet in mladih goved«, izpod peresa znane strokovnjake inž. Jožeta Ferčaja na poljuden način obravnava, kako je treba

oskrbovati teleta in mlado goved.

Kmečka knjižna zbirka bo za leto 1963 izdala naslednje knjige: koledar za leto 1963, Ivana Bukoviča »Srečanje v Ameriki«, VI. zvezek Zgodovine slovenskega naroda, ki bo obravnaval dobo od 1848 do 1892 in Gozdarstvo v sedanjih pogojih, delo inženirja Adolfa Svetličiča.

Za vse štiri knjige bo cena samo 600 din, od tega bodo prejeli poverjeniki 10 odstotkov provizije.

V novomeškem okraju so zadruga v letu 1961 naročile naslednje število zbirk:

KZ Dol. Toplice 250, KZ Videm-Krško 200, KZ Šentjernej 447, KZ Brežice 225, KZ Sentjanž na Dolenjskem 250, KZ Škocjan 100, KZ Metlika 100, KZ Črnomelj 300, KZ Bretanica 300, KZ Trebnje 800, KZ Tržišče 200, KZ Sevnica 150, KZ Novo mesto 350, KZ Bizeljsko 200, KZ Ko-

stanjevica 80 in KZ Žužemberk 100.

V številu naročnikov so bile dolenjske zadruge najboljše na Slovenskem!

Utemeljena združitev v Novem mestu

Kot je bilo že objavljeno, sta se s 1. februarjem združila Zavod za izobraževanje kadrov in produktivnost dela — Novo mesto in Delavska univerza — Novo mesto. Namen združitve je, da bi se delo obeh ustanov na področju občine Novo mesto tesneje povežalo in vskladilo. Zavod je prevzel v svoj program celotni program Delavske univerze — Novo mesto in bo tudi nadaljeval z oblikami izobraževanja, ki jih je do sedaj izvajala Delavska univerza — Novo mesto (šola za življenje, tedenska poljudnoznanstvena predavanja, jezikovni tečaji in pod.). Prepričani smo, da bo združitev obeh ustanov pripomгла k še večjemu uspehom na področju izobraževanja, ker so s tem dani za delo vsestransko boljši pogoji.

Viktor Povše: DOLENJSKI MOTIV (1961)

Skrivnost za vse

Ste se že kdaj vprašale, zakaj njej tako lepo pristaja obleka, plašč, klobuk ali čevlji? Tudi sami ste zadnjič odšli čedno vsotico denarja za nov plašč, pa se vam zdi, da ni tak, kot ste si ga želeli. Nekaj mu manjka... Tudi z obleko nekaj ni v redu in znanca, ki vas je prva videla v njej, vam je kar odkrito povedala, da bi bilo bolje, če... no, če bi bilo blago drugačne barve in če bi za vaše odvisne kilograme izbrali drugačen kroj. Skoraj ste ji zamerili to odkritost, toda niste storili prav. Saj ima sama manj denarja kot vi, pa ji vendarle na skrivnem zavideate, kako imenitno se zna obleči.

V čem je pravzaprav ta skrivnost? Posvetujte se najprej z ogledalom! Če ne ti tudi kar najenostavnejši

Dvodelno obleko ali kostim, ki smo se ga naveličale, lahko lepo pozivimo z dodatkom iz temnejšega zameta. Za majhen denar bomo imele v omari novo oblačilo!

boste preveč usmiljeni s seboj, vam bo povedalo, čemu se morate odreči in kaj lahko brez tveganja prinesete iz trgovine.

Ne ravnajte se preveč po modnih časopisih, če vaša postava ni podobna tisti, ki jo ima manekenka na sliki. In nikar preveč ne vzdihujte po vpadljivih barvah, če ste malo obilnejši! Obleka pastelne ali malo zamolkle barve vam bo resnično dobro pristajala in v njej se boste lahko pojavile kjerkoli. Nihče vam ne bo mogel očitati, da nimate okusa! Seveda pa morate zbrati

KAKO ČISTIMO POHIŠTVO

● Poltirano pohištvo čistimo tako, da najprej temeljito izbrisemo prah, nato namažemo polituro z mešanico dveh delov finega olja in enega dela denaturiranega alkohola. To dobro premešamo, nakar namočimo krpo, jo dobro ožmimo in zdrgnemo z njo pohištvo. Če je na nekaj mestih politura poškodovana, naj to popravi mizar.

● Lakirano pohištvo čistimo s hladno vodo, v kateri smo prekuhalj plateno vrečico z otrobi. Krpo namočimo v to raztopino in očistimo z njo pohištvo.

● Barvano pohištvo najbolje očistimo s prekuhanim milom. 10 dkg nestranskega mila prekuhamo v litru vode. Z ohlajeno, gosto mešanico namažemo pohištvo, nato pa ga umijemo s čisto mlačno vodo in zdrgnemo s suho krpo.

kroj, ki je zmeraj lep in se v njem dobro počutimo.

Važno je, da k obleki izberete tudi take čevlje, ki vam ne bodo pokvarili truda, ki ste ga imeli z obleko.

Nekateri otroci pa so morali bolni in nesproščeni, in zato v šoli ne uspevajo tako, kot bi njihovi starši želeli. Dostikrat je tak otrok doma kaznovan ali pa mu obljublajo nagrade, samo da ostane v šoli odličnjak, samo da se lahko starši pohvalijo: »Naš je pa spet odlični!«

V mnogih primerih so si

Ne nosite jakastih čevljev k športni obleki, puloverju ali jopici! Prav tako tudi športni čevlji ne sodijo k svili ali k lahkim poletnim desenom.

starši vtepi v glavo, da mora njihov otrok v življenju dobiti nekaj velikega. Hočejo, da bi bil zdravnik, umetnik ali inženir, ne vprašajo pa se, ali je otrok sposoben to doseči. Če takemu odličnjaku v višjih razredih spodeli in začne dobivati slabše ocene, dolžijo starši slabo družbo ali nepravilen učni načrt, učitelje in vzgojitelje, češ da jih niso znali naučiti. Taki starši precenjujejo svojega otroka.

Vsaka mati si želi, da bi njen otrok v šoli dobro uspeval, kdor pa hoče za vsako ceno imeti odličnjaka, naj trezno premisli, če ima njegov otrok pogoje za tako oce-

In kadar izbirate barve, oglejte si prej naravo okrog sebe! Ali ni vse v čudoviti harmoniji? Ste že kdaj rekli, da jesenski list ne pristoji rjavemu deblu, da se modrina neba ne sklada z razcevelo češnjevo vejico ali, da bi moral biti oblaček na obzorju zelen?

no. Če od otroka, ki ni poseben bister, zahtevamo, da je po vsej sili odličnjak, in se mora učiti od zore do mraka, mu s tem mnogo več škodujemo, kot koristimo. Namesto da bi otrok nekaj uric preživel na zraku in soncu s svojimi vrstniki, mora sedeti pri knjigi. Če doživlja to več let zapovrstjo, postane zakrknjen, zasvoča družbo in sploh začne kazati duševne motnje. Navadno je poslušen, dokler ga starši silijo k učenju, ko pa se osamosvoji (pride na univerzo), popusti in začne pohajkovati. Nado knaditi hoče vse tisto, kar je v rani mladosti zamudil na ljubo svojim staršem. Ra-

Če ste majhne rasti...

Če ste majhne rasti, ne bodite zaradi tega nesrečni, temveč pri oblačenju upoštevajte naslednje nasvete, pa ne bo nihče rekel, da niste dovolj veliki:

1. Izogibajte se volanov in resic!

Naši solarki je obleka pre-majhna. Če odrežemo rokave in prišijemo spodaj kos enakega blaga, bo novo krilce prav okusno. Za okras napravimo velike šive iz volne. Lahko tudi kombiniramo: spodnji del krilca in bluzo iz enakega blaga.

2. Obleke naj bodo gladke, ga krojal!

3. Ne nosite dolgih in širokih jopic z velikimi ovratniki!

4. Ne nosite zelo širokih kril!

5. Ne oblecite krila in bluze v nasprotujočih si barvah!

6. Veliki gumbi so prepovedani!

7. Zelo dolgi lasje vas še zmanjšajo!

8. Nakit in modni okraski naj bodo čim manjši!

9. Torbica ne sme biti velika!

10. Pretirano visoke pete niso umestne!

Predpusne dobrote

Pustni krofi: tri čerti kg moka, 8 dkg olja, 10 dkg sladkorja, 4 rumenjaki, 2 žlici rumca, sol, 3 dkg kvasa, 3 del mleka, marmelada, mast, sladkor v prahu. — V presejano in pogreto moko vlijemo vzhajani kvas, mleko, sladkor, sol, rumenjake, in olje. Testo stepamo toliko časa, da se delajo mehurčki, nato pustimo vzhajati. Na dobro pogretem in pomokanem prtu testo razvaljamo za prst debelo, oblikujemo krofe in jih nadevamo z marmelado, nadevani del pa pokrijemo z enako velikim nadevanim delom testa. Nato z manjšim modelom izrežemo obliko krofa in spet pustimo vzhajati. — Krofe položimo v mast z vzhajano stranjo, posodo pokrijemo, nato jih obrnemo, da zarumene še na drugi strani. Poberemo jih na sito in posujemo s sladkorjem.

PO LETNI SKUPSCINI PARTIZANA SLOVENIJE

Na razveseljivi prelomnici

Pred nedavnim je bila v Ljubljani letna skupščina Partizana Slovenije — zveze za telesno vzgojo. Ker je Partizan v našem okraju najmočnejša telesnokulturna organizacija, saj obsega 26 društev, smo se odločili, da si malo približemo ogledamo delo letošnje skupščine — prve po lanskem slovenskem kongresu telesne kulture. Prav ta skupščina je velikega pomena za nadaljnji razvoj društev, saj je prinesla marsikaj novega. Zato ni čudno, če so jo nekateri imenovali prelomnico v delu Partizana.

Letni skupščini so letos prisostvovali vsi najvišji funkcionarji Partizana Jugoslavije s predsednikom M. Radovanovićem in podpredsednikom Zoranom Poličem na čelu. Navzoči so bili tudi številni politični, javni in kulturni delavci.

Ze v referatu podpredsednika Partizana Slovenije tov. Lenarčiča je bilo zaslediti težnjo, da se pri delu Partizana najdejo nove in uspešnejše poti razvoja. V štirih letih po zadnji skupščini je Partizan že zelo prilagodil svojo dejavnost družbenim potrebam in komunalnemu sistemu in največjo skrb posvetil razvoju splošne telesne kulture v komuni. Na tem področju pa bo treba storiti še več, zlasti pri razširjanju splošne telesne vzgoje in rekreacije v tovarne, šole, stanovanjske skupnosti itd.

Zelo živahna razprava se je razvila o novem pravilniku, po katerem bo odslej imel Partizan Slovenije podnaslov »zveza za splošno telesno vzgojo«. Pomemben je bil prispevek k razpravi, ki ga je dal tov. Zoran Polič, član ZIS in podpredsednik Partizana Jugoslavije. Omenil je, da je nujno, da ima organizacija svoj delovni program, prav pa je, da se program

prilagodi pogojem v posamezni komuni. Demokratičnost programa se mora videti v vsebini in v izvajanju. Sedanji program Partizana je sodoben in ustreza pogojem našega razvoja, toda marsikje so metode za njegovo izvajanje zastarele, v sebi imajo preveč »sokolskega« in »starošportnega«. Zato je treba izbrati najboljše delovne metode in enkrat za vselej prelomiti s preživelimi ter največjo skrb posvetiti vzgoji sposobnih strokovnih kadrov.

Tov. Polič je tudi naglasil, da je treba paziti, da ne bi pri tem, ko podiramo en centralizem, zašli v drugega. Dogaja se namreč še marsikje, da odločanje v društvih ni kolektivno, pač pa imajo vsi besedo le nekateri posamezniki. Zato je treba članstvo vzgajati v demokratičnem duhu, da se taki primeri ne bodo pojavljali. Slovenija je že več let nosilec idej o enotnosti telesne kulture. Ta načela so postala znana in veljavna v vsej Jugoslaviji. Enotnost pa ne pomeni pot k likvidaciji posameznih organizacij, marveč k tesnemu povezovanju, k sodelovanju, skupni politiki, obenem pa k popolni samostojnosti in svobodi v delu posameznih organizacij.

To je bil obenem odgovor vsem, ki še vedno pričakujejo, da bo Partizan likvidiran, da ga bodo razpustili. Taka namigavanja so brez osnove, med temi tudi več kot štiri desetim iz novomeškega okraja. Posebna priznanja je podelil tudi Partizan Jugoslavije.

Predsednik Zveze za telesno kulturo Slovenije tov. Zemljarič je poudaril pomembnost letošnje skupščine, ki sodi med najpomembnejše dogodke v slovenski telesni kulturi v zadnjem času.

Splošni telesni vzgoji je treba dati centralno mesto v naši telesni kulturi. K temu nas sili predvsem močna industrializacija in avtomatizacija ter mnoge telesne hibe, ki se s tem v zvezi pojavljajo pri naši mladini.

V bogati in zanimivi razpravi so sodelovali tudi nekateri delegati iz našega okraja, med njimi tudi predsednik ObZTK Novo mesto tov. Serini.

Po razpravi so volili nov odbor Partizana Slovenije, ki ga bo odslej vodil tov. Jenko, v odboru pa sta iz našega okraja še tov. Nevtika Hrtnjak od Partizana Stopiče in tov. Jože Malič kot predsednik odbora za splošno telesno vzgojo pri Okrajni zvezi za telesno kulturo Novo mesto.

Ob zaključku je Zveza za telesno kulturo Slovenije podelila številna priznanja najzaslužnejšim telesnovzgojnim delavcem iz cele Slovenije, med temi tudi več kot štiri desetim iz novomeškega okraja. Posebna priznanja je podelil tudi Partizan Jugoslavije.

Jadralni modeli v gimnazijski telovadnici

Novomeški modelarji so 11. februarja v gimnazijski telovadnici v Novem mestu preizkusili male jadralne modele na pogon z gumo. Tekmovali so Dusan Zupanec, Franc Klemenčič, Adolf Suštar in Jože Uhan. Male, komaj gram težke enokrilne modele, ki so jih sami izdelali, so spustili po telovadnici in jim merili čas. V zraku je najdlje — 83 sekund ostal Zupanecov model, medtem ko je Klemenčičev letel 76,6 sekunde. Ker je za let teh modelov potreben popolnoma prazen prostor, se je precej modelov v telovadnici zrušilo in polomilo. V telovadnici novomeške osnovne šole pa so dosegli že čas 2 minuti in 40 sekund, kar daje veliko upanja, da se bodo ti tekmovalci zelo dobro uvrstili tudi na slovenskem prvenstvu. Čeprav je ta šport v Novem mestu še mlad, so modelarji dosegli že vrsto uspehov na okrajnih ter republiških in zveznih tekmovanjih.

Z uživanjem mleka krepimo zdravje!

Ze pred zimskimi počitnicami so taborniki čete »Belih brez« iz Črnomilja organizirali tekmovanje v sankanju Udeležilo se ga je 50 otrok. V štirih skupinah so se pognali na tekmovalno progo in se borili za desetinke sekunde. Na čajanki, ki je bila popolnoma, so bili objavljeni rezultati, zmagovalcem posameznih skupin pa so bile razdeljene praktične nagrade.

Zmagovalci so bili: pri mlajših tabornikih Tatjana Zakrajšek, pri mlajših tabornikih Boris Grgoraš, pri tabornikih Jelka Dereani in pri tabornikih Toni Muc in Igo Kvas.

Med zimskimi počitnicami so taborniki organizirali dvodnevni izlet s smučmi na Mirno goro. Kljub velikemu zanimanju, ki so ga taborniki kazali za ta izlet, se ga je udeležilo le malo članov Najbrž zato, ker nimajo vsi smučarske opreme. Tisti, ki so šli na izlet, so prijetno preživeli dan na snegu. Pomerili so se v slalomu in akrobiji na improvizirani 15-metrski skakalnici. Kar prehitro je minil čas, ko so se morali spustiti v dolino.

Šahovsko prvenstvo Novega mesta

Ceprav se prvenstvo bliža koncu, prvo mesto še ni oddano. Se vedno štirje igralci lahko osvojijo naslov prvaka. Kateremu izmed četvorice Škerlj, Radovanović, Penko in Sitar bo to uspelo, bomo videli šele, ko bodo odigrane zadnje partije. Lahko rečemo, da tako zagrižene borbe za prvo mesto že dolgo nismo videli na mestnem prvenstvu.

Tudi v zadnjih kolid so se presenečenja nadaljevala: Bartolj je z remiji proti Jenku, Tisu in Adamcu odpadel iz borbe za prvo mesto, Penko je

izgubil z Adamcem, Škerlj pa bo najbrž brez nadaljevanja predal Kranjcu prekinjeno partijo, v kateri ima figuro marja. Tudi Tisu si je zmanjšal možnost za osvojitve II. kategorije, vendar še ni vse izgubljeno.

Stanje po 11. kolu: Radovanović 8,5 (1), Sitar 8 (2), Škerlj 7,5 (3), Penko 7 (1), Tisu 6,5 (1), Adamc 6 (1), Bartolj 6,5, Ilic 5, Malčarič 4 (1), Matjašević 4, Kranjc 3,5 (3), Čudnik 3 (2), Jenko 2,5 (2), Hrovatič 2,5 (1), Potrč 2, Istenik 1 (2).

Slavko Sitar

V TEM TEDNU VAS ZANIMA

Tedenski koledar

Cetrtek, 15. febr.: Vesela Petek, 16. febr.: Danilo Sobotič, 17. febr.: Silvin Nedejla, 18. febr.: Dragoslava Ponedeljek, 19. febr.: Mitroslav Torek, 20. febr.: Leon Sreda, 21. febr.: Irena

KINO

Crnomelj, 16. in 18. februarja nemški barvni film »Grafica Marica«, 20. in 21. februarja poljski film »Eva hoče spati«.

Dol, Toplice, 17. in 18. febr. francoski film »Biodnica«.

Kostanjevica, 18. febr. ameriški barvni film »Clovek, ki je preveč vedel«.

Metlika, 17. in 18. februarja angleški film »Tom Still poje«, 21. febr. japonski film »Ulrica srani«.

Novo mesto — »Krkka«: od 16. do 19. februarja ameriški barvni film »Tarzanova največja pustolovščina«, od 20. do 22. februarja romanski film »Čičkova Baragaba«.

Novo mesto — Dom JLA: od 15. do 18. februarja japonski film »Sampion in igračka«, od 20. do 22. februarja ameriški film »Tarzanova borba«.

Trebnje, 17. in 18. februarja ameriški barvni film »Drevo življenja«, Predstava v soboto ob 19 in v nedeljo ob 15.30 in 18.30, 21. februarja italijanski barvni film »Raj na zemlji«, predstava v sredo ob 19. uri.

ZAHVALE

Ob izgubi naše ljubljene mame

ANE MRAK iz Gaberja se zahvaljuje vsem, ki so ji pomagali v času njene bolezni ter jo spremenili na njeni zadnji poti. Zahvaljuje sinovi in hčerke z družinami.

CESTNO PODJETJE v Izgradnji — Novo mesto

razpisuje naslednji prosti delovni mesti:

REFERENTA ZA OSNOVNA SREDSTVA s srednjo strokovno izobrazbo;

MATERIALNEGA KNJIGOVODJO za gradilišča (prednost imajo moški s prakso)

Prošnje z življenjepisom in opisom dosedanjih zaposlitev je treba poslati upravi podjetja v roku 10 dni po objavi razpisa. — Plača po dogovoru.

VSEM PREBIVALCEM ČRNOMALJSKE OBČINE VOŠIMO ZA NJIHOV PRAZNIK Z ŽELJO, DA BI SE ŠE NADALJE TRUDILI ZA GOSPODARSKI IN KULTURNI NAPREDEK DOMAČIH KRAJEV!

PRIPOROČASE

OPEKARNA KANIŽARICA PRI ČRNOMLJU

SPORED RADIO LJUBLJANA

Vsak dan: poročila ob 5.05, 5.00, 7.00, 8.00, 10.00, 12.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.30, 22.00, 23.00 in 24.00. Pisan glasbeni spored od 5.00 do 8.00.

PETER, 16. FEBRUARJA: 8.05 Arje iz Rossinijevega »Brivca« — 8.30 Glasba ob delu — 9.25 Kotiček za mlade ljubitelje glasbe — 11.35 Češka in poljska zabavna glasba — 12.15 Radijska kmetijska univerza — inž. Jože Silc: Hitro in učinkovito sušenje zraka — 13.30 Iz Amerike ra Orient — 14.05 Radijska šola za nižjo stopnjo — 15.45 Jezikovni pogovori — 17.05 Portret iz stare italijanske glasbe — 18.45 Iz naših kolektivov — 20.00 Zabavni orkester RTV Ljubljana — 20.35 Spoznavajmo svet in domovino! — 22.15 Oddaja o morju in pomorskih delih.

SOBOTA, 17. SEPTEMBRA: 8.05 Postarček v mladinski glasbeni redakciji — 8.35 Radijska šola za nižjo stopnjo — 9.25 Hollywoodski promenačni orkester — 11.30 Zabavna glasba za opoldne — 12.15 Kmetijski nasveti — dr. Vilko Masten: Mercurite — novo sredstvo za varstvo rastlin — 13.30 Slovenske narodne pesmi — 14.00 Od arje do arje — 15.30 Napotki za turiste — 17.05 Gremo v ki-

Vsem, ki so našo nepozabno mamo spremenili v njen zadnji dom v tako velikem številu, sosedom in prijateljem, ki so nosili vence, onim, ki so darovali evetje, in vsem, ki so nam ustno ali pisмено izrekli sočustvovanje, iskrena hvala.

Auščevi.

PREKLICI

Preklucijem izgubljeno zdravstveno izkaznico št. 311348, — Alojz Brulc, Vrhnovo 10, p. Mirna peč.

Ivan Jordan iz Jame preklucijem neresnične govorice proti Marjii Legan iz Jame in se ji zahvaljujem, da je odstopila od tožbe.

OGLASI

PRODAM posteljo z žimnicami in gozderice št. 43, Novo mesto, Kristanova 1.

JEDILNICO — orehov furnir — prodam. Poizve se pri: Vovk, Novo mesto, Valentičeva 5.

UGODNO PRODAM spalnico iz trdega lesa, Košir, Ljubljana-Mostje, Ulica 15. aprila 4.

PRODAM odlično rdečo-belo »Primo 150«, Petrič, železniška postaja Kandija.

HISO z sadnim vrtnom in večjo garažo v Smarjeti pri Novem mestu prodam. Marija Plut, Smarjeta 16.

POSESTVO z lepim stanovanjskim poslopjem in hlevom prodam. Naslov v upravi lista (194-62).

PRODAM večje količine dobre sene. Naslov v upravi lista (195-62).

KUPIM 300 kg SLAME, Kovačič, mltn, Novo mesto.

PLUG št. 6 ali 7 kupi Potočar, Dol, Kamence 33, Novo mesto.

GARAZO za dva avtomobila oddam najboljšemu porudniku. Suklje, Gubčeva 22.

PROFESORICA išče sobo, po možnosti s kuhinjo. Za uslugo instruiram. Naslov v upravi lista (198-62).

SPREJMEM takoj starejšo gospodinjko pomočnico samo za dopoldanske ure. Plača po dogovoru. Doljak, Novo mesto, Resljeva 7.

SPREJMEM mizararskega pomočnika — možnost nadur, plača zelo dobra, in vajenca; dvojna nagrada. Mizarstvo Jurkovič, Ljubljana, Gradaška 12.

GIBANJE PREBIVALSTVA

SEMIŠKI MATIČNI URAD SPOROČA
Januarja sta bila rojena en deček in ena deklita.
Poročili so se: Martin Lukežič iz Sadinje vasi in Marija Sever s Sel pri Semiču; Franc Grivec iz Kanade in Antonija Lukežič s Sel pri Vrčicah; Janez Stigler iz Kanade in Terezija Sušteršič iz Vrtače.
Umrli so: Jožefa Gruđen, gospodinja iz Semiča, stara 82 let; Martin Skala, kmet iz Mladice, star 87 let; Neža Petric, gospodinja iz Vavpce vasi, stara 72 let; Marija Skrinjar, kmet iz Črešnjave, star 65 let.

SEVNISKI MATIČNI URAD SPOROČA
Januarja ni bilo rojstev izven bolnice.
Poročila sta se: Karel Tomažič, kmetovalec iz Primoža, in Marija Mrgole, poljedelka iz Znojli.
Umrli so: Marija Mirt, gospodinja iz Blance, stara 74 let; Vera Goršek, upokojenka iz Arta, stara 51 let; Marija Kunej, upokojenka iz Arta, stara 70 let; Ana Cerjak, upokojenka iz Arta, stara 79 let; Jožefa Milnarčič, gospodinja iz Sevnice, stara 81 let; Mirko Soster, upokojenec iz Sevnice, star 61 let; Marija Kranjc, gospodinja iz Smarja, stara 92 let; Ivan in Nikolaj Korene, otroka iz Zlgarskega vrha, stara en mesec.

VIDEMSKO-KRŠKI MATIČNI URAD SPOROČA
Januarja sta bili rojeni dve dekliti.
Poroči ni bilo.

Umrli so: Ana Bevc, gospodinja iz Videm-Krškega, stara 55 let; Marija Bursič, posestnica iz Videm-Krškega, stara 83 let; Marija Vodopivec, gospodinja iz Ceste, stara 73 let.

NOVOMEŠKI MATIČNI URAD SPOROČA
Od 6. do 12. februarja je bilo rojenih 19 dečkov in 20 deklit.

Poročili so se: Mihael Brulc, kmetovalec iz Stopič, in Mihaela Judež, hči kmetovalca iz Vel. Orehka; Bogomil Verbič, kovač iz Regerče vasi, in Ana Hrovat, delavka iz Rajnuš.

Umrli so: Kares Kovadič, kmetovalec iz Skriljevega, star 74 let; Miha Hočevar, delavec iz Kočevja, star 57 let; Albin Dolgan, socialni oskrbovavec iz Prelesja, star 79 let; Jože Lindič, pleskar iz Mozija, star 37 let; Franc Kastelic, osebnj upokojenec iz Bršlina, star 78 let.

PRETEKLI teden so v novomeški porodnišnici rodile: Terezija Malenšek iz Mikote — deklita, Antonija Suklje iz Dol. Lokvice — deklita, Slavka Illovar iz Smarjete — deklita, Marija Cimermančič iz Jurne vasi — deklita, Veronika Gotlih iz Gor. Ponikev — deklita, Marija Perpar iz Krušnjega vrha — deklita, Marija Kužnik iz Salke vasi — deklita, Jožefa Dular iz Cegeljice — deklita in deklita, Marija Trempuš iz Vinice — deklita, Fanika Kovačič iz Skočjana — deklita, Jožefa Vrtar s Tančev gore — deklita, Marija Tomažević iz Semiča — deklita, Terezija Selko iz Dol. Maharovca — deklita, Anica Legan z Dvora — deklita, Barbara Bal-

PRETEKLI teden so se ponesrečili in iskali pomoči v novomeški porodnišnici: Milan Cunk, sin kmetijskega zavarovalca iz

PRETEKLI teden so se ponesrečili in iskali pomoči v novomeški porodnišnici: Milan Cunk, sin kmetijskega zavarovalca iz

PRETEKLI teden so se ponesrečili in iskali pomoči v novomeški porodnišnici: Milan Cunk, sin kmetijskega zavarovalca iz

PRETEKLI teden so se ponesrečili in iskali pomoči v novomeški porodnišnici: Milan Cunk, sin kmetijskega zavarovalca iz

PRETEKLI teden so se ponesrečili in iskali pomoči v novomeški porodnišnici: Milan Cunk, sin kmetijskega zavarovalca iz

PRETEKLI teden so se ponesrečili in iskali pomoči v novomeški porodnišnici: Milan Cunk, sin kmetijskega zavarovalca iz

PRETEKLI teden so se ponesrečili in iskali pomoči v novomeški porodnišnici: Milan Cunk, sin kmetijskega zavarovalca iz

PRETEKLI teden so se ponesrečili in iskali pomoči v novomeški porodnišnici: Milan Cunk, sin kmetijskega zavarovalca iz

PRETEKLI teden so se ponesrečili in iskali pomoči v novomeški porodnišnici: Milan Cunk, sin kmetijskega zavarovalca iz

PRETEKLI teden so se ponesrečili in iskali pomoči v novomeški porodnišnici: Milan Cunk, sin kmetijskega zavarovalca iz

PRETEKLI teden so se ponesrečili in iskali pomoči v novomeški porodnišnici: Milan Cunk, sin kmetijskega zavarovalca iz

PRETEKLI teden so se ponesrečili in iskali pomoči v novomeški porodnišnici: Milan Cunk, sin kmetijskega zavarovalca iz

PRETEKLI teden so se ponesrečili in iskali pomoči v novomeški porodnišnici: Milan Cunk, sin kmetijskega zavarovalca iz

PRETEKLI teden so se ponesrečili in iskali pomoči v novomeški porodnišnici: Milan Cunk, sin kmetijskega zavarovalca iz

PRETEKLI teden so se ponesrečili in iskali pomoči v novomeški porodnišnici: Milan Cunk, sin kmetijskega zavarovalca iz

PRETEKLI teden so se ponesrečili in iskali pomoči v novomeški porodnišnici: Milan Cunk, sin kmetijskega zavarovalca iz

PRETEKLI teden so se ponesrečili in iskali pomoči v novomeški porodnišnici: Milan Cunk, sin kmetijskega zavarovalca iz

PRETEKLI teden so se ponesrečili in iskali pomoči v novomeški porodnišnici: Milan Cunk, sin kmetijskega zavarovalca iz

PRETEKLI teden so se ponesrečili in iskali pomoči v novomeški porodnišnici: Milan Cunk, sin kmetijskega zavarovalca iz

PRETEKLI teden so se ponesrečili in iskali pomoči v novomeški porodnišnici: Milan Cunk, sin kmetijskega zavarovalca iz

PRETEKLI teden so se ponesrečili in iskali pomoči v novomeški porodnišnici: Milan Cunk, sin kmetijskega zavarovalca iz

PRETEKLI teden so se ponesrečili in iskali pomoči v novomeški porodnišnici: Milan Cunk, sin kmetijskega zavarovalca iz

PRETEKLI teden so se ponesrečili in iskali pomoči v novomeški porodnišnici: Milan Cunk, sin kmetijskega zavarovalca iz

PRETEKLI teden so se ponesrečili in iskali pomoči v novomeški porodnišnici: Milan Cunk, sin kmetijskega zavarovalca iz

PRETEKLI teden so se ponesrečili in iskali pomoči v novomeški porodnišnici: Milan Cunk, sin kmetijskega zavarovalca iz

PRETEKLI teden so se ponesrečili in iskali pomoči v novomeški porodnišnici: Milan Cunk, sin kmetijskega zavarovalca iz

PRETEKLI teden so se ponesrečili in iskali pomoči v novomeški porodnišnici: Milan Cunk, sin kmetijskega zavarovalca iz

PRETEKLI teden so se ponesrečili in iskali pomoči v novomeški porodnišnici: Milan Cunk, sin kmetijskega zavarovalca iz

PRETEKLI teden so se ponesrečili in iskali pomoči v novomeški porodnišnici: Milan Cunk, sin kmetijskega zavarovalca iz

PRETEKLI teden so se ponesrečili in iskali pomoči v novomeški porodnišnici: Milan Cunk, sin kmetijskega zavarovalca iz

PRETEKLI teden so se ponesrečili in iskali pomoči v novomeški porodnišnici: Milan Cunk, sin kmetijskega zavarovalca iz

PRETEKLI teden so se ponesrečili in iskali pomoči v novomeški porodnišnici: Milan Cunk, sin kmetijskega zavarovalca iz

PRETEKLI teden so se ponesrečili in iskali pomoči v novomeški porodnišnici: Milan Cunk, sin kmetijskega zavarovalca iz

PRETEKLI teden so se ponesrečili in iskali pomoči v novomeški porodnišnici: Milan Cunk, sin kmetijskega zavarovalca iz

PRETEKLI teden so se ponesrečili in iskali pomoči v novomeški porodnišnici: Milan Cunk, sin kmetijskega zavarovalca iz

PRETEKLI teden so se ponesrečili in iskali pomoči v novomeški porodnišnici: Milan Cunk, sin kmetijskega zavarovalca iz

PRETEKLI teden so se ponesrečili in iskali pomoči v novomeški porodnišnici: Milan Cunk, sin kmetijskega zavarovalca iz

PRETEKLI teden so se ponesrečili in iskali pomoči v novomeški porodnišnici: Milan Cunk, sin kmetijskega zavarovalca iz

PRETEKLI teden so se ponesrečili in iskali pomoči v novomeški porodnišnici: Milan Cunk, sin kmetijskega zavarovalca iz

PRETEKLI teden so se ponesrečili in iskali pomoči v novomeški porodnišnici: Milan Cunk, sin kmetijskega zavarovalca iz

PRETEKLI teden so se ponesrečili in iskali pomoči v novomeški porodnišnici: Milan Cunk, sin kmetijskega zavarovalca iz

PRETEKLI teden so se ponesrečili in iskali pomoči v novomeški porodnišnici: Milan Cunk, sin kmetijskega zavarovalca iz

UPRAVNI ODBOR

Belokranjske železolivarne in strojne tovarne »BELT« — ČRNOMELJ

razpisuje delovno mesto

VODJE TEHNIČNEGA SEKTORJA

Pogoji: diplomiran strojni ali metalurški inženir z najmanj 8-letno prakso na vodilnih delovnih mestih.

Stanovanje zagotovljeno, osebni dohodek po dogovoru; selitvene stroške poravnava gospodarska organizacija.

Pismene ponudbe z opisom dosedanjega dela in kratkim življenjepisom sprejemamo do zaključitve razpisa. Razpis bo zaključen 15. dan po zadnji objavi v dnevnem časopisu.

Upravni odbor »BELT«

Orehovca, se je s sekuro usekal v prst. Cvetko Čeečič, sin telefonista iz Zabaj vasi, je pri sankanju padel in si poškodovano koleno. Stane Prelogar, sin kmetijskega zavarovalca s Stare Bučke, je padel z motorjem in si poškodovano glavo. Marijan Struna, sin uslužbenca iz Kočevja, se je pri sankanju zaletel v skalo in si poškodoval nogo.

PRETEKLI teden so se ponesrečili in iskali pomoči v brežiški porodnišnici: Cvetko Čeečič, deklita, Erika Flajs iz Sevnice — deklita, Marija Arh iz Strme Rebr — deklita, Ljudmila Špan iz Podgorja — deklita, Anica Korcec iz Bojsnega — deklita, Milena Lepelj iz Brežice — deklita, Ana Stupić iz Planine — deklita, Anica Planinc iz Sterjanja — deklita, Ivanka Urek iz Gločevega broda — dva deklita.

KRONIKA + NESREČE

PRETEKLI teden so se ponesrečili in iskali pomoči v novomeški porodnišnici: Milan Cunk, sin kmetijskega zavarovalca iz

PRETEKLI teden so se ponesrečili in iskali pomoči v novomeški porodnišnici: Milan Cunk, sin kmetijskega zavarovalca iz

PRETEKLI teden so se ponesrečili in iskali pomoči v novomeški porodnišnici: Milan Cunk, sin kmetijskega zavarovalca iz

PRETEKLI teden so se ponesrečili in iskali pomoči v novomeški porodnišnici: Milan Cunk, sin kmetijskega zavarovalca iz

PRETEKLI teden so se ponesrečili in iskali pomoči v novomeški porodnišnici: Milan Cunk, sin kmetijskega zavarovalca iz

PRETEKLI teden so se ponesrečili in iskali pomoči v novomeški porodnišnici: Milan Cunk, sin kmetijskega zavarovalca iz

PRETEKLI teden so se ponesrečili in iskali pomoči v novomeški porodnišnici: Milan Cunk, sin kmetijskega zavarovalca iz

PRETEKLI teden so se ponesrečili in iskali pomoči v novomeški porodnišnici: Milan Cunk, sin kmetijskega zavarovalca iz

PRETEKLI teden so se ponesrečili in iskali pomoči v novomeški porodnišnici: Milan Cunk, sin kmetijskega zavarovalca iz

PRETEKLI teden so se ponesrečili in iskali pomoči v novomeški porodnišnici: Milan Cunk, sin kmetijskega zavarovalca iz

PRETEKLI teden so se ponesrečili in iskali pomoči v novomeški porodnišnici: Milan Cunk, sin kmetijskega zavarovalca iz

Izmenjava izkušenj

Na nedavnem prvem posvetovanju predsednikov komisij pri okrajnem odboru SZDL so si le-ti izmenjali dosedanje izkušnje pri delu. Ocenili so program dela in ugotovili, da bo njegova uresničitev lahko pomagala rešiti nekatera zelo važna delovna področja organizacij SZDL. Že sedaj se kaže potreba po nadaljnjem programiranju dela; dosednji program zajema namreč le naloge, ki segajo do aprila.

NESREČE

TOVORNJAK V AVTOBUSU
Na ozki, zasneženi cesti sta 2. februarja pri Zalokah trčila avtobus, ki ga je upravljal Tone Maurer iz Novega mesta in tovornjak z voznikom Karlom Antončičem iz Novega mesta. Na obeh vozilih je za okoli 100 tisočakov škoda. Zrtev ni bilo.

POLEDICA IN NEPREVIDNOST
3. februarja je na avtomobilski cesti ustavil voznik, tuji državljan, svoje vozilo, da bi se prepričal o stanju cestišča. Zagrebčan Miloš Rozin, ki je vozil tik za njim, zaradi poledice ni mogel ustaviti svojega avtomobila in je trčil vanj. Na obeh vozilih je za blizu 120 tisoč din škoda.

V OGRAJO MOSTU

Voznik Jože Jerič je vozil Fiat 600 po zasneženi cesti iz Mokronoga, pri vasi Puščava pa je vozilo začelo drseti po cestišču. Zaneslo ga je v most, no ograjo. Na vozilu je za 300 tisoč din škoda.

SE ENKRAT: POLEDICA

Bogomir Hofbauer iz Trebnja se je zaradi poledice zaletel na Ljubljanski cesti v Novem mestu v tovornjak, ki ga je upravljal Stane Lamut iz Črnomlja. Škoda je za 300 tisoč dinarjev.

ZARADI LUCI S CESTE

Vozniku Vladu Spiljerju, iz Gor. Obrežja, ki je upravljal naložen tovornjak so 1. februarja odpovedale luči, nakar je zdrsil z avtomobilske ceste. Voznik in sopotnica z otrokom so k sreči nepoškodovani, na vozilu pa je za približno 200 tisoč dinarjev škoda.

MRLEC V KOLPI

4. februarja sta se po Kolpi vozila člana viniške ribiške družine P. J. in I. J. iz Preloke. Ko sta bila pod Vukovo gorico, sta na hrvaški strani v Kolpi našla truplo. Šlo je za kmetovalca Jožeta Selakoviča iz Vukove gorice, ki so ga domačini že dolgo pogrešali. Selakoviča so njegovi domači prenesli na pokopališče. Zakaj je utonil, ne ve nihče povedati.

DOLENJSKI LIST

LASTNIKI IN IZDAJATELJI: občinski odbori SZDL in Okrajni odbor SZDL v Novem mestu — IZDAJATELJSKI SVET: Milan Baškovič, Tone Gošnik, inž. Davorin Gros, inž. Jože Legan, Franc Molan, prof. Ema Muser, Maks Pogačar, Miran Simič, prof. Tone Trdan, Janez Vitkovič in Viktor Zupančič.

UREJUJE UREDNIŠKI ODBOR: Tone Gošnik (glavni in odgovorni urednik), Danja Bajc, Miloš Jakopec, Drag. Kastelic in Ivan Zoran.

IZHAJA vsak četrtek — Posamezna številka 20 dinarjev — Letna naročnina 900 dinarjev, polletna 450 dinarjev; plačljiva je vnaprej. Za izočetstvo 1800 dinarjev — Tekoči račun pri podr. Narodne banke v Novem mestu 606-11-3-24 — NASLOV UREDNIŠTVA IN UPRAVE: Novo mesto, Glavni trg 3 (vhod iz Dlančeve ulice) — Poštni predal: Novo mesto 33 — TELEFON števil. 127 — Rokopisov in fotografij ne vračamo — TISKAR: Casopisno podjetje »DELO« v Ljubljani.